

PLAN
ROZWOJU LOKALNEGO
POWIATU
KAMIENNOGÓRSKIEGO
NA LATA 2007 – 2013

Kamienna Góra, listopad 2008 r.

Zleceniodawca:

Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze
ul. Broniewskiego 15
58-400 Kamienna Góra
tel.: (075) 645 01 00
fax: (075) 645 01 11
e-mail: powiat@kamienna-gora.pl
http: www.kamienna-gora.pl

Koordynator projektu:

mgr Agnieszka Nowakowska

Projekt zatwierdził:

mgr inż. Tomasz Sikora

Business Mobility International Spółka z o.o.

al. 3-go Maja 11
76-200 Słupsk
tel. (059) 8 456 301-302
fax. (059) 8 456 303
e-mail: office@bm-intl.2com.pl
http: www.bmintl.com

Biuro regionalne:

Business Mobility International Spółka z o.o.
ul. Drewsa 4E
61 – 606 Poznań
tel/fax (061) 825 78 60
e-mail: office@bm-intl.2com.pl

Biuro regionalne:

Business Mobility International Spółka z o.o.
ul. Zacisze 6/3
31 – 156 Kraków
tel: (018) 426 13 55
fax (018)426 13 59
e –mail: office@bm-intl.com.pl

Siedziba w Brukseli:

Business Mobility International NV-SA
Rue Wiertz 50/28
1050 Brussels, Belgium
tel. [32-2] 644 36 89
fax [32-2] 648 07 80
http: www.bmintl.com

SPIS TREŚCI:

WSTĘP	5
1. ZAŁĄCZNIK NR 1	6
2. ZAŁĄCZNIK NR 2	15
3. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	16
3.1. WIZJA I MISJA POWIATU KAMIENNOGÓRSKIEGO.....	18
4. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM PLANU.....	21
4.1. RAPORT O STANIE POWIATU	22
4.1.1. SYNTETYCZNA CHARAKTERYSTYKA POWIATU	23
4.1.1.1. Położenie, dane ogólne, powiązanie z otoczeniem	23
4.1.1.2. Ochrona środowiska przyrodniczego; obszary chronione	24
4.1.1.3. Obiekty zabytkowe	25
4.1.1.4. Turystyka i baza turystyczna	28
4.1.2. POWIAT W STATYSTYCE	30
4.1.3. DZIAŁALNOŚĆ PRODUKCYJNO-USŁUGOWA I BUDOWNICTWO.....	31
4.1.4. TRANSPORT I KOMUNIKACJA	34
4.1.4.1. Infrastruktura drogowa	34
4.1.4.2. Infrastruktura kolejowa	35
4.1.5. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE	36
4.1.6. OŚWIATA, WYCHOWANIE I UPOWSZECHNIANIE KULTURY	38
4.1.6.1. Oświata i wychowanie.....	38
4.1.7. OCHRONA ZDROWIA	41
4.1.8. RYNEK PRACY I BEZROBOCIE.....	42
4.1.8.1. Bezrobocie w powiecie – stan na 31.12.2005 r.....	42
4.1.8.2. Struktura bezrobotnych w gminie Marciszów	42
4.1.8.3. Struktura bezrobotnych w gminie Kamienna Góra.....	42
4.1.8.4. Struktura bezrobotnych w mieście Kamienna Góra	43
4.1.8.5. Struktura bezrobotnych w gminie Lubawka	43
4.1.8.6. Bezrobocie w powiecie – stan na 31.12.2006 r.....	43
4.1.8.7. Struktura bezrobotnych w gminie Marciszów	43
4.1.8.8. Struktura bezrobotnych w gminie Kamienna Góra.....	44
4.1.8.9. Struktura bezrobotnych w mieście Kamienna Góra	44
4.1.8.10. Struktura bezrobotnych w gminie Lubawka	44
4.1.8.11. Bezrobocie w powiecie - stan na m-c lipiec 2007 r.....	45
4.1.9. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE.....	46
4.1.10. POMOC SPOŁECZNA.....	47
5. ANALIZA SWOT	50
6. ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA DANYM OBSZARZE.....	53
6.1. CELE GŁÓWNE I SZCZEGÓŁOWE	53
6.2. WARIANT ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO - PO KOREKTACH EKSPERCKICH.....	56
6.2.1. KOMENTARZ DO WARIANTU ROZWOJU.....	56
7. REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW	58
7.1. PROGRAMY OPERACYJNE I ICH OZNACZENIE.....	58
7.2. PLANOWANE PROJEKTY I ZADANIA W OKRESIE 2007-2013 PROGRAMY OPERACYJNE (KARTY PROJEKTÓW)	59
7.2.1. WSTĘP.....	60
7.2.2. KARTA PROGRAMOWA.....	60
7.2.3. WYPEŁNIANIE KARTY PROGRAMOWEJ.....	62
7.2.4. PODSUMOWANIE DOTYCZĄCE SPOSOBU DYSPONOWANIA ZAMIESZCZONYMI ZADANIAMI W TWORZENIU ZINTEGROWANEJ TABELI WPI.....	62
7.3. WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY NA LATA 2007-2013	77
7.3.1. WSTĘP.....	77
7.3.2. PRZYJĘTE MOŻLIWE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	77
7.3.3. MONITOROWANIE TABELI WPI.....	78

8.	PLAN FINANSOWY NA LATA 2007-2013.....	89
8.1.	WSTĘP	89
8.1.1.	CEL I METODA	89
8.1.2.	PROCEDURY OSTROŻNOŚCIOWE	89
8.2.	ANALIZA SYTUACJI FINANSOWEJ POWIATU KAMIENNOGÓRSKIEGO W LATACH 2004-2006, Z UWZGLĘDNIENIEM PLANU BUDŻETU SAMORZĄDU NA 2007 ROK.....	92
8.2.1.	DANE ŹRÓDŁOWE.....	92
8.2.2.	ANALIZA PODSTAWOWYCH KATEGORII FINANSOWYCH	92
8.2.3.	ANALIZA STRUKTURY DOCHODÓW	94
8.2.4.	ANALIZA STRUKTURY WYDATKÓW	97
8.3.	PROJEKCJA POTENCJAŁU INWESTYCYJNEGO POWIATU KAMIENNOGÓRSKIEGO NA LATA 2007 – 2013	100
8.3.1.	PROJEKCJA NADWYŻKI OPERACYJNEJ	100
8.3.2.	PROJEKCJA WOLNYCH ŚRODKÓW NA INWESTYCJE.....	104
8.3.3.	PROJEKCJA MOŻLIWOŚCI INWESTYCYJNYCH.....	105
8.3.4.	PROJEKCJA POTENCJAŁU INWESTYCYJNEGO	106
9.	POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI NA TERENIE WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO	115
10.	OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	117
11.	SYSTEM WDRAŻANIA	121
12.	SPOSOBY MONITOROWANIA I OCENY KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ	122
12.1.	SPOSOBY OCENY REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	122
12.2.	SPOSOBY INICJOWANIA WSPÓŁPRACY Z PARTNERAMI PRYWATNYMI I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	122
12.3.	PODZIAŁ POTENCJAŁU INWESTYCYJNEGO NA POSZCZEGÓLNE CELE GŁÓWNE.....	123
12.4.	PUBLIC RELATIONS PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	124
13.	WYKAZ TABEL, WYKRESÓW I RYSUNKÓW	126

WSTĘP

Plan Rozwoju Lokalnego to dokument o charakterze strategicznym stanowiący integralną część Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Kamiennogórskiego.

Obowiązek opracowania planu wynika z zapisów Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego na lata 2004 – 2006, jak i potrzeb przyszłych Sektorowych Programów Operacyjnych oraz Regionalnych Programów Operacyjnych i dotyczy przede wszystkim inwestycji, których wykonanie może być dofinansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz innych środków zewnętrznych.

Zapisy Planu Rozwoju Lokalnego są spójne z Narodową Strategią Spójności, Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego oraz Strategią Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Kamiennogórskiego i uwzględniają zapisy Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 i winny być dostosowane do RPO po jego opublikowaniu w ostatecznym kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską.

Priorytetowe inwestycje powiatu przeznaczone do realizacji na najbliższe lata zostały zaproponowane przez członków zespołu programowego powołanego przez Zarząd Powiatu Kamiennogórskiego.

Plan Rozwoju Lokalnego opracowano według zaproponowanej w podręczniku wdrażania ZPORR struktury (załącznik nr 8 Uzupełnienia ZPORR), nieco zmodyfikowanej ze względu na specyfikę wcześniej opracowanego dokumentu tj. Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Kamiennogórskiego i uwzględniając obecne zapisy RPO – głównego dokumentu stanowiącego o podziale środków Funduszy Strukturalnych na lata 2007 – 2013.

1. ZAŁĄCZNIK NR 1

Uchwała Nr 135/08
Zarządu Powiatu Kamiennogórskiego
z dnia 14 października 2008 r.
(tekst jednolity)

w sprawie: procedury opracowania Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu
Kamiennogórskiego na lata 2007 – 2013

Podejmując działania mające na celu opracowanie Planu Rozwoju Lokalnego na lata 2007-2013, optymalnie dobranego zarówno pod względem potrzeb strategicznych, jak i możliwości finansowych Powiatu Kamiennogórskiego. Na podstawie art.32 ust.1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (tekst jednolity z 2001 r. Dz. U. Nr 142, poz. 1592, ze zmianami) Zarząd Powiatu Kamiennogórskiego uchwała, co następuje:

§ 1

1. Powołać Komisję Koordynacyjną ds. Planu Rozwoju Lokalnego na lata 2007 - 2013 (zwaną dalej „Komisją”), w skład której wchodzi osoby wymienione w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.
2. Na Przewodniczącego Komisji Koordynacyjnej ds. Planu Rozwoju Lokalnego powołać Pawła Truszczyńskiego
3. Na Wiceprzewodniczącego Komisji Koordynacyjnej ds. Planu Rozwoju Lokalnego powołać Ewę Exner
4. Celem opracowania Planu Rozwoju Lokalnego na lata 2007 - 2013 jest :
 - 1) stworzenie dokumentu pomocniczego w negocjacjach o uzyskanie dofinansowania z zewnętrznych środków finansowych, na przedsięwzięcia inwestycyjne realizowane na terenie powiatu.
 - 2) komunikacja władz samorządowych z mieszkańcami w zakresie długookresowych zamierzeń inwestycyjnych, uwzględniających także wnioski/postulaty składane przez mieszkańców,
 - 3) przedstawienie przyszłym partnerom przedsięwzięć publiczno-prywatnych długookresowych planów przedsięwzięć inwestycyjnych,
 - 4) utworzenie bazy danych o wszystkich potrzebach inwestycyjnych Powiatu Kamiennogórskiego,
 - 5) zgromadzenie danych o wszystkich rozpoczętych inwestycjach (konceptcje, dokumentacje techniczne, itp.)
 - 6) konfrontacja potrzeb inwestycyjnych z możliwościami inwestycyjnymi,
 - 7) uniknięcie jednoczesnego otwierania zbyt wielu frontów inwestycyjnych w stosunku do zdolności finansowania powiatu.
 - 8) określenie w okresie wieloletnim poziomu wydatków planowanych do poniesienia z budżetu Powiatu Kamiennogórskiego i przeznaczonych na przedsięwzięcia inwestycyjne Powiatu Kamiennogórskiego.

§ 2

1. Prace nad Planem Rozwoju Lokalnego przebiegać będą według przyjętego harmonogramu, który stanowi załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.
2. Planu Rozwoju Lokalnego na lata 2007 - 2013 posiadać będzie formułę planu „kroczącego”, tj. aktualizowanego corocznie z uzasadnionych powodów obejmujących m.in.:
 - 1) zmiany w źródłach finansowania PRL.
 - 2) dezaktualizację zadań wprowadzonych do PRL.

§ 3

1. Przedmiotem planowania w PRL będą przedsięwzięcia inwestycyjne obejmujące:
 - 1) wszelkie nakłady związane z realizacją danego projektu począwszy od prac badawczych dot. tego projektu, wykupu gruntów, itp. do zakończenia prac budowlanych i oddania obiektu/ów do użytku.
 - 2) Modernizację istniejącego rzeczowego majątku trwałego i zakupy inwestycyjne.
 - 3) Przedsięwzięcia inwestycyjne o wartości jednostkowej powyżej 20.000,-zł (z VAT).
2. Samodzielne przedsięwzięcia inwestycyjne o wartości jednostkowej do 20.000,-zł objęte zostaną prognozą wydatków budżetowych na lata 2007-2013 i uwzględnione zostaną w budżetach poszczególnych lat oraz limitach na Wieloletnie Programy Finansowe.
3. Wartość remontów odtworzeniowych objęta zostanie prognozą wydatków budżetowych na lata 2007 - 2013 i uwzględniona zostanie w budżetach poszczególnych lat oraz limitach na Wieloletnie Programy Finansowe.

§ 4

1. Skarbnik Powiatu przedstawiając opracowaną prognozę potencjału inwestycyjnego powiatu na lata 2007 – 2013 wraz z dopuszczalnym poziomem zadłużenia powiatu (przy założeniu pozyskania zewnętrznych długoterminowych środków finansowych ze źródeł komercyjnych), przedłoży jednocześnie opis parametrów przyjętych w projekcji dochodów oraz wydatków Powiatu. Opracowana prognoza, a w szczególności przyjęte parametry przedłożone zostaną do akceptacji autorom PRL-u, zgodnie z pkt. 7 załączonego harmonogramu.
2. Opracowując projekcję, o której mowa w ust. 1 Skarbnik Powiatu zasięga wszelkich niezbędnych konsultacji celem opracowania danych, o których mowa w pkt. 6 i 7 załączonego harmonogramu, na wiarygodnym i stabilnym poziomie.
3. W trakcie prac nad PRL Skarbnik Powiatu przedłoży Komisji pisemne propozycje (uwzględniające obowiązujące przepisy) dot. form i zasad dofinansowania przedsięwzięć inwestycyjnych podejmowanych przez jednostki organizacyjne powiatu.
4. Przed zakończeniem prac nad PRL, Skarbnik Powiatu dokona korekty projekcji dochodów i wydatków z uwzględnieniem zadań inwestycyjnych przyjętych do PRL generujących dodatkowe wydatki lub generujących dodatkowe dochody. Korekty te zostaną uwzględnione przez Starostę Powiatu w ostatecznej wersji pierwszej edycji PRL.

§ 5

1. Wniosek przedsięwzięć inwestycyjno-organizacyjnych do PRL (zwany dalej „wnioskiem”) składany może być wyłącznie na ujednoliconym wzorze stanowiącym załącznik nr 3 do niniejszej uchwały.

2. Zasady wypełniania wniosku przedsięwzięć inwestycyjnych do PRL omówione zostaną na szkoleniu zorganizowanym w dniu 23 maja 2007 roku.
3. Do PRL przyjmowane będą wyłącznie wnioski przedsięwzięć inwestycyjno-organizacyjnych kompletnie wypełnione i podpisane.
4. Kompletnie wypełnione i podpisane wnioski przyjmuje od merytorycznych pracowników Starostwa Powiatowego Sekretarz Powiatu celem przekazania ich na ręce Przewodniczącego Komisji ds. PRL.
5. Wnioskodawcą przedsięwzięć inwestycyjnych bądź organizacyjnych mogą być samodzielni pracownicy Starostwa Powiatowego, a także jednostki organizacyjne powiązane z budżetem powiatu, w tym również spółki prawa handlowego.
6. Wnioski do PRL składać mogą także radni, stowarzyszenia i nieformalne grupy mieszkańców, organizacje reprezentujące biznes lokalny i inne zorganizowane grupy społeczne - z uwzględnieniem zapisów w ust. 7.
7. Wszelkie wnioski przedsięwzięć inwestycyjno-organizacyjnych do PRL przyjmują pracownicy merytorycznie właściwi dla charakteru danego wniosku – nazwiska osób oraz numery pokoi, w których można składać wnioski określa załącznik nr 4 do niniejszej uchwały. Złożone wnioski weryfikowane są przez osoby merytoryczne określone w załączniku nr 1.
8. O terminie i trybie rozpoczęcia przyjmowania wniosków od mieszkańców wymienionych w ust. 6 oraz kryteriach kwalifikacji zadań do PRL, informuje media (zgodnie z harmonogramem) Przewodniczący Komisji Koordynacyjnej ds. Planu Rozwoju Lokalnego.
9. Osoba wnioskująca będzie miała na uwadze kierunki rozwoju powiatu ujęte w priorytetach oraz celach Strategii Rozwoju Powiatu Kamiennogórskiego.
10. Kryteria oceny zadań w projekcie zostaną opracowane przez Komisję Koordynacyjną ds. PRL i zatwierdzone przez Starostę Powiatu Kamiennogórskiego w terminie zgodnym z pkt. 3 harmonogramu.

§ 6

1. Celem kolejnych działań określonych w załączonym terminowo harmonogramie prac jest przedstawienie projektu PRL najpóźniej do 30 czerwca 2007 roku (dotyczy pisemnego projektu) oraz do 30 września (dotyczący kolejnych lat aktualizacji i sporządzania PRL).
2. Po zakończeniu prac nad PRL zostanie on przekazany do konsultacji społecznych, których celem będzie weryfikacja zapisów zawartych w dokumencie. Wniesione w ramach konsultacji społecznych postulaty zostaną przekazane Komisji Koordynacyjnej ds. PRL celem ich zaopiniowania.
3. Okres konsultacji społecznych przewidzianych w harmonogramie prac nad PRL obejmował będzie także konsultacje z podmiotami będącymi dostawcami mediów tj. energii, gazu, itd.

§ 7

1. Przy opracowywaniu Planu Rozwoju Lokalnego zsynchronizowanego ze Strategią Rozwoju Powiatu Kamiennogórskiego przyjmuje się zasadę otwartości przyjętego niniejszą uchwałą systemu prac nad PRL na ewentualne korekty, o ile usprawnią one przyjęty tryb pracy nad PRL bez wypaczenia jego celu i istoty oraz zachowają ostateczny planowany termin zakończenia prac nad pierwszą edycją PRL.

§ 8

Wykonanie uchwały powierza się Staroście Kamiennogórskiemu.

§ 9

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Zarząd w składzie:

- 1) Leszek Jaśnikowski
- 2) Andrzej Świątek
- 3) Maria Bych
- 4) Franciszek Walka

*Załącznik Nr 1 do uchwały Nr 135/08
Zarządu Powiatu Kamiennogórskiego
z dnia 14 października 2008 r.*

**SKŁAD OSOBOWY KOMISJI KOORDYNACYJNEJ
DS. PLANU ROZWOJU LOKALNEGO
DLA POWIATU KAMIENNOGÓRSKIEGO**

- 1. Przewodniczący Komisji – Paweł Truszczyński**
- 2. Wiceprzewodniczący – Ewa Exner**

Członkowie:

1. Łukasz Prochacki
2. Joanna Pańkiewicz
3. Zbigniew Lipień

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr 135/08
Zarządu Powiatu Kamiennogórskiego
z dnia 14 października 2008 r.

HARMONOGRAM PRAC NAD PRL

Lp.	Rodzaj działań	Termin	Wykonawca
1.	Przyjęcie uchwały Zarządu Powiatu w sprawie opracowania Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Kamiennogórskiego oraz powołanie Komisji Koordynacyjnej ds. Planu Rozwoju Lokalnego wraz z wyznaczeniem koordynatorów w jednostkach powiązanych z budżetem powiatu.	do 15 maja 2007 r.	Starosta Kamiennogórski
2.	Opracowanie wstępnego projektu „Procedury opracowania PRL” (rodzaj i wartość zadań ujmowanych w PRL, wnioskodawcy, zakres przedmiotowy, czy „kroczący” charakter planu, inne) i przedstawienie ich Komisji ds. PRL do zaopiniowania.	do 15 maja 2007 r.	BMI Sp. z o.o., Starosta Kamiennogórski, Koordynator ds. Programów Unii Europejskiej.
3.	Opracowanie systemu kryteriów oceny zadań w projekcie.	do 18 maja 2007 r.	Komisja Koordynacyjna ds. PRL Starosta Kamiennogórski
4.	Warsztaty szkoleniowe dla Komisji Koordynacyjnej ds. Planu Rozwoju Lokalnego i jednostek podległych powiatowi.	23 maja 2007 r.	BMI Sp. z o.o., Koordynator ds. Programów Unii Europejskiej.
5.	Wnioskowanie przez radnych, kierowników jednostek organizacyjnych, organizacje i stowarzyszenia, pracowników Starostwa Powiatowego oraz jednostki powiązane z budżetem powiatu zadań inwestycyjnych do PRL na ujednoliconych kartach informacyjnych.	do 10 czerwca 2007 r.	radni, kierownicy jednostek organizacyjnych powiatu, organizacje i stowarzyszenia, pracownicy Starostwa Powiatowego
6.	Ustalenie możliwości współfinansowania zadań ze środków zewnętrznych i przekazanie informacji (zakładany poziom współfinansowania, termin).	do 10 czerwca 2007 r.	Koordynator ds. Programów Unii Europejskiej.
7.	Przedstawienie prognozowanego potencjału inwestycyjnego powiatu na lata 2007-2013 i przekazanie prognoz Koordynatorowi ds. programów Unii Europejskiej oraz BMI Sp. z o.o w celu konsultacji.	do 31 maja 2007 r.	Skarbnik Powiatu, BMI Sp. z o.o
8.	Praca nad propozycją hierarchii zadań wg ustalonych kryteriów i selekcja zadań.	do 15 czerwca 2007 r.	Komisja ds. PRL, Komisje Rady Powiatu Kamiennogórskiego
9.	Zakończenie prac nad PRL i przekazanie do konsultacji społecznych.	15 września 2007 r.	Przewodniczący Komisji ds. PRL na ręce Przewodniczącego Rady Powiatu Kamiennogórskiego
10.	Podjęcie uchwały Rady Powiatu Kamiennogórskiego o zatwierdzeniu „Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Kamiennogórskiego na lata 2007 – 2013”	do 30 października 2007 r.	Przewodniczący Rady Powiatu Kamiennogórskiego

*Załącznik Nr 3 do uchwały Nr 135/08
Zarządu Powiatu Kamiennogórskiego
z dnia 14 października 2008 r.*

WNIOSEK (wzór)
PRZEDSIĘWZIĘCIA INWESTYCYJNO-ORGANIZACYJNEGO DO PRL
NA LATA 2007-2013
(TERMS OF REFERENCE)

NAZWA ZADANIA:

Propozycja nazwy zadania inwestycyjnego.

OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA REALIZACJĘ ZADANIA:

Osobą odpowiedzialną za realizację zadania jest

BENEFICJENT:

Beneficjentem jest grupa mieszkańców powiatu, która będzie korzystać z efektów zadania po jego realizacji (np. młodzież powiatu, mieszkańcy osiedla, wszyscy mieszkańcy powiatu, czytelnicy biblioteki, itp.).

W pozycji tej należy określić również szacowaną liczbę beneficjentów i sposób jej oszacowania.

KRÓTKI OPIS PROJEKTU:

W tym punkcie należy wykazać m.in.: związek funkcjonalny lub techniczny z innymi realizowanymi zadaniami; obowiązek realizacji wynikający z przepisów.

W tym punkcie m.in. należy określić czy planowane przedsięwzięcie posiada opracowaną dokumentację techniczną oraz czy posiada pozwolenie na budowę. Jeżeli spełnienie tych warunków nie jest wymagane należy również to zapisać.

Należy również opisać aktualne zaawansowanie prac nad realizacją zadania inwestycyjnego.

Krótki opis projektu powinien być zapisany w układzie liczbowym: problem – cel – działania.

LOKALIZACJA:

Określając lokalizację należy umiejscowić planowane przedsięwzięcie, podając adres / numer działki, podać inne dane charakteryzujące nieruchomość, w tym także formę władania gruntem czyja własność, jak dzierżawa to na ile lat zawarta.

Należy również określić czy planowane przedsięwzięcie jest zgodne z aktualnym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Jeżeli spełnienie tego warunku nie jest wymagane należy również to zapisać.

CZAS REALIZACJI PROJEKTU:

W tej pozycji należy określić proponowane ramy czasowe realizacji projektu.

EFEKT:

Ekonomiczny (mierzalny) będzie generować dodatkowe dochody, czy dodatkowe wydatki.

Społeczny zaspokaja potrzeby mieszkańców (dostępność do placówek oświaty, poprawia komunikację, itp.), poprawia aktywność zawodową mieszkańców, stwarza warunki do ożywienia inwestycyjnego wśród podmiotów gospodarczych, itp.

Należy również podać szacunkową liczbę osób, których realizacja zadania będzie dotyczyła.

Inne efekty.

KOSZTY:

W niniejszej pozycji należy podać **jednorazowe** nakłady inwestycyjne na zadanie a także **roczne koszty eksploatacji**, które będą miały wpływ na budżet powiatu.

Należy również podać metodę oszacowania ww. kosztów.

ZAANGAŻOWANIE ŚRODKÓW WŁASNYCH:

W pozycji tej należy określić udział środków własnych w całkowitych nakładach inwestycyjnych; procentowo i kwotowo. Należy również wskazać, czy realizowany projekt należy do zadań własnych powiatu.

WPŁYW NA ŚRODOWISKO:

W niniejszej pozycji należy określić wpływ planowanego przedsięwzięcia na środowisko: pozytywny / neutralny / negatywny, oraz uzasadnić.

PARTNERZY PROJEKTU:

W niniejszej pozycji należy wymienić partnerów zaangażowanych w jakikolwiek sposób (pośrednio lub bezpośrednio) w realizację projektu oraz ewentualnie wykazać czy planowane i możliwe jest pozyskanie dodatkowych środków na realizację przedsięwzięcia z: funduszy pomocowych Unii Europejskiej, PPP, i innych.

UZASADNIENIE:

Uzasadniając proponowane zadanie należy wykazać jego związek z innymi zadaniami zrealizowanymi lub realizowanymi, w stosunku do których posiada ono **charakter komplementarny**, pozwalający wzmocnić pozytywny całkowity efekt na otoczenie.

Data:

.....
*Podpis osoby składającej
wniosek*

.....
Podpis Starosty

*Załącznik Nr 4 do uchwały Nr 135/08
Zarządu Powiatu Kamiennogórskiego
z dnia 14 października 2008 r.*

**WYKAZ WYDZIAŁÓW STAROSTWA POWIATOWEGO,
W KTÓRYCH MOŻNA SKŁADAĆ WNIOSKI**

Lp.	Nazwa Wydziału
1.	Biuro Promocji i Rozwoju Powiatu
2.	Wydział Inwestycji i Drogownictwa

2. ZAŁĄCZNIK NR 2

KRYTERIA WYBORU ZADAŃ INWESTYCYJNYCH DO PRL WRAZ Z NADANYMI RANGAMI

LP	Kryterium oceny projektu	Maksymalna liczba punktów (nadaje komisja)
1	Kryterium formalne (czy zadanie własne powiatu, czy zgodne z planem miejscowym, czy jest tytuł do gruntu itd. Jeżeli nie spełnia to nie wpisujemy do planu)	Tak/Nie
2	Stopień przygotowania inwestycji do realizacji (dokumentacja, pozwolenie na budowę, kosztorys)	2
3	Komplementarność, powiązanie z innymi inwestycjami,	1
4	Możliwość dofinansowania ze środków zewnętrznych,	3
5	Wpływ na budżet powiatu (oszczędności)	1
6	Projekt realizuje, wypełnia decyzje administracyjne lub dostosowuje do obowiązującego prawa,	0,5
7	Potencjalna ilość beneficjentów,	2
8	Czy projekt jest ujęty w dokumentach programowych powiatu (strategie)	0,5

3. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

W obszarze przestrzeni powiatu kamiennogórskiego oraz w celach głównych i szczegółowych znajdujących się w dokumencie pn. „Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Kamiennogórskiego” zawarte są cele, które stanowią naturalny obszar realizacji Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Kamiennogórskiego.

Na podstawie analizy celu głównego pod nazwą „Zrównoważony rozwój ochrony środowiska” wyodrębniono następujące obszary realizacji Planu Rozwoju Lokalnego:

- **środowiska naturalnego,**
- **przyjazne produkcji energii odnawialnej,**
- **gospodarki wodnej,**
- **cieków wodnych,**
- **gospodarki odpadami.**

Na podstawie analizy celu głównego pod nazwą „Rozwój Społeczny” wyodrębniono następujące obszary:

- **infrastruktury społecznej,**
- **infrastruktury publicznej,**
- **usług medycznych,**
- **usług edukacyjnych,**
- **aktywności społecznej.**

Na podstawie analizy celu głównego pod nazwą „Rozwój gospodarczy” wyodrębniono następujące obszary:

- **aktywności gospodarczej,**
- **infrastruktury technicznej,**
- **walorów turystycznych, rekreacyjnych i sportowych.**

Na podstawie analizy celu głównego pod nazwą „Ład przestrzenny” wyodrębniono następujące obszary:

- **zasobów geodezyjnych,**
- **walorów położenia komunikacyjnego,**
- **dziedzictwa kulturowego,**
- **gospodarki przestrzennej.**

Na podstawie analizy celu głównego pod nazwą „Zarządzanie powiatem” wyodrębniono następujący obszar:

- **komunikacji z otoczeniem.**

Powyższe obszary zapisane w celach głównych traktuje się jako obszary rozwoju społeczno-gospodarczego, priorytetowe na lata 2007-2013.

Zidentyfikowane obszary stanowią o podziale przestrzeni społeczno – gospodarczej powiatu. W tych obszarach będą realizowane poszczególne przedsięwzięcia zamieszczone w zintegrowanej tabeli Wieloletniego Planu Inwestycyjnego na lata 2007-2013. Dotyczy to inwestycji finansowych zarówno w oparciu o montaż finansowy środków z budżetu powiatu i funduszy strukturalnych, jak i realizowanych tylko w oparciu o środki własne.

3.1. WIZJA I MISJA POWIATU KAMIENNOGÓRSKIEGO

Wizja jest nieokreślonym w czasie i przestrzeni (choć odnosi się w tym przypadku do powiatu kamiennogórskiego) spojrzeniem w przyszłość, jaką lokalna społeczność widzi dla siebie i określeniem miejsca, w którym chce żyć i pracować, i z którym wiąże swoje nadzieje na realizację swoich życiowych planów i marzeń.

Misja jest wyrażeniem, które określa główny cel powiatu, jego „sens życia”. Jest wyrazem dążeń i oczekiwań w stosunku do powiatu, dla którego została sformułowana.

Wypracowana misja rozwoju powiatu poprzez wizję, pokazuje pozytywny obraz powiatu kamiennogórskiego w perspektywie przyszłych lat. Misja dla powiatu kamiennogórskiego jest opisem wizji powiatu oraz głównego pola działań w najbliższych latach. Koncentruje się ona na istocie rzeczy, dostosowuje cele szczegółowe do długoterminowych celów głównych, równocześnie pełni funkcje motywacyjne i promocyjne.

Misja wyraźnie określa charakter powiatu i wskazuje jego atuty. Z misji bezpośrednio wynikają obszary, które powinny być rozwijane. Obszary rozwojowe powiatu kamiennogórskiego wzajemnie się uzupełniają - i tak na przykład wiele zadań realizacyjnych wskazanych w celu „Rozwój gospodarczy” powiązanych będzie zarówno z celem „Zrównoważony rozwój ochrony środowiska”, jak i z celem dotyczącym jakości życia samych mieszkańców. Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości będzie zarówno kreował nowe miejsca pracy, jak również będzie wpływał na inwestycje w dziedzinie infrastruktury czy ochrony środowiska naturalnego. Zadania realizowane w obszarach związanych z kulturą, oświatą i sportem wpłyną na podnoszenie poziomu wykształcenia mieszkańców oraz integracji kulturalnej regionu.

W dalszej części planu przedstawiono obszary – cele główne, jak i cele szczegółowe wraz z programami operacyjnymi przyporządkowanymi do poszczególnych obszarów.

WIZJA POWIATU

POWIAT KAMIENNOGÓRSKI OBSZAREM:

**ZARZĄDZANYM PROFESJONALNIE, PRZYJAZNYM MIESZKAŃCOM,
AKTYWNYM W KONTAKTACH ZEWNĘTRZNYCH (W TYM
TRANSGRANICZNYCH) Z TRWAŁYM KONSENSUSEM POLITYCZNYM
W ZARZĄDZANIU POWIATEM.**

**CZYSTYM, SKUTECZNIE CHRONIĄCYM SWOJE ZASOBY ŚRODOWISKA
PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO Z KOMPLEKSOWO ROZWIĄZANYM
PROBLEMEM GOSPODARKI ODPADAMI.**

**WYKORZYSTUJĄCYM W PEŁNI POTENCJAŁ W ZAKRESIE
GOSPODARKI WODNEJ.**

KTÓREGO MIESZKAŃCY MAJĄ WYSOKĄ ŚWIADOMOŚĆ EKOLOGICZNĄ.

**Z HARMONIJNIE ROZWINIĘTĄ, STABILNĄ GOSPODARKĄ BAZUJĄCĄ NA:
NOWOCZESNYM, PRZYJAZNYM DLA ŚRODOWISKA PRZEMYSŁE (MAŁYCH
I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTWACH), TURYSTYCE KRAJOZNAWCZEJ
I ALTERNATYWNEJ (KWALIFIKOWANEJ), ROLNICTWIE O ODPOWIEDNIEJ,
DOSTOSOWANEJ DO SPECYFIKI GÓRSKIEGO TERENU STRUKTURZE.**

**W PEŁNI WYKORZYSTUJĄCYM SWOJE PRZYGRANICZNE POŁOŻENIE
A ZWŁASZCZA KORZYŚCI PŁYNĄCE Z RUCHU TRANZYTOWEGO (PRZEZ
NAJDOGODNIEJSZĄ PRZEPRAWĘ KOMUNIKACYJNĄ W SUDETACH).**

**KTÓREGO MIESZKAŃCY (WYKAZUJĄCY ODPOWIEDNIĄ AKTYWNOŚĆ)
MAJĄ ZAPEWNIONE BEZPIECZEŃSTWO BYTOWE ORAZ WARUNKI
SAMOREALIZACJI (ATRAKCYJNĄ PRACĘ, MOŻLIWOŚĆ ZDOBYCIA
WYKSZTAŁCENIA, DOSTĘP DO KULTURY I REKREACJI ITP.).**

**ZE ZMODERNIZOWANĄ I DOSTOSOWANĄ DO WYMOGÓW UNII
EUROPEJSKIEJ INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ (W SZCZEGÓLNOŚCI:
DROGAMI I KOMUNALNĄ SUBSTANCJĄ MIESZKANIOWĄ).**

**Z UKSZTAŁTOWANĄ TOŻSAMOŚCIĄ LOKALNĄ I REGIONALNĄ JAKO
ZIEMIA KAMIENNOGÓRSKA.**

MISJA

**MISJĄ POWIATU
KAMIENNOGÓRSKIEGO
I JEGO WŁADZ ORAZ
ORGANÓW (ADMINISTRACJI)
JEST ZASPOKAJANIE POTRZEB
ZBIOROWYCH MIESZKAŃCÓW
PRZEZ WYKONYWANIE ZADAŃ
PUBLICZNYCH NIE
ZASTRZEŻONYCH USTAWOWO
DLA INNYCH POZIOMÓW
WŁADZY,
TJ. CENTRALNEJ,
REGIONALNEJ I GMINNEJ.**

4. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO- GOSPODARCZA NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM PLANU

4.1. RAPORT O STANIE POWIATU¹

Powiat kamiennogórski położony jest w południowej części województwa dolnośląskiego. Od strony południowej sąsiaduje z Republiką Czeską, od północy z powiatem jaworskim, od wschodu z powiatem wałbrzyskim, zaś na zachodzie z jeleniogórskim.

Powierzchnia powiatu wynosi 396 km² i zamieszkiwana jest przez ok. 47 tys. mieszkańców. Obszar powiatu ma charakter rolniczo-przemysłowy. W jego skład wchodzi: miasto Kamienna Góra, gmina Kamienna Góra, gmina Lubawka i gmina Marciszów. Ogółem na terenie powiatu zlokalizowane są dwa miasta – Kamienna Góra i Lubawka oraz 43 sołectwa (w tym 45 wsi).

Powiat kamiennogórski pod względem obszaru stanowi 2% powierzchni województwa dolnośląskiego.

Pod względem geograficznym powiat kamiennogórski położony jest na pograniczu Sudetów Zachodnich i Środkowych. Od zachodu powiat ograniczają Grzbiet Lasocki oraz Rudawy Janowickie, od północy wschodnia część Gór Kaczawskich, zaś od wschodu Góry Wałbrzyskie i Kamienne, a od południa Zawory oraz Góry Krucze. Najwyższymi szczytami powiatu są Łysocina (1188 m n.p.m.) na południowym zachodzie, Skalnik (945) na zachodzie, Kraglak (692) na wschodzie, Róg (715) i Szeroka (842) na południu. Przeważająca część powiatu leży w Kotlinie Kamiennogórskiej, której środkiem płynie rzeka Bóbr z lokalnymi dopływami, natomiast pozostała część w Obniżeniu Marciszowa. W granicach Kotliny Kamiennogórskiej wyróżnia się cztery mniejsze jednostki orograficzne: Bramę Lubawską, Obniżenie Kamiennej Góry, Kotlinę Krzeszowską, Obniżenie Leska.

Otoczenie kotliny stanowią pasma wzgórz i wzniesienia, których wysokość, w większości przypadków, nie przekracza 1000 m n.p.m. Dno Kotliny jest pofałdowane, co urozmaica krajobraz, nie zakłócając jednak rozległości widoków. Od południa Kotlina Kamiennogórska otwarta jest Przełęczą Lubawską (516 m n.p.m.). Od południowego - zachodu wypiętrza się pasmo Lasockiego Grzbietu, a od zachodu osłaniają Kotlinę Rudawy Janowickie. Na północnym - wschodzie Rudawy Janowickie nikną w niewielkim obniżeniu zwanym Kotliną Marciszowską, którą od Obniżenia Kamiennej Góry oddzielają Góry Lisie.

Na północnym wschodzie wznoszą się Góry Wałbrzyskie, a na wschodzie Góry Suche. Z południa ku północy, środkiem kotliny, od granic państwa aż do Kamiennej Góry, biegnie pasmo Gór Kruczych rozdzielające obniżenie Bramy Lubawskiej od Kotliny Krzeszowskiej. W jej krajobrazie wyróżnia się niewielki masyw Wzgórz Krzeszowskich. Góry Krucze wraz z Pasmem Czarnego Lasu i Górami Suchymi tworzą Góry Kamienne.

Położenie powiatu kamiennogórskiego na szlaku Szczecin-Wrocław-Praga powoduje, że jest on niezwykle atrakcyjny dla przedsiębiorców poszukujących nowych terenów dla lokalizacji swoich przedsięwzięć. W 1997 roku powstała na terenie powiatu Specjalna Strefa Ekonomiczna Małej Przedsiębiorczości, która stwarza dogodne warunki ekonomiczne (min. zwolnienia z podatków) dla nowo powstałych na jej terenie podmiotów.

Bliskość Karkonoszy gwarantuje rozwój wszelkich form turystyki, szczególnie modnym ostatnio stało się spędzanie czasu w gospodarstwach eko i agroturystycznych, których z roku na rok na terenie powiatu jest coraz więcej. Świadczone przez nie usługi są różnorodnością powodują duże zainteresowanie odwiedzających, szczególnie turystów z Wrocławia a także z krajów zachodniej Europy.

Powiat kamiennogórski jest bardzo zróżnicowany krajobrazowo. Ową różnorodność podkreśla klimat regionu, typowy dla terenów górskich i podgórszych. Klimat ten jest wynikiem braku łagodzących wpływów oceanicznych poprzez izolacje grzbietami Karkonoszy. Charakteryzuje się on dużą zmiennością, co w połączeniu z różnorodnym ukształtowaniem terenu, nadaje krajobrazom niezwyklej intensywności i dynamiczności urody. Prawie cały teren powiatu znajduje się w dorzeczu

¹ Opracowano na podstawie: danych Starostwa Powiatowego w Kamiennej Górze, danych z raportów o stanie poszczególnych gmin, informacji zawartych na stronie internetowej www.kamienna-gora.pl, „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kamiennogórskiego” oraz Banku Danych Regionalnych.

Bobru - największego lewostronnego dopływu Odry. Na jego przełomie w początkach XX w powstał sztuczny zbiornik w miejscowości Bukówka. Jest on jednym z dwóch zbiorników w Polsce położonych powyżej 500 m.n.p.m.

Przez teren powiatu przebiegają liczne szlaki turystyczne, piesze i rowerowe, w tym dwa tranzytowe, przebiegające przez całe Sudety i stanowiące ich główne osie turystyczne. Ponadto w powiecie znajduje się kilka szlaków dydaktycznych, łączących cele rekreacyjno-wypoczynkowe z edukacyjnymi.

4.1.1. Syntetyczna charakterystyka powiatu²

4.1.1.1. Położenie, dane ogólne, powiązanie z otoczeniem

Liczący ok. 47 tys. mieszkańców powiat złożony jest z czterech gmin, są to:

- 1) Gmina Marciszów,
- 2) Gmina Kamienna Góra,
- 3) Miasto Kamienna Góra,
- 4) Gmina Lubawka.

Rysunek 1 Podział administracyjny powiatu kamiennogórskiego

Źródło: www.gminy.pl

² Opracowano na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Kamiennej Górze, danych z raportów o stanie poszczególnych gmin, informacji zawartych na stronie internetowej www.kamienna-gora.pl oraz Banku Danych Regionalnych

Powiat kamiennogórski zajmuje powierzchnię 396 km².

Tabela 1 Struktura gruntów w powiecie kamiennogórskim

WYSZCZEGÓLNIENIE	NAZWA GRUNTU
215,23 km ²	- użytki rolne ogółem w tym:
84,81 km ²	- grunty orne
0,06 km ²	- sady
78,22 km ²	- łąki
52,14 km ²	- pastwiska
145,79 km ²	- lasy i grunty leśne
35,11 km ²	- pozostałe grunty i nieużytki

Źródło: Bank Danych Regionalnych – 2005 r.

4.1.1.2. Ochrona środowiska przyrodniczego; obszary chronione³

Powiat kamiennogórski ze względu na swoje położenie, charakteryzuje się cennymi walorami krajobrazowymi oraz szeregiem ciekawych zabytków przyrody.

W granicach powiatu kamiennogórskiego znajdują się dwa rezerwaty przyrody: **Kruczy Kamień i Głazy Krasnoludków**. Pierwszy z rezerwatów, położony na południe od Lubawki w Górach Kruczych utworzony został w 1945 r. Nazwa Kruczy Kamień wiąże się z podobieństwem jednej ze skał do wizerunku kruka. Na powierzchni 10,21 ha ochroną objęte zostały efektowne krajobrazowo zbocza Kruczej Skały (681m) i okoliczne malownicze porfirowe skałki. Wysokość urwisk skalnych dochodzi do 30m. Na terenie rezerwatu oprócz typowej dla tego regionu roślinności występują ciepłolubne kserofity (np. kostrzewa biała). W 1995r. dzięki wrocławskim entomologom wprowadzono wtórnie, po blisko 100 latach przerwy motyla - Niepylaka Apollo. U podnóża góry znajduje się Krucza Dolina, jej boczną odnogę stanowi malownicza Dolina Miłości.

Drugi z rezerwatów - Głazy Krasnoludków - obejmuje powierzchnię 9,04 ha i znajduje się w niewielkiej odległości od miejscowości Gorzeszów w dolinie Jawiszówki, (gmina Kamienna Góra). W tym geologiczno-krajobrazowym rezerwacie chronione są unikalne formy wietrzenia piaskowca cisowego. Rezerwat utworzony został w 1970 roku i obejmuje liczne utwory skalne w postaci ambon, maczug, grzybów, baszt i wieżyc o wys. 5-30 m.

Niewielką część powiatu zajmuje także **Rudawski Park Krajobrazowy** utworzony w 1989 roku, o powierzchni 8814 ha. Występują tu liczne ciekawe formy skalne, gołoborza i głazowiska. Lasy parku są głównie świerkowe. W piętrze pogórza występują: grab, jesion, dąb, jodła; w reglu dolnym: buczyna z domieszką jodły, jaworu i jesionu. Pod ścisłą ochroną znajdują się: wawrzyn wilcze łyko, brzoza karpacka, dziewięciśń bezłodygowy, lilia złotogłów i goryczka orzęsiona.

Na terenie powiatu znajduje się także **Otulina Karkonoskiego Parku Narodowego**, która zajmuje teren leśny od Niedamirowa do Jarkowic o powierzchni około 1400 ha. Całość otuliny znajduje się na terenie gminy Lubawka oraz Nadleśnictwa Kamienna Góra.

Ponadto na terenie powiatu kamiennogórskiego zlokalizowany został obszar Natura 2000 „**Rudawy Janowickie**”. Zajmuje on powierzchnię 8298 ha. Został on utworzony ze względu na ochronę cennych gatunków wymienionych w załączniku nr 2 do Dyrektywy Rady UE nr 92/43/EWG.

³ Opracowano na podstawie „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kamiennogórskiego” oraz informacji zawartych na stronie internetowej www.kamienna-gora.pl.

Na terenie powiatu kamiennogórskiego znajduje się również kilkadziesiąt **pomników przyrody**, tworzą je pojedyncze drzewa, grupy drzew, aleje oraz skałki. W Gorzeszowie znajduje się jeden z ciekawszych pomników przyrody - Diabelska Maczuga. Jest to samotna skała o wys. 7,5 m i obwodzie 9 m. O popularności skałki świadczy to, że M. Willmann uwiecznił ją na jednym z fresków w krzeszowskim kościele. W 1913 r. na ścianie skałki w setną rocznicę Bitwy Narodów pod Lipskiem wykuto daty 1813-1913.

Ochroną prawną objęte są także **parki i zespoły pałacowo-ogrodowe**. Na terenie miasta i gminy Kamienna Góra zinwentaryzowano 11 obiektów będących parkami lub parkami podworskimi. Parki miejskie i skwery skupione są wyłącznie na terenie miasta Kamienna Góra (7 sztuk). Dwa spośród nich to parki przyszpitalne, zamknięte dla ruchu turystycznego. Najcenniejszym parkiem miejskim jest zespół na Górze Parkowej, w południowej części miasta.

Na terenie powiatu kamiennogórskiego znajdują się 4 parki podworskie i zespoły pałacowo-ogrodowe. Na szczególną uwagę zasługują:

- park w Dębrzniku,
- zespół pałacowo-ogrodowy w Pisarzowicach,
- zespół pałacowo-ogrodowy w Szarocinie.

Na terenie miasta i gminy Kamienna Góra znajduje się 8 zespołów **zieleni cmentarnej i przykościelnej**. Najcenniejszy zespół stanowi otoczenie klasztoru Sióstr Benedyktynek w Krzeszowie (grupa 26 beczennych lip oraz klon jawor). Ciekawym obiektem jest także cmentarz komunalny i otoczenie kościoła p.w. Matki Boskiej Różańcowej w Kamiennej Górze oraz stary cmentarz w Leszczyńcu (z pomnikowym cisem).

Spośród wielu **punktów widokowych** na uwagę zasługuje 12. Najbardziej atrakcyjne znajdują się w wysokich partiach Rudaw Janowickich (kopuła Skalnika, przełęcz pod Wilkowyją i Bobrzakiem). W niższych partiach górskich na uwagę zasługują np. stoki pod Długoszem, punkt widokowy nad Raszowem (ok. 1,5 km od Kamiennej Góry). Większość z nich znajduje się w pobliżu lub na trasie uczęszczanych szlaków turystycznych.

4.1.1.3. Obiekty zabytkowe⁴

Powiat kamiennogórski jest obszarem bogatym w cenne zabytki architektury. Najbardziej znanym zabytkiem znajdującym się na terenie powiatu jest zespół klasztorny cystersów w Krzeszowie.

Zespół klasztorny cystersów w Krzeszowie - opactwo w Krzeszowie to perła europejskiego baroku, najcenniejszy zabytek architektury na Śląsku. Obiekt został wytypowany do wpisania na listę światowego dziedzictwa kulturowego UNESCO.

Początki opactwa krzeszowskiego sięgają roku 1292, w roku tym księżna Anna, wdowa po Henryku II Pobożnym, ofiarowała benedyktynom z czeskich Opatovic miejsce na założenie klasztoru. W 1254r. benedyktyni wybudowali pierwszy kościół p.w. św. Wawrzyńca, Mikołaja i Agaty. Benedyktyni w 1291 r. sprzedali te tereny księciu świdnickiemu Bolkowi I, który otrzymał zgodę Kapituły Generalnej Cystersów z Citeaux na utworzenie nowego opactwa w Krzeszowie. Pierwsi cystersi pojawili się tutaj w 1292 r. i przejęli oraz poświęcili kościół pobenedyktyński. Nowy konwent cysterski został bogato obdarowany przez darczyńców: otrzymał ziemie, wsie w Kotlinie Kamiennogórskiej, dwie wsie czeskie oraz liczne przywileje. W 1343 r. opactwo zakupiło miasto Chełmsko Śląskie wraz z przyległymi wsiami, a w 1360 roku otrzymało z rąk Bolka II miasto Lubawkę. Siedziba opactwa w Krzeszowie bardzo szybko stała się centrum kulturalnym i gospodarczym regionu. W XVII i XVIII wieku przeżywała największy swój rozkwit, który

⁴ Opracowano na podstawie informacji zawartych na stronie internetowej www.kamienna-gora.pl

zakończył się w 1810 r., po sekularyzacji zakonu przez króla pruskiego Fryderyka III. Majątki zakonne zasilły państwowy skarbiec, opustoszały po wojnach napoleońskich.

Kościół parafialny pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny został wzniesiony w latach 1728-35. Jego dwie wieże wznoszą się na wysokość 70 m. Wspaniałe polichromie, zdobiące ściany i sklepienia kościoła, zostały wykonane przez Jerzego Wilhelma Neunhertza. Ołtarze, znajdujące się w nawach bocznych, wykonali Ignacy König i Józef Smišek, a obrazy namalował Antoni Scheffler. Ołtarz główny zdobi ogromny obraz pędzla Petera Brandla.

Obok kościoła p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny wznosi się kościół św. Józefa, wybudowany w latach 1690-1696. Jego wnętrze zdobią przepiękne freski autorstwa Michała Willmanna m.in. cykle "Siedem radości św. Józefa" oraz "Siedem smutków św. Józefa".

Po wschodniej stronie kościoła p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny znajduje się dobudowane w 1735 r. z inicjatywy opata Innocentego Fritsha Mauzoleum Piastów świdnicko-jaworskich, w którym spoczywają szczątki: Bolka I, Bernarda, Henryka I jaworskiego a także Bolka II. Mauzoleum jest niespotykanym przykładem architektury grobowej. Wysoka budowla nakryta jest dwoma kopułami z latarniami o średnicy 9,4 m. Kopuły zdobią malowidła Neunhertza poświęcone historii fundacji klasztornej i klasztoru. Wystrój to rzadko spotykane bogactwo barw w europejskiej architekturze wnętrz mauzoleów. Godnymi uwagi są także liczne na terenach należących niegdyś do opactwa cysterskiego kapliczki, drogi krzyżowe, samotne kolumny maryjne.

Kościół parafialny pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Lubawce po raz pierwszy był wzmiankowany w 1292 roku. Obecnie istniejący powstał w XV wieku, a został gruntownie przebudowany w latach 1605-1615 oraz 1735-38 (wtedy to otrzymał nową absydę i sklepienia). Kościół jest budowlą 3-nawową z wydzielonym prezbiterium i półkolistą absydą. Na osi stoi kwadratowa, oskarpowana wieża, powyżej 8-boczna, zakończona wysokim hełmem na kolumnkach. Wystrój wnętrza ma wybitnie barokowy charakter i wykazuje duże powinowactwo z klasztorem krzeszowskim i artystami tam działającymi. Na uwagę zasługuje ołtarz dłuta J. Lachela, chrzcielnica z 1781 r., drewniana ambona z XVIII w., podobnie datowany zespół polichromowanych figur, obrazy z XVII-XVIII w. (m.in. F. A. Schefflera), meble oraz naczynia liturgiczne.

Lubawski ratusz posadowiony w centralnym punkcie rynku powstał w wyniku przebudowy starszej budowli przez P. Hammerschmidta w roku 1726. Spłonął wraz z całym miastem w 1734 roku, w czasie odbudowy został powiększony. Około roku 1784 nadbudowano wieżę, którą zwieńczono prawie wiek później tj. w roku 1862. Portal wejściowy ratusza zamknięty jest dużym kluczem z herbem miasta. Bryła budynku nosi cechy architektury klasycystycznej, wieża neogotyckiej. W południowo-wschodnim narożniku ratusza osadzona jest kamienna, polichromowana figura św. Jana Nepomucena z 1727 r., stojąca na ozdobnym cokole.

Kościół pod wezwaniem św. Katarzyny w Marciszowie po raz pierwszy był wzmiankowany w roku 1335. Portal zakrystii oraz detale kamieniarskie pochodzą z roku 1378. Kościół był dwukrotnie przebudowywany: w XVI w. oraz w 1856 r. Bryła kościoła nosi znamiona architektury tyrolskiej - jest on założony na prostokącie z wydzielonym prezbiterium. Na jego osi znajduje się kwadratowa wieża z drewnianą nadbudową, zwieńczoną wysokim ostrosłupowym hełmem iglicowym. W prezbiterium sklepienie krzyżowo-żebrowe. Kościół przykryty jest dachem dwuspadowym. Wewnątrz na uwagę zasługują pozostałości pierwotnego wyposażenia, m.in.: część gotyckiego ołtarza z XIV w. oraz barokowa polichromowana ambona z drugiej połowy XVIII w. Na murze kościelnym znajdują się epitafia rodziny von Zedlitz pochodzące z lat 1573-1580.

Kościół parafialny pod wezwaniem Świętej Rodziny w Chełmsku Śląskim należy do najcenniejszych świątyń barokowych na Dolnym Śląsku. Kościół, po raz pierwszy wzmiankowany w 1343 r., został gruntownie powiększony i przebudowany w latach 1670-80. Nowy kościół zaprojektował M. Allio, a budowę poprowadzili budowniczości związani z opactwem w Krzeszowie m.in. H. Brever, M. Schuppert i M. Urban, który zakończył budowę kościoła wznosząc nad nim

w latach 1690-91 wieżę. Kościół jest trójnawową bazyliką z wydzielonym prezbiterium, zakończonym wielobocznie. Bazylika przykryta jest kolebkowym sklepieniem z lunetkami, jej nawę dzielą zdwojone pilastry, przechodzące w gurdy na sklepieniu. Nawy boczne tworzą płytkie, połączone przejściami kaplice, nad którymi ciągną się empory. Sklepienia nad emporami oraz w kaplicach zdobi piękna dekoracja sztukatorska - dzieło artystów włoskich. W narożu bazyliki wznosi się wieża, dołem na planie kwadratu, górą ośmioboczna, zwieńczona wysokim hełmem z prześwitem. We wnętrzu kościoła na uwagę zasługują: późnogotycka płaskorzeźba (ok. 1500 r. przedstawiająca Koronację Najświętszej Marii Panny) oraz renesansowa Pieta, datowana na rok 1650. Na uwagę zasługują także polichromowane, drewniane ołtarze z początku XVIII w., których twórcami byli G. Schroetter, S. Kosy oraz Jung. Bardzo ciekawe jest malarstwo olejne z XVIII w. (w tym droga krzyżowa) i drewniana polichromowana ambona z 1686 r. Kamienne nagrobki oraz naczynia liturgiczne z XVIII wieku są także godne uwagi zwiedzających. Bardzo ciekawa architektonicznie jest szkoła parafialna (dawna plebania) znajdująca się w pobliżu kościoła. Pochodzi ona z 1575 roku, a przebudowana została ok. 1730 r. Dwukondygnacyjna, wybudowana na planie kwadratu, posiada fasady zdobione renesansową dekoracją sgraffitową. Dekoracja ta jest ewenementem na skalę kraju.

Kościół parafialny św. Piotra i Pawła w Kamiennej Górze. Pierwszy kościół zbudowano przed 1295 rokiem. Ta średniowieczna świątynia uległa zniszczeniu, a podczas wojen husyckich została spalona (zachowało się jedynie prezbiterium datowane na przełom XIV i XV wieku). W okresie reformacji kościół stał się świątynią protestantów i został wówczas rozbudowany: do nawy głównej i północnej części prezbiterium dobudowano nawy boczne, w których umieszczono empory. W drugiej połowie XIX wieku dokonano znacznych zmian w wyposażeniu i wystroju kościoła, które przetrwały do dzisiaj (w oknach pojawiły się nowe witraże, wnętrza otrzymały neogotycki wystrój). Ostatnie zmiany w wyglądzie kościoła zaszły w latach 1969-72 (w tym nowa polichromia z postaciami polskich świętych: św. Maksymilian Kolbe, św. Kazimierz, św. Stanisław Kostka). Jest to budowla 3-nawowa z prostokątnie zakończonym prezbiterium i emporami nad nawami bocznymi. Budowla przykryta jest dwuspadowym dachem, nad którym góruje wieża zakończona tarasem z kamienną balustradą, zwieńczoną hełmem. W wyposażeniu kościoła warto zwrócić uwagę na ołtarz z 1520 r., który jest drewnianym, polichromowanym tryptykiem (ołtarz boczny). Drugi ołtarz boczny oraz ołtarz główny pochodzą z końca XIX w. (neogotyck). Bardzo ciekawe są: kamienna chrzcielnica z drewnianą pokrywą (początek XVII w.) oraz drewniana, polichromowana ambona z XVII.

Kościół parafialny Matki Boskiej Różańcowej w Kamiennej Górze został wzniesiony jako jeden z sześciu na Dolnym Śląsku Kościołów Łaski w latach 1709-20. Przy kościele działała szkoła dla duchownych ewangelickich, a od 1729 r., zaczęto gromadzić tu księgozbiór. Biblioteka (fundacja naukowa Wallenberga) liczyła ok. 8000 woluminów, w tym wiele starodruków i manuskryptów. Przy kościele istniał także zbiór obrazów, dzieł sztuki oraz bibelotów, który dał początek muzeum miejskiemu w Kamiennej Górze. Kościół zbudowany jest na planie krzyża greckiego o ramionach długości 14 metrów. Nad skrzydłami bocznymi posiada sklepienia kolebkowe. Zwracają uwagę piętrowe, drewniane empory. Od zachodu do świątyni dostawiona jest kwadratowa wieża, zwieńczona hełmem z prześwitem. Kościół mieścił ok. 4 tysiące ludzi na miejscach siedzących. Wyposażenie wnętrza zachowało się jedynie częściowo. Ciekawe są rzeźby, obrazy, naczynia liturgiczne z XVIII w. oraz ołtarze boczne i ambona.

Pierwszy ratusz wzniesiono na rynku w Kamiennej Górze w połowie XIV wieku. Spłonął w 1638 r., jego odbudowę zakończono w 1660 roku (wtedy to zwieńczono wieżę nowym hełmem). W latach 1692-94 ratusz został rozbudowany. W 1831 roku runęła jego wieża, a pozostałą część budynku użytkowano jeszcze przez wiele lat, aż do ostatecznej rozbiórki w 1873 roku. Gmach obecnego ratusza ukończono w 1905 roku. Nowy ratusz został wybudowany w stylu neo-renesansowym. Jest to okazały budynek, z wieloma kamiennymi detalami oraz asymetryczną wysoką wieżą, nad którą góruje nadstawka z hełmem o dwóch prześwitach. Ciekawe jest jego monumentalne wnętrza z popiersiami Bolka I i II (kopie z sarkofagów krzeszowskich) oraz herb miasta i witraże prezentujące wydarzenia z historii Kamiennej Góry.

Kamiennogórski rynek wybudowany został w kształcie prostokąta, na którym do 1873 roku stał ratusz miejski, otoczony barokowymi kamieniczkami z XVII i XVIII wieku - niektóre z podcieniami. Jedną z najładniejszych kamienic w rynku zbudowana została na początku XVIII wieku, a projektantem jej był Martin Franz (autor projektu Kościoła Łaski w Kamiennej Górze). W jednej z zabytkowych kamienic mieści się *Muzeum Tkactwa Dolnośląskiego* posiadające bogate zbiory obrazujące między innymi historię miasta. Z rynku wychodziło niegdyś 10 ulic (po 2 z każdego narożnika i po 1 ze środka dłuższych pierzei), obecnie wychodzi ich 8.

Ruiny Zamku Grodztwo. Był to okazały pałac w stylu renesansowym zbudowany na planie czworoboku, z wewnętrznym dziedzińcem otoczonym arkadami i potężną wieżą w południowo-zachodnim narożniku. Przed niespodziewanym napadem zamku strzegła fosa i mur zaopatrzony w blanki i baszty. Zamek został przebudowany w końcu XIX wieku.

Kolejnymi, historycznie udokumentowanymi, właścicielami zamku byli:

1. ród Schaffgotschów (od XVI wieku),
2. krótko rodzina von Schindel, a następnie von Dyhrn,
3. skoligacona z Schaffgotschami rodzina Promnitzów (od XVII wieku),
4. spokrewnieni z Promnitzami członkowie rodziny Stolberg-Wernigerode (od połowy XVIII wieku).

Pałac Grodztwo (niem. Kreppelhof) spłonął w 1964 roku. Do dziś zachował się zarys czworobocznej wieży z końca XIX wieku i wewnętrzny dziedzińiec otoczony arkadami. Widoczne są liczne otwory okienne w renesansowych obramieniach oraz renesansowe portale i fasada ozdobiona kolumnami. Zamek otacza częściowo zarośnięta fosa oraz pozostałości parku z ponad stuletnią aleją lipowo-dębową. Grodztwo zasłynęło z uczt weselnych, które odbywały się w jego przebogato wyposażonych wnętrzach.

4.1.1.4. Turystyka i baza turystyczna⁵

Turystyczne atrakcje powiatu kamiennogórskiego są w pełni uzasadnionym powodem, dla którego powiat odwiedza wiele osób pragnących wypocząć w otoczeniu przepięknych krajobrazów przyrody, jak również podziwiać barokową architekturę. Każdy turysta znajdzie na terenie powiatu kamiennogórskiego możliwości wypoczynku dostosowane do swoich indywidualnych potrzeb. Wiosną kwitnące łąki, z dużymi połaciami ziółoroślin tworzą przepiękne kobierce, przyciągające oko niejednego wymagającego miłośnika przyrody. Lato daje zainteresowanym turystom możliwości wypoczynku w pobliżu zbiorników wodnych znajdujących się na terenie powiatu. Jesień przyciąga przepięknymi kolorami lasów i łąk mieniącymi się różnymi odcieniami czerwieni, żółci i brązu. Zima natomiast zaprasza zwolenników sportów zimowych na stoki gór.

Bardzo ciekawym miejscem wypoczynku na łonie natury są Kolorowe Jeziorka w okolicach Wieściszowic k. Marciszowa. Swoją nazwę słusznie zawdzięczają różnym barwom jakimi się odznaczają. Znajdują się tam trzy niewielkie jeziora powstałe w miejscu pokopalnianych wyrobisk. Rozmieszczone są na różnych wysokościach, a zebrana tam woda ze względu na skład chemiczny dna przybiera różne kolory: purpurowy, błękitny i żółty. Od XVIII do XX w. wydobywano w tych miejscach paryt, z którego wytwarzano kwas siarkowy.

⁵ Opracowano na podstawie: informacji zawartych na stronie internetowej www.kamienna-gora.pl oraz „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kamiennogórskiego”.

Zwolennicy wypoczynku nad wodą mogą także skorzystać z atrakcji jakie oferuje sztuczny zbiornik znajdujący się w okolicach Bukówki. Jest to pierwszy z bobrzańskich zbiorników wodnych. Powstał w latach 1903-1905 jako suchy zbiornik retencyjny. W roku 1988 dzięki wybudowaniu bocznej, osłaniającej Miszkowice tamy utworzono jedno z najwyższych położonych w Polsce jezior zaporowych. Można na nim żeglować i pływać kajakami, a także łowić ryby. Miłośnicy wędkowania, mają szansę na złowienie w wodach zalewu i rzeki Bóbr pstrąga, lipienia, szczupaka czy też garbatego okonia.

Entuzjaści zabytkowej architektury, także sakralnej, znajdują na terenie powiatu wiele tego typu obiektów. Najbardziej znanym z nich jest pocysterski kompleks architektury barokowej, znajdujący się w Krzeszowie. Kompleks ten jest jednym z najcenniejszych tego typu budowli w Polsce.

Ponadto w obrębie powiatu umiejscowione są także inne zabytki, do których należą Domki Tkaczy w Chełmsku Śląskim, ratusz i rynek w Kamiennej Górze i w Lubawce.

Teren powiatu posiada również wiele kilometrów urozmaiconych szlaków turystycznych, wędrując którymi można podziwiać przepiękną okolicę, korzystając z licznie występujących na terenie powiatu kamiennogórskich punktów widokowych.

Na terenie powiatu kamiennogórskiego został utworzony system szlaków rowerowych, obejmujących większość zabytków i ciekawszych miejsc Ziemi Kamiennogórskiej oraz atrakcji czeskiego pogranicza. Wśród tras rowerowych wyróżniono dwie kategorie, a mianowicie szlaki ogólnie dostępne dla turystyki rodzinnej oraz szlaki dla zaawansowanych rowerzystów (typu MTB) z wykorzystaniem wyłącznie rowerów górskich.

Do pierwszej grupy zaliczamy:

- „Szlak Cystersów” o długości 54,6 km,
- „Obwodnicę Marciszowską” – 31,1 km,
- „Obwodnicę Dolomitową” – 43,9 km,
- Magistralę „Liczyrzepa” – znakowaną ER-2 o długości 32,7 km,
- „Obwodnicę Zawory” – 15,4 km,
- „Trasę Transgraniczną Wschodnią” – 39,4 km,
- „Trasę Transgraniczną Zachodnią” – 17 km,
- szlaki łącznikowe o długości 23 km.

Do grupy drugiej należą:

- MTB „Graniczna” o długości 34,4 km oraz
- MTB „Kolorowe Jeziorka” o długości 12 km.

System szlaków powiatowych uzupełnia Magistrala „Dolina Bobru” znakowana ER-6 o długości 34 km, a także dwie pętle utworzone przez Gminę Lubawka, tj. „Kruczy Kamień” i „Święta Góra”. Ponadto trasy rowerowe doprowadzono do istniejących ścieżek dydaktycznych i rezerwatów przyrody.

Turyści przybywający na teren powiatu kamiennogórskiego mogą korzystać z usług bazy noclegowej i gastronomicznej zlokalizowanej na terenie poszczególnych gmin oraz z punktu informacji turystycznej w Lubawce, jak i PTTK w Kamiennej Górze.

Bazę noclegową powiatu stanowią:

- Hotele i pensjonaty w miejscowościach: Kamienna Góra (3 obiekty), Krzeszów (2 obiekty), Lubawka (3 obiekty), Miszkowice (1 obiekt), Chełmsko Śląskie (1 obiekt),
- Domy Zielone Porta Lubavia w miejscowościach: Krzeszów (1 obiekt), Przedwojów (1 obiekt), Ptasek (2 obiekty), Szarocin (1 obiekt), Czarnów (1 obiekt), Gorzeszów (1 obiekt), Bukówka (2 obiekty), Niedamirów (1 obiekt), Błaziejów (2 obiekty), Szczepanów (2 obiekty), Paprotki (1 obiekt), Chełmsko Śląskie (1 obiekt),

- Gospodarstwa agroturystyczne w miejscowościach: Jarkowice (3 gospodarstwa), Pastewnik (1 gospodarstwo), Przedwojów (2 gospodarstwa), Niedamirów (1 gospodarstwo), Krzeszów (2 gospodarstwa), Lipienica (1 gospodarstwo), Pisarzowice (2 gospodarstwa), Czarnów (1 gospodarstwo), Stara Białka (1 gospodarstwo), Opawa (2 gospodarstwa), Miskowice (1 gospodarstwo), Wieściszowice (1 gospodarstwo), Marciszów (1 gospodarstwo), Gorzeszów (1 gospodarstwo), Leszczyniec (2 gospodarstwa), Rędziny (2 gospodarstwa).

Bazę gastronomiczną stanowią natomiast restauracje, kawiarnie, pizzerie i bary umiejscowione na terenie poszczególnych miejscowości powiatu kamiennogórskiego, tj.: Kamienna Góra, Krzeszów, Lubawka oraz Chełmsko Śląskie.

4.1.2. Powiat w statystyce

Tabela 2 Przekrój statystyczny powiatu kamiennogórskiego – stan na koniec 2006 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	WARTOŚCI
Stan ludności ogółem, w tym:	46234
mężczyźni	22390
kobiety	23844
Ludność w wieku przedprodukcyjnym ogółem, w tym:	9143
mężczyźni	4756
kobiety	4387
Ludność w wieku produkcyjnym ogółem, w tym:	29738
mężczyźni	15459
kobiety	14279
Ludność w wieku poprodukcyjnym ogółem, w tym:	7353
mężczyźni	2175
kobiety	5178
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	55,5
Małżeństwa zawarte	244*
Urodzenia żywe	473*
Zgony ogółem	515*
Przyrost naturalny	-42*

Źródło: Bank Danych Regionalnych – 2005 i 2006 rok

* - ze względu na brak danych za rok 2006 przyjęto dane za rok 2005

Tabela 3 Dochody i wydatki budżetu Powiatu Kamiennogórskiego na koniec 2006 r.

Dochody budżetu Powiatu ogółem w 2006 roku (w złotych)	26.652.799,51
Wydatki budżetu Powiatu ogółem w 2006 roku (w złotych), w tym na:	24.927.070,05
gospodarkę mieszkaniową	104.254,05
administrację publiczną	3.731.716,49
oświatę i wychowanie	7.335.508,26
ochronę zdrowia	761.949,76
pomoc społeczną	6.587.521,76
Dochody Powiatu ogółem w złotych na 1 mieszkańca w 2006 roku	576,48
Wydatki Powiatu ogółem w złotych na 1 mieszkańca w 2006 roku	539,15

Źródło: Sprawozdania z wykonania planu dochodów i wydatków budżetowych Powiatu Kamiennogórskiego za rok 2006

4.1.3. Działalność produkcyjno-usługowa i budownictwo⁶

Na terenie powiatu kamiennogórskiego funkcjonowało **3 585** podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON (stan na koniec 2005 roku).

Tabela 4 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów własnościowych

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2004	2005
Ogółem	3.592	3.585	3.585
<i>Sektor publiczny</i>			
podmioty gospodarki narodowej ogółem	323	383	406
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	81	82	87
przedsiębiorstwa państwowe	0	0	0
spółki handlowe	17	15	13
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	1	1	1
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego, gospodarstwa pomocnicze	0	0	0
<i>Sektor prywatny</i>			
podmioty gospodarki narodowej ogółem	3.269	3.202	3.179
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	2.556	2.465	2.418
spółki handlowe	169	173	180
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	60	59	63
spółdzielnie	15	15	15
fundacje	4	4	4
stowarzyszenia i organizacje społeczne	74	84	91

Źródło: Bank Danych Regionalnych

⁶ Opracowano na podstawie informacji zawartych na stronie internetowej www.kamienna-gora.pl oraz Banku Danych Regionalnych.

Na terenie powiatu kamiennogórskiego utworzona została Kamiennogórska Specjalna Strefa Ekonomiczna Małej Przedsiębiorczości stwarzająca dla inwestorów wyjątkową szansę dynamicznego rozwoju. Tereny Strefy zlokalizowane są w miejscowości Kamienna Góra, Krzeszów, Lubawka, Nowogrodzic-Wykroty, Lubań i Jawor.

Na terenie Kamiennogórskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej Małej Przedsiębiorczości działają następujące przedsiębiorstwa:

1. „**KALIBRA**” **Sp. z o.o.** w Kamiennej Górze – producent opakowań z tworzyw sztucznych,
2. „**Sopp Polska**” **Sp. z o.o.** w Kamiennej Górze – producent wyrobów pasmanteryjnych, dekoracyjnych,
3. „**Druk Len**” **S.A.** w Kamiennej Górze - usługi w zakresie malowania proszkowego oraz druku płaskiego na tkaninach i dzianinach,
4. „**Karko**” **Sp. z o.o.** w Kamiennej Górze – producent sprzętu oświetleniowego, lamp, opraw lampowych,
5. „**BO-WA-DE-2**” **Sp. z o.o.** w Kamiennej Górze – producent mebli,
6. **PARTNER - DOM Sp. z o.o.** w Kamiennej Górze - producent surowców niemetalicznych,
7. **AUTOCAM POLAND Sp. z o.o.** w Kamiennej Górze – producent części i akcesoriów do pojazdów samochodowych,
8. „**Takata Petri Parts Polska**” **Sp. z o.o.** w Kamiennej Górze – producent pasów bezpieczeństwa,
9. **LUBATEX Sp. z o.o.** w Lubawce – producent wyrobów tekstylnych,
10. „**Sopp Polska**” **Sp. z o.o. II** w Kamiennej Górze - producent wyrobów pasmanteryjnych, dekoracyjnych,
11. **Joh. Clouth Composite Technology Sp. z o.o.** w Kamiennej Górze – producent wyrobów metalowych,
12. „**Metaline**” **Sp. z o.o.** w Kamiennej Górze - wyposażenie wnętrz, metoplastyka,
13. "**AZZARO**" w Kamiennej Górze - branża odzieżowa,
14. **Wilton Timber Products Poland Sp. z o.o.** w Kamiennej Górze - producent okien i drzwi drewnianych.

Ponadto na terenie powiatu działają m.in. następujące przedsiębiorstwa:

1. **Spółdzielnia Mleczarska "KAMOS"** w Kamiennej Górze - producent artykułów mleczarskich,
2. **Zakład Przemysłu Mięso Rybnego "KARI"** w Marciszowie - producent i dystrybutor przetworów rybnych,
3. **DOFAMA S.A. Dolnośląska Fabryka Maszyn Włókienniczych** w Kamiennej Górze - producent maszyn włókienniczych,
4. "**GAMBIT**"- **Lubawka Sp. z o.o.** w Lubawce - producent uszczelnień i termoizolacji,
5. **Zakład Przemysłu Odzieżowego "KAMODEX" S.A.** w Kamiennej Górze - producent odzieży dla dzieci i dorosłych,
6. **Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej** w Kamiennej Górze,
7. **DZIAŁ PRZEWOZÓW I TURYSTYKI** - przedsiębiorstwo świadczące usługi w zakresie przewozów osobowych i towarowych, w kraju i za granicą,
8. **MARENGO-Jarkowice Sp. z o.o.** Zakład Produkcyjny w Jarkowicach - firma specjalizująca się w technologii przetwórstwa tworzyw sztucznych, oraz metalizowania próżniowego elementów i tworzyw sztucznych,
9. **Kopalnia Ogorzelec. PW** w Leszczyńcu - kopalnia amfibolitu w Ogorzelcu. Jedyne krajowe producent kruszywa amfibolitowych,
10. "**California Products**" w Kamiennej Górze - producent ekskluzywnych dywaników łazienkowych,

11. **"Praxis" Sp. z o.o** w Kamiennej Górze - producent papierosów, którego towary stanowią ok. 2% krajowego rynku,
12. **ENGRAM S.A.** w Marciszowie - producent szaf sterowniczych stosowanych głównie w przemyśle górnym,
13. **Hurtownia Materiałów Instalacyjnych "MATEX"** w Kamiennej Górze - w asortymencie hurtowni znajdują się materiały budowlane, instalacje i urządzenia grzewcze oraz armatura sanitarna i łazienkowa,
14. **"MARYSIENKA" Bernatek Andrzej** w Sędziszawiu - firma trudniąca się przetwórstwem mięsa. Na jej terenie znajduje się rzeźnia i masarnia,
15. **P.P.H.U. KAMEX** w Kamiennej Górze - producent okien, drzwi, rolet oraz witryn. Firma świadczy usługi w zakresie montażu i naprawy swoich towarów,
16. **"PAGAZ"** w Krzeszowie - skład materiałów budowlanych w ramach PSB,
17. **MAK-TECH** w Kamiennej Górze - zakład usług ogólnobudowlanych, projektowanie, zastępstwo inwestycyjne,
18. **P.P.H. "KES"** w Lubawce - producent opakowań z tworzyw sztucznych do zniczy nagrobkowych oraz butelek do chemii gospodarczej i kosmetyków,
19. **P.P.H.U. "IMPULS"** w Kamiennej Górze - sprzedaż sprzętu komputerowego,
20. **"Rokom"** w Ptaszkowie - firma świadcząca usługi w zakresie robót ogólnobudowlanych oraz renowacji obiektów zabytkowych,
21. **Przedsiębiorstwo Instalacyjno-Budowlane "Rudolf Grucela i Synowie"** w Kamiennej Górze - przedsiębiorstwo zajmujące się montażem instalacji grzewczych, wodnych, sanitarnych i kanalizacyjnych. Firma świadczy także usługi w zakresie robót remontowo budowlanych,
22. **Biuro Turystyczno- Handlowe "Karkonosz"** w Kamiennej Górze - biuro turystyczne posiadające w swojej ofercie imprezy turystyczne wiodących tour - operatorów z całego kraju,
23. **Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych "Trakt"** w Sędziszawiu - przedsiębiorstwo wykonujące prace drogowe i ziemne,
24. **"Polimer"** w Kamiennej Górze - producent artykułów z tworzyw sztucznych,
25. **"Kowary - Dywan. Sp. z o.o."** w Kamiennej Górze - producent i dystrybutor dywanów,
26. **Białas Zbigniew. Artystyczne tkactwo ręczne** w Kamiennej Górze - producent wyrobów z czystego lnu, które nazwano "dywaniki ekologiczne tkane ręcznie z zachowaniem tradycji tkackich",
27. **"Aldrex"** w Kamiennej Górze - zakład produkcyjno-usługowy specjalizujący się w wyrobie konstrukcji stalowych różnej wielkości,
28. **"Cizemka S.C."** w Kamiennej Górze - producent obuwia tekstylnego,
29. **"CDS Sp. z o.o."** w Kamiennej Górze - zakład kalibracji i konfekcji jelit naturalnych,
30. **"Powszechna Kasa Oszczędności BP"** w Kamiennej Górze,
31. **"Bank Zachodni WBK S.A."** I oddział w Kamiennej Górze,
32. **"Bank Spółdzielczy"** w Kamiennej Górze,
33. **"Kredyt Bank S.A."** - oddział Jelenia Góra w Kamiennej Górze.

4.1.4. Transport i komunikacja⁷

4.1.4.1. Infrastruktura drogowa

Sieć drogową na terenie powiatu kamiennogórskiego tworzą ogólnodostępne drogi publiczne, które dzieli się na następujące kategorie:

- drogi krajowe,
- drogi wojewódzkie,
- drogi powiatowe,
- drogi gminne.

Tabela 5 Szkielet układu drogowego powiatu kamiennogórskiego

Lp.	Rodzaj drogi	Długość dróg (w km) utwardzonych	Długość dróg (w km) nieutwardzonych	Razem długość dróg
1.	drogi krajowe	28,755	-	28,755
w tym:	Gmina Marciszów	7,921	-	7,921
	Gmina Kamienna Góra	7,221	-	7,221
	Miasto Kamienna Góra	7,861	-	7,861
	Gmina Lubawka	5,752	-	5,752
2.	drogi wojewódzkie	43,022	-	43,022
w tym:	Gmina Marciszów	8,728	-	8,728
	Gmina Kamienna Góra	19,011	-	19,011
	Miasto Kamienna Góra			
	Gmina Lubawka	15,283	-	15,283
3.	drogi powiatowe	214,3	6,1	220,4
w tym:	Gmina Marciszów	53,4	-	53,4
	Gmina Kamienna Góra	88,8	2,3	91,1
	Miasto Kamienna Góra	9,2	1	10,2
	Gmina Lubawka	62,9	2,8	65,7
4.	drogi gminne	124,285	137,019	261,304
w tym:	Gmina Marciszów	36,4	92,4	128,8
	Gmina Kamienna Góra	40	38	78
	Miasto Kamienna Góra	16,885	1,619	18,504
	Gmina Lubawka	31	5	36

Źródło: Opracowano na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Kamiennej Górze

Powiat kamiennogórski powiązany jest z dobrze rozwiniętą siecią dróg publicznych o kategorii wyższej niż powiatowa. Jedną z dwóch głównych osi komunikacyjnych powiatu stanowi droga krajowa nr 5 Bolków – Lubawka - przejście graniczne w Lubawce/Kralowcu. Przez powiat

⁷ Opracowano na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Kamiennej Górze oraz „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kamiennogórskiego”.

przebiega ona na odcinku 31,5 km, przecinając go w kierunku północno – południowym. Droga ta prowadzi ruch tranzytowy w stronę Czech i Austrii poprzez w/w przejście graniczne, jak również ruch dojazdowy do Kamiennej Góry. Stanowi ona część ważnej trasy o znaczeniu międzyregionalnym, obsługującej tereny o silnym stopniu urbanizacji i uprzemysłowienia. Przejście graniczne w Lubawce wpływa na skalę ruchu tranzytowego. Docelowo przejście to ma przejąć ruch prowadzący z północy Polski, trasą E65, przechodzący obecnie przez przejście w Jakuszycach, do Pragi.

Drugą ważną osią komunikacyjną powiatu o kierunku wschód – zachód jest droga wojewódzka nr 367 Jelenia Góra – Kowary – Kamienna Góra - Wałbrzych. Prowadzi ona na trasie o długości 47,9 km zarówno ruch tranzytowy, jak i lokalny powiatu. Powyższy układ uzupełniają droga wojewódzka nr 328 Kaczorów-Marciszów o długości 10,7 km oraz droga nr 369 Przełęcz Kowarska-Lubawka o długości 16,3 km. Łączna długość dróg krajowych i wojewódzkich na terenie powiatu kamiennogórskiego wynosi 63,2 km.

Podstawowy układ w/w dróg krajowych i wojewódzkich uzupełniają drogi powiatowe o łącznej długości 220,4 km oraz ogólnej powierzchni 1019,9 tys.m². Przedmiotowy system dróg powiatowych, jak również gminnych, przenosi w głównej mierze ruch lokalny i doprowadza go do wszystkich miejscowości w powiecie oraz do dróg o wyższej kategorii.

Dodatkowo sprawny przejazd pojazdów nad różnorodnymi ciekami wodnymi umożliwiają usytuowane na terenie powiatu kamiennogórskiego mosty, których wykaz przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6 Wykaz mostów na terenie powiatu kamiennogórskiego

Lp.	Lokalizacja	Liczba	Długość (w m)
1.	Powiat kamiennogórski	171	1651,8
w tym:	Gmina Marciszów	46	646,6
	Gmina Kamienna Góra	63	498,4
	Miasto Kamienna Góra	7	133,6
	Gmina Lubawka	55	373,2

Źródło: Opracowano na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Kamiennej Górze

4.1.4.2. Infrastruktura kolejowa⁸

Przez teren powiatu kamiennogórskiego przebiegają następujące linie kolejowe:

- Nr 274 Zgorzelec – Wrocław,
- Nr 298 Kamienna Góra – Sędziszów (niezelektryfikowana),
- Nr 299 Marciszów - Kamienna Góra – Lubawka – Granica Państwa (niezelektryfikowana, jednotorowa, pasażersko-towarowa; wyłączona z ruchu),
- Nr 302 Malczyce – Marciszów (ruch zawieszony),
- Nr 308 Kamienna Góra – Jelenia Góra przez Pisarzowice, Ogorzelec, Kowary (wyłączona obecnie z ruchu, w części zdemontowana),
- Nr 312 Marciszów – Jerzmanice Zdrój (ruch zawieszony; na odcinku Marciszów-Wojcieszów Górny ruch tymczasowo przywrócony pod nr 776),
- Nr 330 Kamienna Góra – Krzeszów (wyłączona z ruchu),
- Nr 774 Marciszów Górny – Krużyn (łąącznica nieczynna).

Rola kolei w układzie transportowym powiatu i w ruchu osobowym systematycznie maleje, co jest związane z ekonomicznymi uwarunkowaniami funkcjonowania PKP.

⁸ Źródło: „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kamiennogórskiego”.

4.1.5. Organizacje pozarządowe

Na terenie powiatu kamiennogórskiego funkcjonuje szereg organizacji pozarządowych, które działają na rzecz społeczności lokalnej zamieszkującej teren powiatu, są to m.in.:

1. Karkonoskie Stowarzyszenie Hodowców Bydła.
2. Klub Europejski.
3. Klub Jeździecki „Chwastek”.
4. Klub Wędkarstwa Muchowego „Thymallus”
5. Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów Resortu MSW- Koło w Kamiennej Górze.
6. Stowarzyszenie „Lubawka”
7. Miejski komitet obywatelski
8. Oddział Okręgowy Ogólnopolskiej Organizacji Bezrobotnych.
9. Ponadwyznaniowe Stowarzyszenie : „Samaria”
10. PTTK- Oddział Ziemi Kamiennogórskiej.
11. Stowarzyszenie „Azył”.
12. Stowarzyszenie Biegu uliczno-terenowego o Puchar Solidarności.
13. Stowarzyszenie na Rzecz Chorych oddziału Reumatologii Szpitala Specjalistycznego Chorób narządów Ruchu” REKRIO”.
14. Stowarzyszenie pomocy Chorym Przy Specjalistycznym Szpitalu Chorób Narządu Ruchu.
15. Stowarzyszenie Taksówkarzy Kamiennogórskich „NON- STOP- TAXI”.
16. Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Umysłowo.
17. Stowarzyszenie Cyklistów Powiatu Kamienna Góra.
18. Oddział Powiatowy Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków.
19. Koalicyjne Stowarzyszenie Prawicy.
20. Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Sędziszaw.
21. Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Społecznego oraz Integracji Europejskiej.
22. Europejskie Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju w Kamiennej Górze.
23. Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Marciszów „Kolorowe Jeziora”.
24. Stowarzyszenie Społeczno- Kulturalne „Granica” w Lubawce.
25. Stowarzyszenie Promocji Edukacji FUTURUM.
26. Dolnośląskie Stowarzyszenie Mniejszości Romów w Kamiennej Górze.
27. Stowarzyszenie Pomocy i Postępu w Kamiennej Górze.
28. Stowarzyszenie ECEAT- POLAND Europejskie Centrum dla Rolnictwa Ekologicznego i Turystyki Oddział w Polsce z siedziba w Bukówce.
29. Stowarzyszenie Nasz Krzeszów w Krzeszowie.
30. Stowarzyszenie Entuzjastów Klasycznej Muzyki Organowej Ziemi Kamiennogórskiej „ Ukłon dla Cecylii” .
31. Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Edukacji Regionalnej – EDUKER przy Zespole Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Kamiennej Górze.
32. Stowarzyszenie „Lubawski”.
33. Stowarzyszenie „Szczepanowski Grzbiet”.
34. Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych „Kus-Kus”.
35. Gminne Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe.
36. Kamiennogórski Klub Sportowy „Olimpia”.
37. Klub Sportowy „Gambit”
38. Miejski klub Sportowy „Orzeł” w Lubawce.

39. Klub Sportowy „Pod Okrajem”.
40. Miejski Klub Sportowy „Karkonosze”.
41. Międzyszkolny Klub Sportowy „Sudety”.
42. Powiatowe zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe.
43. Miejski Ośrodek Sportów Siłowych „Relax”.
44. Miejsko - Gminne Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe w Lubawce.
45. Stowarzyszenie Sportowe „Karkonosz”.
46. Kamiennogórski klub Gry w Petanque „ BULEBOMBA”.
47. Ludowy klub Sportowy „Uran” Okrzeszyn.
48. Ludowy Klub Sportowy „Orły” w Lipienicy.
49. Ludowy klub Sportowy „Olimpia II-PAGAZ” Krzeszów.
50. Ludowy Klub Sportowy „Amfibolit” Ogorzelec- Leszczyniec.
51. Ludowy Klub Sportowy „Trzy Korony” Kochanów.
52. Ludowy Klub Sportowy „Victoria” Czadrów.
53. Ludowy Klub Sportowy ROKOM Ptasznik- Dębrznik.
54. Ludowy Klub Sportowy „Czarni” Przedwojów.
55. Ludowy Klub Sportowy „Dragon” Miskowice.
56. Klub Kolarski „Pagaz” Polskie Składy Budowlane Krzeszów.
57. Szkolny Związek Sportowy Miasta Kamienna Góra.
58. Klub Sportowy „Bóbr” Marciszów.
59. Ludowy Klub Sportowy „Lesk” w Sędziszawiu.
60. Klub Kolarski „K-3”.
61. Ludowy Klub Sportowy „Dolomit” w Pisarzowicach
62. Ludowy Zespół Sportowy „Bóbr1” w Opawie.
63. Klub Sportowy „Śnieżka” w Kamiennej Górze.
64. UKS „Jedynka- bis”- Gimnazjum nr1.
65. UKS „Orlęta”- SP nr2.
66. UKS „Piątka”- SP nr5.
67. UKS „Amator”- SP w Marciszowie.
68. Uczniowski klub Narciarski „ Pod Stróżą”.
69. UKS „Debiut”- Przedwojów
70. UKS „Tytani” SPnr2
71. UKS „Narciarz”- Gimnazjum w Lubawce.
72. UKS „Maraton” w Pisarzowicach.
73. UKS „Zadrna” w Kamiennej Górze.
74. Koło Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów Resortu MSW w Kamiennej Górze.
75. Koło Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów Resortu MSW- w Lubawce.
76. OSP w Błazejowie.
77. OSP w Chełmsku Śląskim
78. OSP w Ciechanowicach.
79. OSP Gorzeszów.
80. OSP w Janiszowie.
81. OSP w Jarkowicach.
82. OSP Z.Ch.G. „Pollena” w Jarkowicach.

83. OSP w Krzeszowie.
84. OSP w Leszczyńcu.
85. OSP w Lubawce.
86. OSP w Marciszowie.
87. OSP w Miszkowicach.
88. OSP terenowa w Ogorzelcu.
89. OSP w Okrzeszynie.
90. OSP w Opawie.
91. OSP w Pastewniku.
92. OSP w Pisarzowicach.
93. OSP „Polmatex- Dofama” Kamienna Góra.
94. OSP w Ptaszkowie.
95. OSP Szarocin.
96. OSP w Świdniku.
97. Stowarzyszenie Regionalne „Dialog”.
98. Stowarzyszenie Rozwoju Regionalnego „Perła Baroku”.
99. Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju chełmska Śląskiego „Tkacze Śląscy”.
100. Stowarzyszenie Absolwentów Liceum Ogólnokształcącego „Quintus”.
101. Stowarzyszenie Edukacji Europejskiej.
102. Niemieckie Towarzystwo Kulturalno-Folklorystyczne „Liczyrzepa”.
103. Fundacja Polsko-Czesko- Niemieckiej Współpracy Kulturalnej- PARADA- DOM TRZECH KULTUR.
104. Kamiennogórskie Towarzystwo Regionalne.
105. Kamiennogórskie Towarzystwo Brydżowe
106. Kamiennogórskie Towarzystwo Tenisowe.
107. Stowarzyszenie na Rzecz Edukacji i Rozwoju Ziemi Lubawskiej „Krucza Dolina”.
108. Fundacja na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Lubawka „Brama Lubawska”.
109. Fundacja na Rzecz Rozwoju Ziemi Kamiennogórskiej „Kwiat Lnu”.
110. Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Kwiat Lnu Lubawka.
111. Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Leszczyniec „Leszczynowa Dolina”.

4.1.6. Oświata, wychowanie i upowszechnianie kultury

4.1.6.1. Oświata i wychowanie

Na terenie powiatu kamiennogórskiego funkcjonują szkoły szczebla podstawowego, gimnazjalnego oraz ponadgimnazjalnego.

Szkoły podstawowe zlokalizowane na terenie gmin wchodzących w skład powiatu są jednostkami organizacyjnymi samorządów gminnych, w związku z powyższym ich organami prowadzącymi są poszczególne gminy powiatu kamiennogórskiego.

Tabela 7 Wykaz szkół podstawowych na terenie poszczególnych gmin powiatu kamiennogórskiego

L.p.	Nazwa placówki	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli
GMINA MARCISZÓW				
1.	Szkoła Podstawowa - Zespół Szkół w Marciszowie	12 + 2 przedszkolne	303 + 44 oddział przedszkolny	23 + 2 oddział przedszkolny
GMINA KAMIENNA GÓRA				
2.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Krzeszowie	14	295	26
3.	Szkoła Podstawowa – Zespół Szkół Publicznych w Pisarzowicach	8	153	19
4.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Szarocinie	7	112	11
5.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Ptaszkanie	7	112	11
MIASTO KAMIENNA GÓRA				
6.	Szkoła Podstawowa Nr 1	36	813	56
7.	Szkoła Podstawowa Nr 2	23	498	45
GMINA LUBAWKA				
8.	Szkoła Podstawowa – Zespół Szkół Publicznych w Lubawce	18	431	34
9.	Szkoła Podstawowa - Zespół Szkół Publicznych w Chełmsku Śląskim	12	206	22
10.	Szkoła Podstawowa w Miskowicach	7	127	16

Źródło: Raporty o stanie poszczególnych gmin

Szkoły gimnazjalne zlokalizowane na terenie gmin wchodzących w skład powiatu są także jednostkami organizacyjnymi samorządów gminnych, a w związku z tym organami prowadzącymi są również poszczególne gminy powiatu kamiennogórskiego.

Tabela 8 Wykaz szkół gimnazjalnych na terenie poszczególnych gmin powiatu kamiennogórskiego

L.p.	Nazwa placówki	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli
GMINA MARCISZÓW				
1.	Gimnazjum – Zespół Szkół w Marciszowie	6	147	17
GMINA KAMIENNA GÓRA				
2.	Publiczne Gimnazjum w Krzeszowie	6	149	16
3.	Gimnazjum – Zespół Szkół Publicznych w Pisarzowicach	8	151	17

L.p.	Nazwa placówki	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli
MIASTO KAMIENNA GÓRA				
4.	Gimnazjum Nr 1	16	406	42
5.	Gimnazjum dla Dorosłych	7	85	
6.	Gimnazjum Nr 2	9	253	16
7.	Spółeczne Gimnazjum Edukacji Europejskiej	9	188	35
GMINA LUBAWKA				
8.	Gimnazjum – Zespół Szkół Publicznych w Lubawce	12	280	31
9.	Gimnazjum – Zespół Szkół Publicznych w Chełmsku Śląskim	6	128	12

Źródło: Raporty o stanie poszczególnych gmin

Powiat Kamiennogórski jest organem prowadzącym dla szkół szczebla ponadgimnazjalnego mających swoją siedzibę na terenie powiatu.

Tabela 9 Wykaz szkół ponadgimnazjalnych, dla których organem prowadzącym jest Rada Powiatu Kamiennogórskiego

L.p.	Nazwa szkoły	Adres	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli (w osobach)
1.	Zespół Szkół Ogólnokształcących, w tym:	58-400 Kamienna Góra ul. Skłodowskiej Curie 2	25	644	53
	liceum ogólnokształcące dla młodzieży		22	612	
	licea uzupełniające dla dorosłych		3	32	
2.	Zespół Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących, w tym:	58-400 Kamienna Góra ul. Traugutta 2	42	1156	67
	zasadnicze szkoły zawodowe		11	296	
	licea profilowane		11	332	
	technika		15	421	
	licea uzupełniające dla dorosłych		3	63	
	technika uzupełniające dla dorosłych		1	16	
	szkoła policealna		1	28	

Źródło: Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze

Na terenie powiatu znajdują się również niepubliczne placówki oświatowe szczebla ponadgimnazjalnego posiadające uprawnienia publiczne.

Tabela 10 Wykaz szkół niepublicznych o uprawnieniach publicznych

L.p.	Nazwa szkoły	Adres	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli (w osobach)
1.	Społeczne Liceum Edukacji Europejskiej	58-400 Kamienna Góra ul. Jeleniogórska 7	1	8	14
2.	Prywatne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych	58-400 Kamienna Góra ul. Lubawska 8	3	45	7
3.	Policealne Studium Zawodowe	58-400 Kamienna Góra ul. Skłodowskiej Curie 2	2	50	6

Źródło: Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze

Po ukończeniu szkół ponadgimnazjalnych młodzież kontynuuje naukę na poziomie wyższym w ośrodkach akademickich we Wrocławiu, Jeleniej Górze, Legnicy i Wałbrzychu.

4.1.7. Ochrona zdrowia⁹

Podstawową opiekę zdrowotną na terenie powiatu kamiennogórskiego zapewniają Samodzielne Publiczne oraz Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej usytuowane w następujących miejscowościach: Kamienna Góra, Krzeszów, Lubawka, Chełmsko Śląskie, Miskowice, Marciszów, Leszczyniec.

Społeczność lokalna zamieszkująca teren powiatu posiada również dostęp do specjalistycznej opieki medycznej realizowanej w ramach funkcjonujących na terenie miejscowości Kamienna Góra i Lubawka Samodzielnych Publicznych oraz Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej.

Na terenie Kamiennej Góry realizowane są rodzaje świadczeń z zakresu następujących specjalności: alergologia, neurologia, choroby płuc, reumatologia, ginekologia, patologia ciąży, chirurgia ogólna, dermatologia, okulistyka, laryngologia, rehabilitacja, chirurgia urazowo-ortopedyczna, poradnia preluksacyjna oraz poradnia leczenia bólu.

Natomiast na terenie miejscowości Lubawka realizowane są rodzaje świadczeń z zakresu następujących specjalności: ginekologia, chirurgia ogólna, okulistyka oraz neurologia.

Na terenie powiatu kamiennogórskiego opiekę szpitalną sprawują:

1. Powiatowe Centrum Zdrowia w Kamiennej Górze Sp. z o.o. NZOZ Szpital Powiatowy, w strukturze którego wyodrębnić można następujące oddziały: chorób wewnętrznych, anestezjologii i intensywnej opieki medycznej, dziecięcy, noworodków i wcześniaków, ginekologiczno-położniczy oraz chirurgii ogólnej.

Jednostka ta uległa przekształceniu w jednoosobową spółkę Skarbu Gminy.

2. Dolnośląskie Centrum Rehabilitacji NZOZ Sp. z o.o., z następującymi oddziałami: chirurgii urazowo-ortopedycznej, rehabilitacji, rehabilitacji narządu ruchu oraz reumatologiczny.

⁹ Opracowano na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Kamiennej Górze.

4.1.8. Rynek pracy i bezrobocie¹⁰

4.1.8.1. Bezrobocie w powiecie – stan na 31.12.2005 r.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Kamiennej Górze zarejestrowanych było **4306** osób, w tym **2107** kobiet. Prawo do zasiłku posiadało **910** osób, w tym **424** kobiety. Zwolnienia z przyczyn zakładu pracy objęły: **99** osób, w tym **55** kobiet. Stopa bezrobocia¹¹ w powiecie kamiennogórskim wynosiła **27,0 %**.

Tabela 11 Struktura osób bezrobotnych w powiecie kamiennogórskim wg wykształcenia (stan na 31.12.2005r.)

Wykształcenie	Wyższe	Policealne i średnie zawodowe	Średnie ogólnokształcące	Zasadnicze zawodowe	Gimnazjalne i poniżej
Osoby	149	810	252	1875	1220
w tym kobiety	103	539	161	801	503

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kamiennej Górze

4.1.8.2. Struktura bezrobotnych w gminie Marciszów

W gminie Marciszów zarejestrowanych było **561** osób, w tym **269** kobiet. Prawo do zasiłku posiadało **96** osób, w tym **38** kobiet. Zwolnienia z przyczyn zakładu pracy objęły **14** osób, w tym **7** kobiet. Odsetek bezrobocia¹² w gminie wynosił **18,8%** na dzień 31.12.2005 r.

Tabela 12 Struktura osób bezrobotnych gminie Marciszów wg wykształcenia (stan na 31.12.2005 r.)

Wykształcenie	Wyższe	Policealne i średnie zawodowe	Średnie ogólnokształcące	Zasadnicze zawodowe	Gimnazjalne i poniżej
Osoby	8	81	28	251	193
w tym kobiety	7	59	19	108	76

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kamiennej Górze

4.1.8.3. Struktura bezrobotnych w gminie Kamienna Góra

W gminie Kamienna Góra zarejestrowanych było **774** osób, w tym **376** kobiet. Prawo do zasiłku posiadało **198** osób, w tym **102** kobiety. Zwolnienia z przyczyn zakładu pracy objęły **21** osób, w tym **7** kobiet. Odsetek bezrobocia w gminie wynosił **14,0%** na dzień 31.12.2005 r.

Tabela 13 Struktura osób bezrobotnych w gminie Kamienna Góra wg wykształcenia (stan na 31.12.2005 r.)

Wykształcenie	Wyższe	Policealne i średnie zawodowe	Średnie ogólnokształcące	Zasadnicze zawodowe	Gimnazjalne i poniżej
Osoby	20	138	40	344	232
w tym kobiety	14	102	24	148	88

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kamiennej Górze

¹⁰ Opracowano na podstawie danych uzyskanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kamiennej Górze.

¹¹ *Stopa bezrobocia* – w stosunku do powiatu, regionu i Polski liczona metodą: procentowy udział bezrobotnych w liczbie cywilnej ludności aktywnych zawodowo, szacowany na koniec każdego – badanego okresu.

¹² *Odsetek bezrobocia* – udział procentowy bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (wyliczono wskaźnik bezrobocia ze względu na brak danych dotyczących liczby ludności aktywnej zawodowo w gminie – niezbędnej do wyliczenia stopy bezrobocia).

4.1.8.4. Struktura bezrobotnych w mieście Kamienna Góra

W mieście Kamienna Góra zarejestrowanych było **1859** osób, w tym **876** kobiet. Prawo do zasiłku posiadało **380** osób, w tym **173** kobiety. Zwolnienia z przyczyn zakładu pracy objęły **43** osoby, w tym **27** kobiet. Odsetek bezrobocia w mieście wynosił **13,5%** na dzień 31.12.2005 r.

Tabela 14 Struktura osób bezrobotnych w mieście Kamienna Góra wg wykształcenia (stan na 31.12.2005 r.)

Wykształcenie	Wyższe	Policealne i średnie zawodowe	Średnie ogólnokształcące	Zasadnicze zawodowe	Gimnazjalne i poniżej
Osoby	85	374	131	791	478
w tym kobiety	54	226	85	318	193

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kamiennej Górze

4.1.8.5. Struktura bezrobotnych w gminie Lubawka

W gminie Lubawka zarejestrowanych było **1112** osób, w tym **586** kobiet. Prawo do zasiłku posiadało **236** osób, w tym **111** kobiet. Zwolnienia z przyczyn zakładu pracy objęły **21** osób, w tym **14** kobiet. Odsetek bezrobocia w gminie wynosił **14,6%** na dzień 31.12.2005 r.

Tabela 15 Struktura osób bezrobotnych w gminie Lubawka wg wykształcenia (stan na 31.12.2005 r.)

Wykształcenie	Wyższe	Policealne i średnie zawodowe	Średnie ogólnokształcące	Zasadnicze zawodowe	Gimnazjalne i poniżej
Osoby	36	217	53	489	317
w tym kobiety	28	152	33	227	146

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kamiennej Górze

4.1.8.6. Bezrobocie w powiecie – stan na 31.12.2006 r.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Kamiennej Górze zarejestrowanych było **3502** osób, w tym **1713** kobiet. Prawo do zasiłku posiadały **764** osoby, w tym **356** kobiet. Zwolnienia z przyczyn zakładu pracy objęły: **105** osób, w tym **63** kobiety. Stopa bezrobocia w powiecie kamiennogórskim wynosiła **22,8 %**.

Tabela 16 Struktura osób bezrobotnych w powiecie kamiennogórskim wg wykształcenia (stan na 31.12.2006r.)

Wykształcenie	Wyższe	Policealne i średnie zawodowe	Średnie ogólnokształcące	Zasadnicze zawodowe	Gimnazjalne i poniżej
Osoby	152	636	240	1454	1020
w tym kobiety	104	397	153	638	421

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kamiennej Górze

4.1.8.7. Struktura bezrobotnych w gminie Marciszów

W gminie Marciszów zarejestrowanych było **469** osób, w tym **226** kobiet. Prawo do zasiłku posiadało **85** osób, w tym **30** kobiet. Zwolnienia z przyczyn zakładu pracy objęły **10** osób, w tym **7** kobiet. Odsetek bezrobocia w gminie wynosił **15,5%** na dzień 31.12.2006 r.

Tabela 17 Struktura osób bezrobotnych gminie Marciszów wg wykształcenia (stan na 31.12.2006 r.)

Wykształcenie	Wyższe	Policealne i średnie zawodowe	Średnie ogólnokształcące	Zasadnicze zawodowe	Gimnazjalne i poniżej
Osoby	8	71	28	192	170
w tym kobiety	6	51	16	86	67

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kamiennej Górze

4.1.8.8. Struktura bezrobotnych w gminie Kamienna Góra

W gminie Kamienna Góra zarejestrowanych było **606** osób, w tym **303** kobiety. Prawo do zasiłku posiadało **150** osób, w tym **68** kobiet. Zwolnienia z przyczyn zakładu pracy objęły **19** osób, w tym **4** kobiety. Odsetek bezrobocia w gminie wynosił **10,9%** na dzień 31.12.2006 r.

Tabela 18 Struktura osób bezrobotnych w gminie Kamienna Góra wg wykształcenia (stan na 31.12.2006 r.)

Wykształcenie	Wyższe	Policealne i średnie zawodowe	Średnie ogólnokształcące	Zasadnicze zawodowe	Gimnazjalne i poniżej
Osoby	17	95	45	248	201
w tym kobiety	11	69	29	118	76

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kamiennej Górze

4.1.8.9. Struktura bezrobotnych w mieście Kamienna Góra

W mieście Kamienna Góra zarejestrowanych było **1546** osób, w tym **746** kobiet. Prawo do zasiłku posiadały **352** osoby, w tym **184** kobiety. Zwolnienia z przyczyn zakładu pracy objęły **62** osoby, w tym **41** kobiety. Odsetek bezrobocia w mieście wynosił **11,4%** na dzień 31.12.2006 r.

Tabela 19 Struktura osób bezrobotnych w mieście Kamienna Góra wg wykształcenia (stan na 31.12.2006 r.)

Wykształcenie	Wyższe	Policealne i średnie zawodowe	Średnie ogólnokształcące	Zasadnicze zawodowe	Gimnazjalne i poniżej
Osoby	87	300	123	633	403
w tym kobiety	61	168	83	259	175

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kamiennej Górze

4.1.8.10. Struktura bezrobotnych w gminie Lubawka

W gminie Lubawka zarejestrowanych było **881** osób, w tym **438** kobiet. Prawo do zasiłku posiadało **177** osób, w tym **74** kobiety. Zwolnienia z przyczyn zakładu pracy objęły **14** osób, w tym **11** kobiet. Odsetek bezrobocia w gminie wynosił **11,7%** na dzień 31.12.2006 r.

Tabela 20 Struktura osób bezrobotnych w gminie Lubawka wg wykształcenia (stan na 31.12.2006 r.)

Wykształcenie	Wyższe	Policealne i średnie zawodowe	Średnie ogólnokształcące	Zasadnicze zawodowe	Gimnazjalne i poniżej
Osoby	40	170	44	381	246
w tym kobiety	26	109	25	175	103

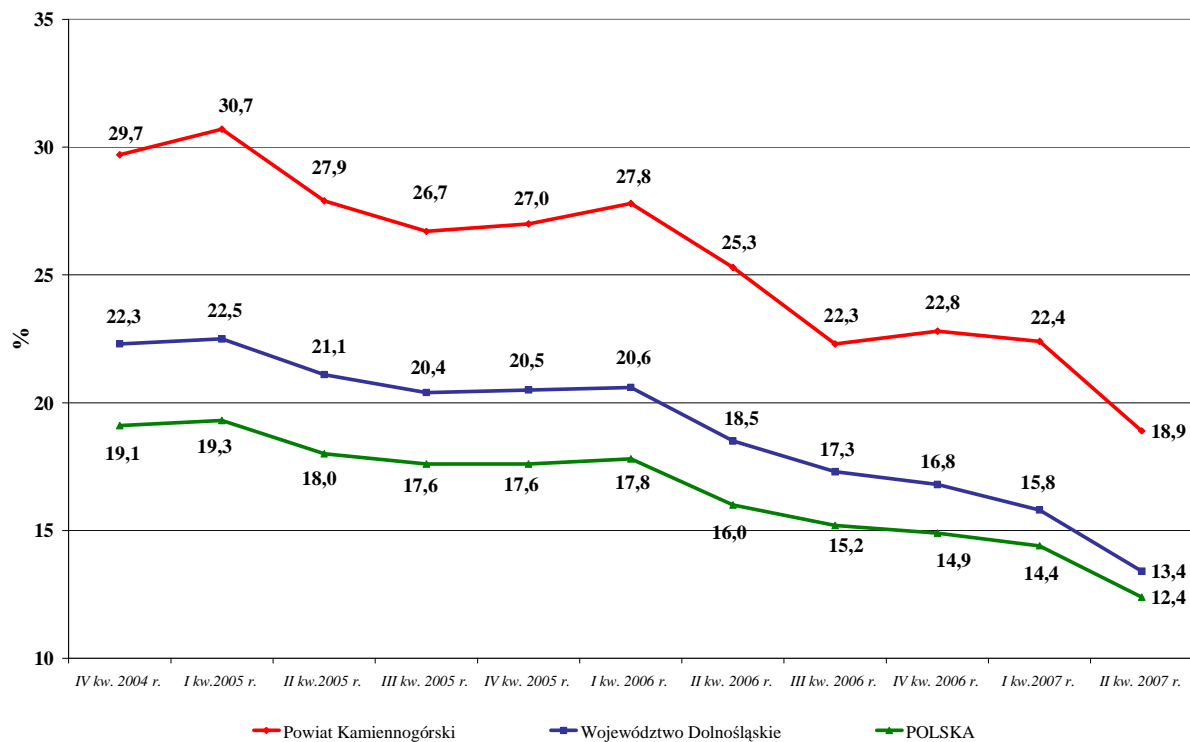
Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kamiennej Górze

4.1.8.11. Bezrobocie w powiecie - stan na m-c lipiec 2007 r.

Tabela 21 Liczba osób bezrobotnych na terenie powiatu kamiennogórskiego – stan na m-c lipiec 2007 r.

	Powiat kamiennogórski	Miasto Kamienna Góra	Gmina Kamienna Góra	Gmina Lubawka	Gmina Marciszów
Ogółem	2601	1153	484	542	422
Kobiety	1405	606	274	294	231
Osoby posiadające prawo do zasiłku	631	290	136	128	77
Kobiety	326	154	73	61	38

Wykres 1 Stopa bezrobocia w % - kwartalnie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych na stronie internetowej www.psz.praca.gov.pl

4.1.9. Bezpieczeństwo publiczne¹³

Na terenie powiatu kamiennogórskiego bezpieczeństwa publicznego strzeże Komenda Powiatowa Policji w Kamiennej Górze zlokalizowana przy ul. Lubawskiej 6 oraz jednostki jej podległe, tj.: Komisariat Policji w Lubawce przy ul. Wojska Polskiego 14 oraz Komisariat Policji w Marciszowie z siedzibą przy ul. Szkolnej 8a/6.

Do zadań Policji należy między innymi:

- Ochrona życia i zdrowia obywateli.
- Ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym również zapewnienie spokoju w miejscach publicznych, w środkach komunikacji publicznej, w ruchu drogowym i na wodach przeznaczonych do powszechnego korzystania.
- Inicjowanie i organizowanie działań, mających na celu zapobieganie popełnieniu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z instytucjami państwowymi, samorządowymi, i społecznymi.
- Wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie sprawców tych czynów.
- Kontrola przestrzegania przepisów porządkowych i administracyjnych.
- Ponadto Policja realizuje polecenia sądu, prokuratury, organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego.

Komenda Powiatowa Policji w Kamiennej Górze swym zakresem działania obejmuje obszar czterech gmin powiatu kamiennogórskiego: gminę Marciszów, wiejską Kamienna Góra, miejską Kamienna Góra oraz gminę Lubawka.

Tabela 22 Bezpieczeństwo publiczne w powiecie kamiennogórskim – przestępstwa stwierdzone

<i>Rodzaj popełnionych przestępstw</i>	2003	2004	2005
ogółem	1179	1423	1346
przeciwko życiu i zdrowiu	39	45	51
mieniu	650	694	518
kradzież cudzej rzeczy	212	233	141
kradzież z włamaniem	257	208	206
rozbój, kradzież rozbójnicza, wymuszenie rozbójnicze	16	36	12
drogowe	261	327	336
gospodarcze	44	102	56

Źródło: Rocznik Statystyczny Województwa Dolnośląskiego

¹³ Opracowano na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Kamiennej Górze oraz Rocznika Statystycznego Województwa Dolnośląskiego za lata 2003-2005.

Tabela 23 Bezpieczeństwo publiczne w powiecie kamiennogórskim – wskaźnik wykrywalności

Rodzaj popełnionych przestępstw	2003	2004	2005
ogółem	77,5%	80,7%	82,0%
zabójstwo	100,0%	100,0%	100,0%
zgwałcenia	66,7%	100,0%	100,0%
kradzież rzeczy	53,5%	53,6%	43,4%
w tym kradzież i kradzież poprzez włamanie do samochodu	50,0%	14,3%	10,0%
kradzież z włamaniem	55,6%	49,8%	49,8%
rozbój, kradzież rozbójnicza, wymuszenie rozbójnicze	100,0%	91,7%	91,7%
gospodarcze	brak danych	100,0%	100,0%

Źródło: Rocznik Statystyczny Województwa Dolnośląskiego

Ocena bezpieczeństwa w ruchu drogowym

W 2006 roku na terenie powiatu kamiennogórskiego zarejestrowano **350** zdarzeń drogowych, tj. **35** wypadków i **315** kolizji, w których nastąpiły straty w mieniu. W wyniku tych zdarzeń **2** osoby zginęły na miejscu, a **39** osób doznało obrażeń ciała.

W powiecie kamiennogórskim w 2006 roku z winy kierującego doszło do **302** zdarzeń drogowych (**27** wypadków i **275** kolizji). Z winy pieszego doszło natomiast do **8** zdarzeń drogowych (**4** wypadki i **4** kolizje). Zatrzymano także **204** nietrzeźwych kierujących.

4.1.10. Pomoc społeczna¹⁴

Na terenie powiatu kamiennogórskiego działania w zakresie pomocy społecznej realizują miejskie, miejsko-gminne oraz gminne Ośrodki Pomocy Społecznej zlokalizowane na terenie poszczególnych gmin powiatu, a także Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie z siedzibą w Kamiennej Górze przy ul. Sienkiewicza 6a.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamiennej Górze realizuje zadania w zakresie pomocy społecznej i zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

Zadania Powiatu w zakresie pomocy społecznej reguluje ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. Nr 64 poz. 593 z 2004 r. z późniejszymi zmianami).

Zadania Powiatu w zakresie rehabilitacji osób niepełnosprawnych reguluje ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123 poz. 776 z 1997 r. z późniejszymi zmianami).

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamiennej Górze w ostatnim roku sprawozdawczym realizowało następujące zadania:

¹⁴ Opracowano na podstawie Informacji o działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w roku 2006.

1) Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, poprzez umieszczanie ich w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz pokrywanie kosztów utrzymania tych dzieci

▪ **RODZINY ZASTĘPCZE**

PCPR jest zobowiązane do zapewnienia zastępczej formy opieki dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców biologicznych na skutek zdarzeń losowych bądź sytuacji kryzysowych. Pierwszeństwo wśród zastępczych form opieki ma opieka rodzinna, a wśród niej – obok rodzin adopcyjnych, rodzinnych domów dziecka – rodzina zastępcza.

Pomoc realizowana była w związku z wydawanymi przez Sąd Rodzinny postanowieniami w sprawie ustanowienia rodzin zastępczych.

W roku 2006 na realizację przedmiotowego zadania przeznaczono kwotę 601.457 zł, którą wydatkowano w 100% na pomoc pieniężną:

- na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci 484.745 zł (z pomocy skorzystało 56 rodzin, w tym 75 dzieci),
- na kontynuowanie nauki na kwotę 116.712 zł (z pomocy skorzystały 24 osoby).

Wysokość pomocy pieniężnej przysługującej rodzinom zastępczym uzależniona jest od faktu pokrewieństwa z dzieckiem, sytuacji materialnej dziecka, jego wieku i stanu zdrowia.

Przyznanie pomocy pieniężnej bądź odmowa jej przyznania odbywa się w trybie decyzji administracyjnej. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej decyzje w sprawie świadczeń pieniężnych wydawane są na podstawie wywiadów środowiskowych.

Wzorem lat ubiegłych przeszkoleni pracownicy PCPR prowadzili szkolenia przygotowujące do roli rodziców zastępczych. W 2006 roku przeszkolono dwa małżeństwa. Szkolenie prowadzone było w oparciu o program „Szkola dla rodzin zastępczych” oraz „Szkola dla rodziców” zatwierdzony przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

▪ **PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE**

Obszar pomocy dziecku i rodzinie to także kierowanie do opieki instytucjonalnej. Obecnie na terenie powiatu kamiennogórskiego jedyną placówką pomocy społecznej dla dzieci jest świetlica środowiskowa, która zapewnia dzieciom opiekę częściową (dzienną).

W sprawach umieszczenia w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych powiat uzależniony jest od decyzji powiatów, które takie placówki posiadają.

W 2006 roku w placówkach opiekuńczo-wychowawczych przebywało w różnym czasie w sumie 61 dzieci. Koszty pobytu dzieci w placówkach wynosiły odpowiednio:

- Dom Dziecka w Nowym Siodle/koło Mieroszowa – 1990,11 zł/m-c,
- Dom Dziecka we Wrocławiu – 2997,51 zł/m-c,
- Dom Dziecka w Kaczorowie – 1761,00 zł/m-c,
- Dom Dziecka w Szklarskiej Porębie – 1847,00 zł/m-c,
- Dom Małego Dziecka w Wałbrzychu – 2745,00 zł/m-c,
- Dom Małego Dziecka w Jaworze – 2497,00 zł/m-c,
- Dom Małego Dziecka w Jeleniej Górze – 2250,00 zł/m-c,
- Pogotowie Opiekuńcze w Jeleniej Górze – 1920,00 zł/m-c,
- Pogotowie Opiekuńcze w Nysie – 1890,00 zł/m-c,
- Dom Dziecka w Krzydlinie Małej – 2095,31 zł/m-c.

W 2006 roku w rodzinach adopcyjnych udało się umieścić 6 dzieci, w nie spokrewnionych rodzinach zastępczych umieszczono 2 dzieci, a w spokrewnionej z dziećmi rodzinie zastępczej udało się umieścić 6-osobowe rodzeństwo. Do domu rodzinnego, po ustaniu potrzeby czasowego pobytu w placówce opiekuńczo-wychowawczej powróciło 5 dzieci. Dwoje wychowanków placówek osiągnęło pełnoletność i usamodzielniało się, troje zostało umieszczonych w placówkach resocjalizacyjnych.

2) Prowadzenie Domów Pomocy Społecznej i umieszczenie w nich skierowanych osób

Ważną formą pomocy społecznej, za którą odpowiedzialny jest powiat – PCPR jest prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób.

Na terenie powiatu kamiennogórskiego znajduje się obecnie, w wyniku połączenia dwóch domów pomocy społecznej dla niepełnosprawnych intelektualnie kobiet i mężczyzn, jeden dom z siedzibą w Szarocinie i filią w Kamiennej Górze. Znajdują w nim miejsce 64 kobiety i 75 mężczyzn.

Decyzje administracyjne kierujące do domu pomocy społecznej i decyzje o odpłatności wydawane są przez ośrodki pomocy społecznej właściwe dla osoby ubiegającej się o miejsce w DPS.

3) Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych

W roku 2006 powiat kamiennogórski otrzymał środki finansowe z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w kwocie 576.068 zł. Powyższa kwota została podzielona w następujący sposób:

- na rehabilitację zawodową – 7.357 zł,
- na rehabilitację społeczną – 568.693 zł.

W analizowanym okresie rehabilitację zawodową realizowano poprzez planowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowywania osób niepełnosprawnych. Ze szkoleń skorzystało 7 osób na kwotę 7.348 zł.

Dużo większe nakłady finansowe przeznaczane zostały na rehabilitację społeczną, realizowaną w 2006 roku poprzez:

- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych. Z dofinansowania skorzystały 403 osoby niepełnosprawne oraz 83 opiekunów. Łączna kwota wykorzystana wyniosła 134.936 zł.
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych na indywidualne wnioski osób niepełnosprawnych. Z dofinansowania skorzystało łącznie 35 osób na kwotę 124.895 zł.
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze. Zrealizowano 417 wniosków indywidualnych osób niepełnosprawnych na kwotę 281.398 zł oraz dofinansowano zakup sprzętu rehabilitacyjnego dla NZOZ na kwotę 12.000 zł.
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych. Z dofinansowania skorzystał Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w wysokości 2.240 zł.

4) Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Do końca 2006 roku wydano 836 orzeczeń o niepełnosprawności, w tym 211 osobom do 16 roku życia i 625 osobom powyżej 16 roku życia.

Zespół wydaje również legitymacje osoby niepełnosprawnej, o które w 2006 roku starało się 137 osób.

5. ANALIZA SWOT

Analizę SWOT opracowano na podstawie „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Kamiennogórskiego”. Stała się ona podstawą do zidentyfikowania i sformułowania podstawowych problemów i zagadnień strategicznych.

Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu).

Jest ona efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron powiatu oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed powiatem. SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

- **„mocnych stron”** – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony powiatu, i które należy wykorzystać sprzyjając będą jego rozwojowi (utrzymać je jako mocne, i na których należy oprzeć jego przyszły rozwój);
- **„słabych stron”** – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony powiatu, i które niewyeliminowane utrudnią będą jego rozwój (ich oddziaływanie należy minimalizować);
- **„szans”** - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności powiatu, ale które mogą być traktowane jako szanse, i przy odpowiednio podjętych przez nią działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi powiatu;
- **„zagrożeń”** - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności powiatu, ale które mogą stanowić zagrożenie dla jego rozwoju (należy unikać ich negatywnego oddziaływania na rozwój powiatu).

Analiza dotyczy sytuacji, w jakiej obecnie znajduje się powiat, pozwala sformułować koncepcje rozwoju ekonomicznego.

Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów życia społeczno-gospodarczego powiatu.

Tabela 24 Analiza SWOT powiatu kamiennogórskiego

ANALIZA SWOT		
	WEWNĘTRZNE	ZEWNĘTRZNE
	MOCNE STRONY	SZANSE
POZYTYWNE	<ul style="list-style-type: none"> - Jednorodność obszaru (Kotlina Kamiennogórska) - Przygraniczne położenie - Walory środowiska przyrodniczego (rezerваты przyrody, Rudawski Park Krajobrazowy) - Walory kulturowe (międzynarodowa ranga obiektów zabytkowych: w Krzeszowie, Chełmsku, Lubawce) - Aktywność organizacji pozarządowych - Istnienie Specjalnej Strefy Ekonomicznej Małej Przedsiębiorczości w Kamiennej Górze - Funkcjonowanie specjalistycznego szpitala w zakresie leczenia narządów ruchu - Funkcjonowanie Powiatowego Centrum Zdrowia - Zasoby wodne 	<ul style="list-style-type: none"> - Wysoka umiejętność korzystania samorządów z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej - Rosnące zapotrzebowanie na alternatywne formy turystyki (w tym agroturystykę, hippikę itp.) - Wzmacnianie roli Krzeszowa jako ośrodka kultu religijnego - Uzyskanie statusu głównego korytarza transportowego przez Sudety (Budowa drogi szybkiego ruchu S3 oraz modernizacja krajowej drogi nr 5) - Zmiana lokacji z obszaru peryferyjnego w byłym województwie jeleniogórskim w jeden z obszarów centralnych w województwie dolnośląskim - Zagospodarowanie obszarów atrakcyjnych dla turystów - Pozytywny wizerunek powiatu

ANALIZA SWOT		
	WEWNĘTRZNE	ZEWNĘTRZNE
	SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
NEGATYWNE	<ul style="list-style-type: none"> - Trudne warunki klimatyczno – glebowe dla rozwoju rolnictwa - Wysokie bezrobocie - Wysoki stopień dekapitalizacji majątku trwałego - Niski stopień wykształcenia i kwalifikacji mieszkańców - Niski stopień wykorzystania walorów turystycznych - Mała dostępność komunikacyjna powiatu 	<ul style="list-style-type: none"> - Brak odpowiedniej polityki państwa w zakresie przemysłu lekkiego i rolnictwa - Niezadowalający stopień współpracy między ugrupowaniami politycznymi - Niska skuteczność instrumentów polityki regionalnej, dotycząca restrukturyzacji obszarów problemowych

6. ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA DANYM OBSZARZE

6.1. CELE GŁÓWNE I SZCZEGÓŁOWE¹⁵

Na podstawie opracowanej Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Kamiennogórskiego zidentyfikowano 5 celów głównych:

- Zrównoważony rozwój ochrony środowiska,
- Rozwój społeczny,
- Rozwój gospodarczy,
- Ład przestrzenny,
- Zarządzanie powiatem.

W poszczególnych celach głównych zidentyfikowano cele szczegółowe, określające stany, które powiat chce w pełni osiągnąć w zaplanowanym okresie dla rozwiązania określonego problemu i w ten sposób zbliżyć się do realizacji celów głównych jak i celu nadrzędnego.

Zidentyfikowano następujące cele szczegółowe:

Cel główny nr 1

Zrównoważony rozwój ochrony środowiska

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego.
2. Kompleksowa i nowoczesna gospodarka w zakresie energetyki.
3. Właściwa gospodarka wodna.
4. Prawidłowo i w wysokim stopniu segregowana, dobrze funkcjonująca kompleksowa gospodarka odpadami.
5. Wysoki poziom świadomości ekologicznej.

¹⁵ Opracowano na podstawie „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Kamiennogórskiego”

Cel główny nr 2

Rozwój społeczny

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Powstanie zespołu czynników mobilizujących wykształconą młodzież do osiedlania się na terenie powiatu.
2. Różnorodna i kompleksowa oferta mieszkaniowa dostosowana do potrzeb mieszkańców powiatu.
3. Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego.
4. Łatwy dostęp do opieki zdrowotnej.
5. Dobry poziom wykształcenia mieszkańców.
6. Duża mobilność społeczna oraz dobra współpraca różnych sektorów życia w powiecie.

Cel główny nr 3

Rozwój gospodarczy

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Odpowiedni poziom i struktura wykształcenia kadr.
2. Optymalne wykorzystanie potencjału gospodarczego powiatu.
3. Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna.
4. Duże zainteresowanie inwestorów terenem powiatu.
5. Racjonalne wykorzystanie walorów turystycznych, rekreacyjnych i sportowych.

Cel główny nr 4

Ład przestrzenny

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Aktualny i kompletny zasób geodezyjny.
2. Efektywne zarządzanie nieruchomościami Skarbu Państwa.
3. Wykorzystanie walorów położenia dla poprawy dostępności komunikacyjnej powiatu.
4. Odnowione i właściwie wykorzystane główne zespoły zabytkowe.
5. Sprawnie funkcjonująca powiatowa baza danych o gminnych planach zagospodarowania przestrzennego.

Cel główny nr 5

Zarządzanie powiatem

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Dobra komunikacja Starostwa z otoczeniem.
2. Wysoka jakość pracy Starostwa.

6.2. WARIANT ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO - PO KOREKTACH EKSPERCKICH

6.2.1. KOMENTARZ DO WARIANTU ROZWOJU

Wybrany Wariant Rozwoju Powiatu Kamiennogórskiego opiera się na pięciu celach głównych, które w swojej hierarchii są sobie równoważne.

Celowi głównemu o nazwie „*Zrównoważony rozwój ochrony środowiska*” przyporządkowano 5 równorzędnych celów szczegółowych, które to cele mają służyć jego realizacji.

Dla celu głównego pod nazwą „*Rozwój społeczny*” wskazano 6 celów szczegółowych.

Celom o nazwie „*Rozwój gospodarczy*” oraz „*Ład przestrzenny*” przyporządkowano po 5 celów szczegółowych.

Celowi głównemu o nazwie „*Zarządzanie powiatem*” wskazano 2 cele szczegółowe.

Każdemu celowi w wariacie rozwoju przypisano jeden z czterech charakterów odpowiadających skutkom, jakie będzie wywoływała pełna realizacja tego celu.

Zidentyfikowano cztery możliwe charakterystyczne skutki oddziaływania tj. prospołeczny, prokonkurencyjny, proedukacyjny i proinnowacyjny.

Wybrane cele główne i podporządkowane im cele szczegółowe wskazują na prokonkurencyjno-prospołeczny charakter rozwoju powiatu. Wariant rozwoju ma za zadanie zhierarchizowanie celów i jest podstawą podziału środków potencjału inwestycyjnego w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym do roku 2013, tj. na okres przyjętego budżetu Unii Europejskiej podziału Funduszy Strukturalnych UE.

Dodatkowo każdy cel w wybranym wariacie rozwoju oznaczono symbolami od I A do I E. Oznaczenia te znajdują dalsze zastosowanie w procesie przyporządkowywania programów operacyjnych do poszczególnych celów w Wybranym Wariacie Rozwoju Powiatu.

Tabela 25 Wybrany Wariant Rozwoju

CEL NADRZĘDNY: WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POWIATU KAMIENNOGÓRSKIEGO

CEL GŁÓWNY: ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ POWIATU KAMIENNOGÓRSKIEGO

CELE SZCZEGÓŁOWE:

<i>Zrównoważony rozwój ochrony środowiska IA</i>	<i>Rozwój społeczny IB</i>	<i>Rozwój gospodarczy IC</i>	<i>Ład przestrzenny ID</i>	<i>Zarządzanie powiatem IE</i>
1. Racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego 2. Kompleksowa i nowoczesna gospodarka w zakresie energetyki 3. Właściwa gospodarka wodna 4. Prawidłowo i w wysokim stopniu segregowana, dobrze funkcjonująca kompleksowa gospodarka odpadami 5. Wysoki poziom świadomości ekologicznej	6. Powstanie zespołu czynników mobilizujących wykształconą młodzież do osiedlania się na terenie powiatu 7. Różnorodna i kompleksowa oferta mieszkaniowa dostosowana do potrzeb mieszkańców powiatu 8. Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego 9. Łatwy dostęp do opieki zdrowotnej 10. Dobry poziom wykształcenia mieszkańców 11. Duża mobilność społeczna oraz dobra współpraca różnych sektorów życia w powiecie	12. Odpowiedni poziom i struktura wykwalifikowania kadr 13. Optymalne wykorzystanie potencjału gospodarczego powiatu 14. Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna 15. Duże zainteresowanie inwestorów terenem powiatu 16. Racjonalne wykorzystanie walorów turystycznych, rekreacyjnych i sportowych	17. Aktualny i kompletny zasób geodezyjny 18. Efektywne zarządzanie nieruchomościami Skarbu Państwa 19. Wykorzystanie walorów położenia dla poprawy dostępności komunikacyjnej powiatu 20. Odnowione i właściwie wykorzystane główne zespoły zabytkowe 21. Sprawnie funkcjonująca powiatowa baza danych o gminnych planach zagospodarowania przestrzennego	22. Dobra komunikacja Starostwa z otoczeniem 23. Wysoka jakość pracy Starostwa

7. REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW

Dla usystematyzowania w układzie tabelarycznym przedstawiono oznaczenia każdego programu operacyjnego. Zadania występujące w kartach poszczególnych projektów wraz z tymi projektami są przyporządkowane do poszczególnych programów. Programy operacyjne zostały przypisane jednemu z pięciu celów głównych oznaczonych literami od I A do I E, jak w Wybranym Wariacie Rozwoju.

7.1. PROGRAMY OPERACYJNE I ICH OZNACZENIE

Tabela 26 Programy operacyjne i ich oznaczenie

Numer programu	Nazwa programu	Przyporządkowanie programu do określonego celu
1.	„Program budowy i modernizacji infrastruktury drogowej i okołodrogowej”	Program nr I C/1
2.	„Program rozwoju placówek oświatowych na terenie powiatu kamiennogórskiego”	Program nr I B/2
3.	„Program budowy i modernizacji infrastruktury opieki medycznej i zdrowotnej na terenie powiatu kamiennogórskiego”	Program nr I B/3
4.	„Program dostosowania infrastruktury społeczno - publicznej do obowiązujących standardów”	Program nr I B/4
5.	„Program rozwoju społeczeństwa informacyjnego”	Program nr I E/5

Powyższe nazwy programów operacyjnych wynikają z opracowanego dokumentu pn. „Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Kamiennogórskiego”, jak i ze składanych Wniosków Przedsięwzięć Inwestycyjno-Organizacyjnych. Programy te mogą być uzupełnione w kolejnych latach o nowe zadania zgodnie z przyjętym Uchwałą nr 33 Zarządu Powiatu Kamiennogórskiego z dnia 15 maja 2007 roku w sprawie opracowania Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Kamiennogórskiego na lata 2007-2013 trybie składania wniosków.

W niniejszym dokumencie znajdują się jedynie te programy, których zadania mają swoje odzwierciedlenie w złożonych Wnioskach Przedsięwzięć Inwestycyjno-Organizacyjnych oraz w tabeli WIELOLETNIEGO PLANU INWESTYCYJNEGO POWIATU KAMIENNOGÓRSKIEGO NA LATA 2007-2013.

7.2. PLANOWANE PROJEKTY I ZADANIA W OKRESIE 2007-2013 PROGRAMY OPERACYJNE (KARTY PROJEKTÓW)

(karty programów operacyjnych zostały utworzone w czerwcu 2007 roku)

Uwaga: Programy Operacyjne (Karty Projektów) mają charakter otwarty i są jedynie identyfikacją przedsięwzięć inwestycyjnych. Ostateczne decyzje o wyborze zadań do realizacji przedstawione są w rozdziale 7.3. Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2007-2013

7.2.1. Wstęp

„Programy Operacyjne” powstały w oparciu o „Strategię Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Kamiennogórskiego” oraz złożone Wnioski Przedsięwzięć Inwestycyjno-Organizacyjnych. Dokument ten jest zbiorem kart programów i podporządkowanych tym programom projektów, które zawierają w sobie od jednego do kilkunastu zadań.

Treść programu operacyjnego tworzona była w oparciu o cele szczegółowe podporządkowane poszczególnym celom głównym, jak i o składane Wnioski Przedsięwzięć Inwestycyjno-Organizacyjnych, jako zbiór projektów i zadań o tym samym charakterze, wypełniających określony cel Strategii.

W niektórych przypadkach bezpośrednim przyczynkiem do tworzenia programu operacyjnego był konkretny cel bądź konkretnie złożony Wniosek Przedsięwzięcia Inwestycyjno-Organizacyjnego o szerokim zakresie przedsięwzięć.

„Programy Operacyjne” mają charakter otwarty i do czasu wypełniania ich konkretnymi zadaniami (inwestycjami) stanowią materiał roboczy dla późniejszego konstruowania Wieloletniego Planu Inwestycyjnego.

Dokument ten winien być uzupełniany wpisem konkretnych zadań na podstawie składanych Wniosków Przedsięwzięć Inwestycyjno-Organizacyjnych przez poszczególne wydziały Starostwa Powiatowego, jak również przez jednostki organizacyjne Powiatu, zgodnie z Uchwałą nr 33 Zarządu Powiatu Kamiennogórskiego z dnia 15 maja 2007 roku w sprawie procedury opracowania Planu Rozwoju Lokalnego.

Planowane projekty i zadania zostały umieszczone w matrycach Programów Operacyjnych, które to matryce zawierają oprócz nazwy programu i jego oznaczenia, nazwy i oznaczenia poszczególnych projektów i przyporządkowanych im zadań.

7.2.2. Karta programowa

Karta programowa zawiera w tytule nazwę programu operacyjnego, jego numer, który odpowiada numerowi podporządkowanego celu, które to cele zostały przyjęte w „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Kamiennogórskiego”.

Przykład:

Program numer IA/1.

Pierwsza liczba [IA] oznacza przyporządkowanie danego programu operacyjnego do celu głównego według oznaczeń w wybranym wariantcie rozwoju.

Druga liczba po kresce ukośnej [1] jest numerem porządkowym programu.

Karta programowa w układzie tabelarycznym w poszczególnych kolumnach zawiera nazwy projektów wypełniających dany program operacyjny.

Przy projektach występuje jego oznaczenie składające się z dwóch liczb rozdzielonych ukośną kreską.

Pierwsza liczba oznacza numer programu operacyjnego, któremu podporządkowany jest dany projekt, a druga liczba określa kolejny numer projektu w danym programie.

Przykład:

Projekt 2/3

Pierwsza liczba [2] określa, że projekt należy do programu drugiego, a liczba [3] jest liczbą porządkową tego projektu w tym programie.

Tabela programu operacyjnego przyporządkowuje każdemu projektowi zawartemu w tym programie określoną liczbę zadań (inwestycji).

Zadanie pierwsze w tym przykładzie będzie miało numer Z/3/1, a drugie Z/3/2 itd.

Każdemu zadaniu podporządkowany jest wykonawca (konkretny wydział Starostwa Powiatowego lub jednostka organizacyjna Powiatu). Każdemu zadaniu przypisane są również wymagane środki finansowe (koszt realizacji przedsięwzięcia).

Ostatnia kolumna charakteryzująca zadanie nosi nazwę „źródła finansowania przedsięwzięcia”. Kolumna ta powinna zawierać wskazania dla potencjalnego finansowania przedsięwzięcia.

Poszczególne kolumny zawarte w tabeli programów operacyjnych winny być wypełniane przez wydziały Starostwa Powiatowego na podstawie składanych Wniosków Przedsięwzięcia Inwestycyjno-Organizacyjnego przez jednostki do tego upoważnione.

7.2.3. Wypełnianie karty programowej

Kartę programową należy wypełnić na podstawie **Wniosku Przedsięwzięcia Inwestycyjno-Organizacyjnego** zatwierdzonego przez Zarząd Powiatu Kamiennogórskiego.

W kolumnie „nazwa zadania” w karcie programowej należy wpisać pełną nazwę przedsięwzięcia określonego w zatwierdzonym Wniosku Przedsięwzięcia Inwestycyjno-Organizacyjnego.

W kolumnie „wykonawca/zgłaszający wniosek” należy wpisać skrót nazwy jednostki zgłaszającej wniosek lub jednostki odpowiedzialnej za realizację zadania.

W kolumnie „wymagane środki finansowe” należy wpisać określoną przez wnioskodawcę sumę kosztów jednorazowych niezbędnych dla realizacji przedsięwzięcia.

W kolumnie „źródła finansowania” należy wpisać zidentyfikowane źródła finansowania przedsięwzięcia przez wnioskodawcę, np.: Budżet Powiatu, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego itp.

7.2.4. Podsumowanie dotyczące sposobu dysponowania zamieszczonymi zadaniami w tworzeniu Zintegrowanej Tabeli WPI

Zamieszczone projekty i zadania w załączonych Programach Operacyjnych są w różnym stopniu zaawansowane. Część z tych projektów i zadań określa jedynie tytuły przedsięwzięć, dla których należy sporządzić szczegółowe Wnioski Przedsięwzięć Inwestycyjno-Organizacyjnych (wzór wniosku znajduje się w załączniku nr 1), które następnie staną się podstawą uzupełnienia danych wymaganych matrycą Programu Operacyjnego. Natomiast część z tych zadań została wpisana na podstawie wypełnionych wniosków inwestycyjno-organizacyjnych i zawiera szczegółowe dane, które pozwalają na swobodne dysponowanie tymi zadaniami w ich relokacji do Zintegrowanej Tabeli WPI. Poszczególne ocenione przez Komisję Koordynacyjną ds. PRL zadania na podstawie uzyskanej minimalnej punktacji (6 pkt) przeniesione zostały do tabeli WPI, natomiast w Programach Operacyjnych zostały one wytłuszczone.

Kontrolowana wielkością posiadanego potencjału inwestycyjnego relokacja zadań z Programów Operacyjnych do Zintegrowanej Tabeli WPI jest elementem monitoringu Planu Rozwoju Lokalnego opisanego w rozdziale 12.

Tabela 27 Wzór karty programu operacyjnego

Program Operacyjny: "Nazwa programu" - Program nr IA/1*

PROJEKT NAZWA	ZADANIE NAZWA	WYKONAWCA/ZGŁASZAJĄCY WNIOSEK	WYMAGANE ŚRODKI FINANSOWE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA/PARTNERZY PROJEKTU
		OSOBA ODPOWIEDZIALNA		
"Nazwa projektu" P 1/1	Zadanie Z 1/1/1	"Nieznany"	KOSZT CAŁKOWITY:	Budżet
			ŚRODKI WŁASNE:	
	Zadanie Z 1/1/2		KOSZT CAŁKOWITY:	
			ŚRODKI WŁASNE:	
	Zadanie Z 1/1/3		KOSZT CAŁKOWITY:	
			ŚRODKI WŁASNE:	
"Nazwa projektu" P 1/2**	Zadanie Z 1/2/1		KOSZT CAŁKOWITY:	
			ŚRODKI WŁASNE:	
	Zadanie Z 1/2/2		KOSZT CAŁKOWITY:	
			ŚRODKI WŁASNE:	
	Zadanie Z 1/2/3		KOSZT CAŁKOWITY:	
			ŚRODKI WŁASNE:	
"Nazwa projektu" P 1/3	Zadanie Z 1/3/1		KOSZT CAŁKOWITY:	
			ŚRODKI WŁASNE:	
	Zadanie Z 1/3/2***		KOSZT CAŁKOWITY:	
			ŚRODKI WŁASNE:	
	Zadanie Z 1/3/3		KOSZT CAŁKOWITY:	
			ŚRODKI WŁASNE:	

RAZEM PROGRAM:
KOSZT CAŁKOWITY:

**PROGRAM OPERACYJNY: „Program budowy i modernizacji infrastruktury drogowej i okołodrogowej”
Program nr P I C/1**

Tabela 28 Program budowy i modernizacji infrastruktury drogowej i okołodrogowej

PROJEKT NAZWA	ZADANIE NAZWA	WYKONAWCA/ ZGŁASZAJĄCY WNIOSEK ----- OSOBA ODPOWIEDZIALNA	WYMAGANE ŚRODKI FINANSOWE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA/ PARTNERZY PROJEKTU
Projekt budowy i modernizacji dróg strategicznych powiatu kamiennogórskiego Projekt nr P 1/1	Przebudowa drogi powiatowej 3462 na odcinku Krzeszów – Okrzeszyn, 16,945 km. Etap I w km 0+000 – 1+879 Zadanie nr 1/1/1	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze ----- Starosta Kamiennogórski	KOSZT CAŁKOWITY: 1 158 900,00 ----- ŚRODKI WŁASNE: 446 900,00	Budżet Powiatu, INTERREG III A
	Przebudowa drogi 3469D – ul. Szymrychowska w miejscowości Lubawka na odcinku 2,368 km Zadanie nr 1/1/2	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze ----- Etatowy Członek Zarządu	KOSZT CAŁKOWITY: 3 145 000,00 ----- ŚRODKI WŁASNE: 471 750,00	Budżet Powiatu, Europejska Współpraca Terytorialna
	Przebudowa drogi 3462D o długości 6,021 km na odcinku Jawiszów – Chełmsko Śląskie Zadanie nr 1/1/3	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze ----- Etatowy Członek Zarządu	KOSZT CAŁKOWITY: 4 626 667,10 ----- ŚRODKI WŁASNE: 2 313 333,55	Budżet Powiatu, RPO ¹⁶
	Przebudowa obwodnicy śródmiejskiej i ulic przyległych o długości 2,150 km zlokalizowanych w ciągu drogi powiatowej nr 3488D i nr 3490D w miejscowości Kamienna Góra Zadanie nr 1/1/4	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze ----- Etatowy Członek Zarządu	KOSZT CAŁKOWITY: 15 950 000,00 ----- ŚRODKI WŁASNE: 7 975 000,00	Budżet Powiatu, RPO
	Przebudowa i modernizacja drogi powiatowej 2768D na odcinku Marciszów - Ciechanowice Zadanie nr 1/1/5	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze ----- Naczelnik Wydziału Inwestycji i Drogownictwa	KOSZT CAŁKOWITY: 1 000 000,00 ----- ŚRODKI WŁASNE: 500 000,00	Budżet Powiatu, RPO
	Przebudowa i modernizacja drogi powiatowej 3474D na odcinku Wieściszowice – Rędziny Zadanie nr 1/1/6	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze ----- Naczelnik Wydziału Inwestycji i Drogownictwa	KOSZT CAŁKOWITY: 2 000 000,00 ----- ŚRODKI WŁASNE: 1 000 000,00	Budżet Powiatu, RPO
	Odbudowa części drogi powiatowej nr 3467D, na odcinku Wieściszowice – Rędziny na długości 2,0 km Zadanie nr 1/1/7	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze ----- Zarząd Powiatu Kamiennogórskiego	KOSZT CAŁKOWITY: 1 040 000,00 ----- ŚRODKI WŁASNE: 520 000,00	Budżet Powiatu, RPO

¹⁶ RPO – Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013

PROJEKT NAZWA	ZADANIE NAZWA	WYKONAWCA/ ZGŁASZAJĄCY WNIOSEK	WYMAGANE ŚRODKI FINANSOWE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA/ PARTNERZY PROJEKTU
		OSOBA ODPOWIEDZIALNA		
Projekt budowy i modernizacji drog strategicznych powiatu kamiennogórskiego Projekt nr P 1/1	Przebudowa i modernizacja drogi powiatowej 3470D Pastewnik – Nagórnik Zadanie nr 1/1/8	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze Naczelnik Wydziału Inwestycji i Drogownictwa	KOSZT CAŁKOWITY: 3 800 000,00 ----- ŚRODKI WŁASNE: 1 900 000,00	Budżet Powiatu, RPO
	Odbudowa części drogi powiatowej nr 3467D relacji Wieściszowice – Raszków na długości 1,5 km Zadanie nr 1/1/9	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze Zarząd Powiatu Kamiennogórskiego	KOSZT CAŁKOWITY: 950 000,00 ----- ŚRODKI WŁASNE: 475 000,00	Budżet Powiatu, RPO
	Odbudowa drogi powiatowej nr 3393D w Sędziszawiu na długości 1,480 km Zadanie nr 1/1/10	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze Zarząd Powiatu Kamiennogórskiego	KOSZT CAŁKOWITY: 940 000,00 ----- ŚRODKI WŁASNE: 470 000,00	Budżet Powiatu, RPO
	Odbudowa części drogi powiatowej nr 3470D Domanów – Pastewnik na odcinku o długości 5,365 km Zadanie nr 1/1/11	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze Zarząd Powiatu Kamiennogórskiego	KOSZT CAŁKOWITY: 2 780 000,00 ----- ŚRODKI WŁASNE: 1 390 000,00	Budżet Powiatu, RPO
	Odbudowa części drogi powiatowej nr 3470D relacji Domanów – Nagórnik na długości 4,135 km Zadanie nr 1/1/12	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze Zarząd Powiatu Kamiennogórskiego	KOSZT CAŁKOWITY: 2 060 000,00 ----- ŚRODKI WŁASNE: 1 030 000,00	Budżet Powiatu, RPO
	Odbudowa części drogi powiatowej nr 3466D m. Pustelnik – Gostków na długości 2,090 km Zadanie nr 1/1/13	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze Zarząd Powiatu Kamiennogórskiego	KOSZT CAŁKOWITY: 1 140 000,00 ----- ŚRODKI WŁASNE: 570 000,00	Budżet Powiatu, RPO
	Odbudowa części drogi powiatowej nr 3466D m. Pustelnik – Gostków na długości 1,3 km Zadanie nr 1/1/14	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze Zarząd Powiatu Kamiennogórskiego	KOSZT CAŁKOWITY: 840 000,00 ----- ŚRODKI WŁASNE: 420 000,00	Budżet Powiatu, RPO
	Przebudowa drogi 3467D w miejscowości Piszczowice na długości 3,0 km Zadanie nr 1/1/15	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze Etatowy Członek Zarządu	KOSZT CAŁKOWITY: 3 996 350,00 ----- ŚRODKI WŁASNE: 1 998 175,00	Budżet Powiatu, RPO
	Przebudowa drogi 3474D na odcinku 9,960 km Zadanie nr 1/1/16	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze Etatowy Członek Zarządu	KOSZT CAŁKOWITY: 8 695 200,00 ----- ŚRODKI WŁASNE: 4 347 600,00	Budżet Powiatu, RPO

PROJEKT NAZWA	ZADANIE NAZWA	WYKONAWCA/ ZGŁASZAJĄCY WNIOSEK	WYMAGANE ŚRODKI FINANSOWE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA/ PARTNERZY PROJEKTU
		OSOBA ODPOWIEDZIALNA		
Projekt budowy i modernizacji dróg strategicznych powiatu kamiennogórskiego Projekt nr P 1/1	Przebudowa drogi powiatowej nr 3468D – ul. Krzeszowska w Kamiennej Górze, na długości 1,800 km Zadanie nr 1/1/17	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze	KOSZT CAŁKOWITY: 2 030 000,00	Budżet Powiatu, RPO
		Etatowy Członek Zarządu	ŚRODKI WŁASNE: 1 015 000,00	
	Zadanie nr 1/1/18		KOSZT CAŁKOWITY:	
			ŚRODKI WŁASNE:	
	Zadanie nr 1/1/19		KOSZT CAŁKOWITY:	
			ŚRODKI WŁASNE:	
Projekt budowy i modernizacji infrastruktury okołodrogowej Projekt nr P 1/2	Zagospodarowanie zieleni miejskiej wraz z miejscami postojowymi przy budynku Starostwa Powiatowego Zadanie nr 1/2/1	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze	KOSZT CAŁKOWITY: 307 000,00	PFOŚiGW ¹⁷
		Naczelnik Wydziału Inwestycji i Drogownictwa	ŚRODKI WŁASNE: 307 000,00	
	Zadanie nr 1/2/2		KOSZT CAŁKOWITY:	
			ŚRODKI WŁASNE:	
	Zadanie nr 1/2/3		KOSZT CAŁKOWITY:	
			ŚRODKI WŁASNE:	

RAZEM PROGRAM:

KOSZT całkowity: 56 459 117,10

¹⁷ PFOŚiGW - Powiatowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

**PROGRAM OPERACYJNY: „Program rozwoju placówek oświatowych na terenie powiatu kamiennogórskiego”
Program nr P I B/2**

Tabela 29 Program rozwoju placówek oświatowych na terenie powiatu kamiennogórskiego

PROJEKT NAZWA	ZADANIE NAZWA	WYKONAWCA/ ZGŁASZAJĄCY WNIOSEK ----- OSOBA ODPOWIEDZIALNA	WYMAGANE ŚRODKI FINANSOWE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA/ PARTNERZY PROJEKTU
Projekt rozbudowy i modernizacji placówek oświatowych Projekt nr P 2/1	Modernizacja i remont instalacji centralnego ogrzewania i ocieplenia przegród budowlanych, kotłowni gazowej i instalacji gazowej w Zespole Szkół Specjalnych w Kamiennej Górze Zadanie nr 2/1/1	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze Dyrektor Szkoły	KOSZT CAŁKOWITY: 270 405,00 ŚRODKI WŁASNE: 67 601,25	Budżet Powiatu, RPO
	Dokończenie termomodernizacji budynku Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Kamiennej Górze Zadanie nr 2/1/2	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze Dyrektor ZSO	KOSZT CAŁKOWITY: 265 000,00 ŚRODKI WŁASNE: 265 000,00	Budżet Powiatu, PFOŚiGW, WFOŚiGW ¹⁸
	Remont pokrycia dachu budynku Zespołu Szkół Specjalnych w Kamiennej Górze Zadanie nr 2/1/3	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze Dyrektor Szkoły	KOSZT CAŁKOWITY: 436 450,00 ŚRODKI WŁASNE: 436 450,00	Budżet Powiatu
	Remont kapitalny części podpiwniczonej budynku Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Kamiennej Górze, z wykonaniem drenażu, izolacji pionowej i poziomej ścian Zadanie nr 2/1/4	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze Dyrektor ZSO	KOSZT CAŁKOWITY: 428 000,00 ŚRODKI WŁASNE: 216 500,00	Budżet Powiatu, rezerwa części oświatowej subwencji ogólnej, RPO
	Remont elewacji i poddasza budynku „C” Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Kamiennej Górze Zadanie nr 2/1/5	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze Dyrektor ZSZiO i Starosta Kamiennogórski	KOSZT CAŁKOWITY: 828 151,00 ŚRODKI WŁASNE: 223 200,00	Budżet Powiatu, RPO
	Nowa elewacja budynku Powiatowego Centrum Edukacji w Kamiennej Górze Zadanie nr 2/1/6	Powiatowe Centrum Edukacji Dyrektor PCE	KOSZT CAŁKOWITY: 120 000,00 ŚRODKI WŁASNE: 24 000,00	Budżet PCE, Budżet Powiatu

¹⁸ WFOŚiGW - Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

PROJEKT NAZWA	ZADANIE NAZWA	WYKONAWCA/ ZGŁASZAJĄCY WNIOSEK ----- OSOBA ODPOWIEDZIALNA	WYMAGANE ŚRODKI FINANSOWE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA/ PARTNERZY PROJEKTU
Projekt rozbudowy i modernizacji placówek oświatowych Projekt nr P 2/1	Remont budynku „B” Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Kamiennej Górze Zadanie nr 2/1/7	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze ----- Dyrektor ZSZiO i Starosta KamiennoGórski	KOSZT CAŁKOWITY: 480 000,00 ----- ŚRODKI WŁASNE: 80 000,00	Budżet Powiatu, RPO
	Zadanie nr 2/1/8		KOSZT CAŁKOWITY: ----- ŚRODKI WŁASNE:	
	Zadanie nr 2/1/9		KOSZT CAŁKOWITY: ----- ŚRODKI WŁASNE:	
Projekt modernizacji i budowy infrastruktury sportowej przy placówkach oświatowych Projekt nr P 2/2	Budowa wielofunkcyjnej hali sportowo- widowskiej przy Zespole Szkół Ogólnokształcących w Kamiennej Górze ul. Skłodowskiej 2 Zadanie nr 2/2/1	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze ----- Dyrektor ZSO	KOSZT CAŁKOWITY: 4 500 000,00 ----- ŚRODKI WŁASNE: 1 100 000,00	Budżet Powiatu, RPO, Ministerstwo Sportu – Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej, KFOŚiGW ¹⁹ , PFRON ²⁰
	Zadanie nr 2/2/2		KOSZT CAŁKOWITY: ----- ŚRODKI WŁASNE:	
	Zadanie nr 2/2/3		KOSZT CAŁKOWITY: ----- ŚRODKI WŁASNE:	

¹⁹ Krajowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

²⁰ Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

PROJEKT NAZWA	ZADANIE NAZWA	WYKONAWCA/ ZGŁASZAJĄCY WNIOSEK	WYMAGANE ŚRODKI FINANSOWE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA/ PARTNERZY PROJEKTU
		OSOBA ODPOWIEDZIALNA		
Projekt podwyższania standardu obiektów i urzędzeń dydaktycznych w placówkach oświatowych Projekt nr P 2/3	Mediateka przy Zespole Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Kamiennej Górze Zadanie nr 2/3/1	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze Dyrektor ZSZiO i Starosta Kamiennogórski	KOSZT CAŁKOWITY: 230 000,00 ----- ŚRODKI WŁASNE: 81 100,00	Budżet Powiatu, RPO
	Pracownia stymulacyjna „Satysfakcja klienta warunkiem rozwoju szkoły i powiatu” Zadanie 2/3/2	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze Dyrektor ZSZiO i Starosta Kamiennogórski	KOSZT CAŁKOWITY: 167 700,00 ----- ŚRODKI WŁASNE: 44 000,00	Budżet Powiatu, RPO
	Zadanie nr 2/3/3		KOSZT CAŁKOWITY: ----- ŚRODKI WŁASNE:	
	Zadanie nr 2/3/4		KOSZT CAŁKOWITY: ----- ŚRODKI WŁASNE:	
	Zadanie nr 2/3/5		KOSZT CAŁKOWITY: ----- ŚRODKI WŁASNE:	
	Zadanie nr 2/3/6		KOSZT CAŁKOWITY: ----- ŚRODKI WŁASNE:	

RAZEM PROGRAM:

KOSZT CAŁKOWITY: 7 725 706,00

**PROGRAM OPERACYJNY: „Program budowy i modernizacji infrastruktury opieki medycznej i zdrowotnej
na terenie powiatu kamiennogórskiego”
Program nr P I B/3**

Tabela 30 Program budowy i modernizacji infrastruktury opieki medycznej i zdrowotnej na terenie powiatu kamiennogórskiego

PROJEKT NAZWA	ZADANIE NAZWA	WYKONAWCA/ ZGŁASZAJĄCY WNIOSEK	WYMAGANE ŚRODKI FINANSOWE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA/ PARTNERZY PROJEKTU
		OSOBA ODPOWIEDZIALNA		
Projekt budowy i modernizacji obiektów infrastruktury opieki medycznej i zdrowotnej Projekt nr P 3/1	Budowa bloku operacyjnego Zadanie nr 3/1/1	Powiatowe Centrum Zdrowia Sp. z o.o. w Kamiennej Górze Prezes Zarządu Spółki	KOSZT CAŁKOWITY: 8 000 000,00 ----- ŚRODKI WŁASNE: 1 200 000,00	Budżet Powiatu, RPO
	Remont oddziału dziecięcego Zadanie nr 3/1/2	Powiatowe Centrum Zdrowia Sp. z o.o. w Kamiennej Górze ----- Prezes Zarządu Spółki	KOSZT CAŁKOWITY: 300 000,00 ----- ŚRODKI WŁASNE: 45 000,00	Budżet Powiatu, RPO
	Termomodernizacja budynku szpitala Zadanie nr 3/1/3	Powiatowe Centrum Zdrowia Sp. z o.o. w Kamiennej Górze ----- Prezes Zarządu Spółki	KOSZT CAŁKOWITY: 821 437,00 ----- ŚRODKI WŁASNE: 123 216,00	Budżet Powiatu, RPO
	Zadanie nr 3/1/4	-----	KOSZT CAŁKOWITY: ----- ŚRODKI WŁASNE:	
	Zadanie nr 3/1/5	-----	KOSZT CAŁKOWITY: ----- ŚRODKI WŁASNE:	
Projekt dostosowania systemów i urządzeń opieki medycznej i zdrowotnej do sprawnego funkcjonowania placówki NZOZ Szpitala Powiatowego Projekt nr P 3/2	Zakup aparatury medycznej: aparatu do znieczulenia ogólnego, kardiomonitorów, bieżni ruchomej do prób wysiłkowych, defibrylatora, aparatu do badania EKG metodą Holtera, aparatu do całodobowego pomiaru ciśnienia tętniczego metodą Holtera Zadanie nr 3/2/1	Powiatowe Centrum Zdrowia Sp. z o.o. w Kamiennej Górze Prezes Zarządu Spółki	KOSZT CAŁKOWITY: 390 000,00 ----- ŚRODKI WŁASNE: 350 000,00	Budżet PCZ Sp. z o.o. w Kamiennej Górze, Budżet Powiatu

PROJEKT NAZWA	ZADANIE NAZWA	WYKONAWCA/ ZGŁASZAJĄCY WNIOSEK ----- OSOBA ODPOWIEDZIALNA	WYMAGANE ŚRODKI FINANSOWE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA/ PARTNERZY PROJEKTU
<p>Projekt dostosowania systemów i urządzeń opieki medycznej i zdrowotnej do sprawnego funkcjonowania placówki NZOZ Szpitala Powiatowego Projekt nr P 3/2</p>	<p>Podniesienie jakości i dostępności usług medycznych Powiatowego Centrum Zdrowia w Kamiennej Górze Sp. z o.o. ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki chorób układu krążenia i dysplazji u dzieci” Zadanie nr 3/2/2</p>	<p>Powiatowe Centrum Zdrowia Sp. z o.o. w Kamiennej Górze Prezes Zarządu Spółki</p>	<p>KOSZT CAŁKOWITY: 1 235 000,00 ----- ŚRODKI WŁASNE: 186 238,00</p>	<p>Budżet Powiatu, Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweski Mechanizm Finansowy</p>
	<p>Stworzenie pracowni diagnostyki mikrobiologicznej Zadanie nr 3/2/3</p>	<p>Powiatowe Centrum Zdrowia Sp. z o.o. w Kamiennej Górze Prezes Zarządu Spółki</p>	<p>KOSZT CAŁKOWITY: 100 000,00 ----- ŚRODKI WŁASNE: 100 000,00</p>	<p>Budżet Powiatowego Centrum Zdrowia w Kamiennej Górze Sp. z o.o.</p>
	<p>Zadanie nr 3/2/4</p>		<p>KOSZT CAŁKOWITY: ----- ŚRODKI WŁASNE:</p>	
	<p>Zadanie nr 3/2/5</p>		<p>KOSZT CAŁKOWITY: ----- ŚRODKI WŁASNE:</p>	
	<p>Zadanie nr 3/2/6</p>		<p>KOSZT CAŁKOWITY: ----- ŚRODKI WŁASNE:</p>	

RAZEM PROGRAM:

KOSZT CAŁKOWITY: 10 846 437,00

PROGRAM OPERACYJNY: „Program dostosowania infrastruktury społeczno - publicznej do obowiązujących standardów”
Program nr I B/4

Tabela 31 Program dostosowania infrastruktury społeczno - publicznej do obowiązujących standardów

PROJEKT NAZWA	ZADANIE NAZWA	WYKONAWCA/ ZGŁASZAJĄCY WNIOSEK ----- OSOBA ODPOWIEDZIALNA	WYMAGANE ŚRODKI FINANSOWE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA/ PARTNERZY PROJEKTU
Projekt budowy i modernizacji obiektów infrastruktury społeczno - publicznej Projekt nr P 4/1	Zmiana sposobu użytkowania strychu budynku „C” na część mieszkalną dla podopiecznych z Domu Pomocy Społecznej w Szarocinie Zadanie nr 4/1/1	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze ----- Dyrektor DPS	KOSZT CAŁKOWITY: 1 490 000,00 ----- ŚRODKI WŁASNE: 521 500,00	Budżet Powiatu, Europejska Współpraca Terytorialna
	Zmiana sposobu użytkowania budynku „D” na pawilon mieszkalny dla podopiecznych z Domu Pomocy Społecznej w Szarocinie Zadanie nr 4/1/2	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze ----- Dyrektor DPS	KOSZT CAŁKOWITY: 2 450 000,00 ----- ŚRODKI WŁASNE: 857 500,00	Budżet Powiatu, Europejska Współpraca Terytorialna
	Adaptacja na stołówkę parteru budynku pałacowego Domu Pomocy Społecznej w Szamocinie – etap IV Zadanie nr 4/1/3	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze ----- Dyrektor DPS	KOSZT CAŁKOWITY: 365 000,00 ----- ŚRODKI WŁASNE: 140 000,00	Budżet Powiatu, Dolnośląski Urząd Wojewódzki
	Warsztaty Terapii Zajęciowej stwarzające osobom niepełnosprawnym intelektualnie z terenu powiatu kamiennogórskiego możliwości rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania umiejętności niezbędnych do podjęcia pracy Zadanie nr 4/1/4	Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych Umysłowo w Kamiennej Górze ----- Prezes Stowarzyszenia	KOSZT CAŁKOWITY: 590 000,00 ----- ŚRODKI WŁASNE: 59 000,00	Budżet Stowarzyszenia, PFRON
	Likwidacja barier architektonicznych – montaż platformy schodowej przeznaczonej do przewozu osób niepełnosprawnych na wózkach w budynku Starostwa Powiatowego w Kamiennej Górze przy ul. Broniewskiego 15 Zadanie nr 4/1/5	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze ----- Naczelnik Wydziału Inwestycji i Drogownictwa	KOSZT CAŁKOWITY: 40 000,00 ----- ŚRODKI WŁASNE: 40 000 ,00	Budżet Powiatu

PROJEKT NAZWA	ZADANIE NAZWA	WYKONAWCA/ ZGŁASZAJĄCY WNIOSEK	WYMAGANE ŚRODKI FINANSOWE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA/ PARTNERZY PROJEKTU
		OSOBA ODPOWIEDZIALNA		
Projekt budowy i modernizacji obiektów infrastruktury społeczno - publicznej Projekt nr P 4/1	Likwidacja barier architektonicznych – montaż platformy schodowej przeznaczonej do przewozu osób niepełnosprawnych na wózkach w budynku Starostwa Powiatowego w Kamiennej Górze przy ul. Sienkiewicza 6a Zadanie nr 4/1/6	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze	KOSZT CAŁKOWITY: 40 000,00	Budżet Powiatu
		Naczelnik Wydziału Inwestycji i Drogownictwa	ŚRODKI WŁASNE: 40 000,00	
	Zniesienie barier architektonicznych poprzez montaż windy dla osób niepełnosprawnych w budynku „B” Domu Pomocy Społecznej w Szarocinie Zadanie nr 4/1/7	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze	KOSZT CAŁKOWITY: 200 000,00	Budżet Powiatu, PFRON
		Dyrektor DPS	ŚRODKI WŁASNE: 80 000,00	
	Remont trybun boiska sportowego w DPS Szarocin Zadanie nr 4/1/8	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze	KOSZT CAŁKOWITY: 85 000,00	Budżet Powiatu, RPO
		Dyrektor DPS	ŚRODKI WŁASNE: 29 750,00	
	Budowa obiektów Komendy Państwowej Straży Pożarnej Zadanie nr 4/1/9	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze	KOSZT CAŁKOWITY: 590 000,00	Budżet Powiatu
	Starosta Kamiennogórski	ŚRODKI WŁASNE: 590 000,00		
Zadanie nr 4/1/10		KOSZT CAŁKOWITY:		
		ŚRODKI WŁASNE:		
Zadanie nr 4/1/11		KOSZT CAŁKOWITY:		
		ŚRODKI WŁASNE:		

PROJEKT NAZWA	ZADANIE NAZWA	WYKONAWCA/ ZGŁASZAJĄCY WNIOSEK	WYMAGANE ŚRODKI FINANSOWE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA/ PARTNERZY PROJEKTU
		OSOBA ODPOWIEDZIALNA		
Projekt wspierania instytucji i służb porządku publicznego Projekt nr P 4/2	Pozyskanie 6 samochodów służbowych (radiowozów) dla Komendy Powiatowej Policji w Kamiennej Górze i jej jednostek podległych (Komisariatu Policji w Lubawce i Posterunku Policji w Marciszowie) w latach 2009-2011 Zadanie nr 4/2/1	Komenda Powiatowa Policji w Kamiennej Górze	KOSZT CAŁKOWITY: 600 000,00	Budżet Komendy Powiatowej Policji, Budżet Komendy Wojewódzkiej Policji
		Komendant Powiatowy Policji	ŚRODKI WŁASNE: 300 000,00	
	Zadanie nr 4/2/2			KOSZT CAŁKOWITY: ŚRODKI WŁASNE:
Projekt poprawy funkcjonalności i bezpieczeństwa placówek społeczno - publicznych Projekt nr P 4/3	Budowa oczyszczalni ścieków na terenie Domu Pomocy Społecznej w Szarocinie Zadanie nr 4/3/1	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze	KOSZT CAŁKOWITY: 300 000,00	Budżet Powiatu, PO Infrastruktura i Środowisko
		Dyrektor DPS	ŚRODKI WŁASNE: 105 000,00	
	Montaż systemu alarmowo-przeciwpożarowego w Domu Pomocy Społecznej w Szarocinie Zadanie nr 4/3/2	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze	KOSZT CAŁKOWITY: 120 000,00	Budżet Powiatu
		Dyrektor DPS	ŚRODKI WŁASNE: 120 000,00	
	Naprawa i konserwacja ogrodzenia w Domu Pomocy Społecznej w Szarocinie Zadanie nr 4/3/3	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze	KOSZT CAŁKOWITY: 90 000,00	Budżet Powiatu
		Dyrektor DPS	ŚRODKI WŁASNE: 90 000,00	
Zadanie nr 4/3/4			KOSZT CAŁKOWITY: ŚRODKI WŁASNE:	
Zadanie nr 4/3/5			KOSZT CAŁKOWITY: ŚRODKI WŁASNE:	

RAZEM PROGRAM:

KOSZT CAŁKOWITY: 6 960 000,00

**PROGRAM OPERACYJNY: „Program rozwoju społeczeństwa informacyjnego”
Program nr P I E/5**

Tabela 32 Program rozwoju społeczeństwa informacyjnego

PROJEKT NAZWA	ZADANIE NAZWA	WYKONAWCA/ ZGŁASZAJĄCY WNIOSEK ----- OSOBA ODPOWIEDZIALNA	WYMAGANE ŚRODKI FINANSOWE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA/ PARTNERZY PROJEKTU
Projekt informatyzacji obiektów i placówek użyteczności publicznej Projekt nr P 5/1	E – urząd, elektroniczne Starostwo, podpis elektroniczny, elektroniczny klient Zadanie nr 5/1/1	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze Naczelnik Wydziału Organizacyjnego	KOSZT CAŁKOWITY: 85 000,00 ----- ŚRODKI WŁASNE: 85 000,00	Budżet Powiatu, RPO
	Centrum Informacji Pedagogicznej i Internetowej w Bibliotece Pedagogicznej Zadanie nr 5/1/2	Powiatowe Centrum Edukacji w Kamiennej Górze ----- Dyrektor PCE	KOSZT CAŁKOWITY: 48 800,00 ----- ŚRODKI WŁASNE: 9 760,00	Budżet Powiatowego Centrum Edukacji, Budżet Powiatu
	Pozyskanie 20 stanowisk komputerowych dla Komendy Powiatowej Policji w Kamiennej Górze i jej jednostek podległych (Komisariatu policji w Lubawce I Posterunku Policji w Marciszowie) w latach 2009-2011 Zadanie nr 5/1/3	Komenda Powiatowa Policji w Kamiennej Górze ----- Komendant Powiatowy Policji	KOSZT CAŁKOWITY: 60 000,00 ----- ŚRODKI WŁASNE: 18 000,00	Budżet Komendy Powiatowej Policji, Budżet Komendy Wojewódzkiej Policji

RAZEM PROGRAM:

KOSZT CAŁKOWITY: 193 800,00

SUMA WNIOSKÓW PRZEDSIĘWZIĘĆ INWESTYCYJNO - ORGANIZACYJNYCH POWIATU KAMIENNOGÓRSKIEGO

Tabela 33 Suma Wniosków Przedsięwzięć Inwestycyjno –Organizacyjnych Powiatu Kamiennogórskiego

<u>Wyszczególnienie</u>	<u>Łączne nakłady</u>	<u>Program nr I C/1</u>	<u>Program nr I B/2</u>	<u>Program nr I B/3</u>	<u>Program nr I B/4</u>	<u>Program nr I E/5</u>
ogółem	82 185 060,10	56 459 117,10	7 725 706,00	10 846 437,00	6 960 000,00	193 800,00
środki UE	45 802 946,30	29 309 358,55	4 880 354,75	8 801 983,00	2 811 250,00	0,00
środki BP	1 429 500,00	0,00	211 500,00	0,00	1 176 000,00	42 000,00
śr. własne	34 952 613,80	27 149 758,55	2 633 851,25	2 044 454,00	2 972 750,00	151 800,00
w tym						
budżet powiatu	33 784 853,80	26 842 758,55	2 609 851,25	1 594 454,00	2 613 750,00	124 040,00
fundusz	307 000,00	307 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
śr. jednostki real.	860 760,00	0,00	24 000,00	450 000,00	359 000,00	27 760,00
pożyczka/kredyt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

7.3. WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY NA LATA 2007-2013

7.3.1. Wstęp

Podstawą opracowania tabeli WPI były w pierwszym etapie zhierarchizowane potrzeby inwestycyjne Powiatu Kamiennogórskiego zdeterminowane przyjętymi wcześniej kierunkami rozwoju powiatu. Następnym kryterium rozmieszczenia zadań w tabeli były określone po analizie finansowej budżetu Powiatu możliwości finansowania poszczególnych przedsięwzięć, w poszczególnych latach z uwzględnieniem środków własnych i możliwych dofinansowań z funduszy strukturalnych i innych zewnętrznych źródeł finansowania.

7.3.2. Przyjęte możliwe źródła finansowania

Podczas działań mających na celu rozmieszczenie zaproponowanych inwestycji w poszczególnych latach wzięto pod uwagę realne możliwości pozyskania zewnętrznych środków finansowych uwzględniając terminy rund aplikacyjnych oraz okres upływający od złożenia wniosku do rzeczywistego otrzymania dofinansowania. Ponadto fundusze strukturalne nie były w procesie planowania jedynym źródłem pozyskania środków finansowych z zewnątrz. Planowane inwestycje oparte zostały również o możliwości, jakie daje obecnie ustawa o partnerstwie publiczno-prywatnym. W samej tabeli WPI z uwagi na jej rozmiar i zagęszczenie danych nie wskazano na źródła dofinansowania. Źródeł tych należy szukać w bardziej szczegółowym opisie zadań, jakie znajdują się w programach operacyjnych, w których przedsięwzięcia znajdujące się w WPI zostały zapisane czcionką „wytłuszczoną”.

Wysokość procentowego udziału dofinansowania z zewnętrznych źródeł przyjęto następująco:

- 1) ze środków budżetu UE przyjęto zgodnie z propozycjami wnioskodawców poszczególnych Wniosków Przedsięwzięć Inwestycyjno-Organizacyjnych uwzględniającymi obowiązujący poziom dofinansowania; należy tu zaakcentować, iż zgodnie z ustaleniami posiedzenia Rady Europejskiej (grudzień 2006) maksymalna stopa współfinansowania UE w programach operacyjnych w nowej perspektywie finansowej na lata 2007 – 2013 będzie wynosić od 75% do 85 %.

7.3.3. Monitorowanie tabeli WPI

Tabela WPI została opracowana według stanu wiedzy na czerwiec 2007 roku i wszelkie zmiany, co do zasad współfinansowania przedsięwzięć przez fundusze strukturalne oraz inne dodatkowe źródła finansowania mogą wpłynąć na zmianę tabeli WPI.

Zmiana ta również następować będzie w przypadku, kiedy inwestycja nie otrzyma wsparcia zewnętrznego, konieczne będzie wówczas wskazanie innego źródła finansowania przedsięwzięcia, o ile wcześniej projektowana była dla tej inwestycji dotacja ze środków zewnętrznych. Ewentualnie możliwa będzie również rezygnacja z realizacji planowanego zadania.

W przypadku braku możliwości zamknięcia montażu finansowego dla konkretnego przedsięwzięcia zamieszczonego w tabeli WPI, przedsięwzięcie takie wino zostać z tabeli WPI wykreślone.

WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY POWIATU KAMIENNOGÓRSKIEGO NA LATA 2007-2013²¹

Tabela 34 Wieloletni Plan Inwestycyjny Powiatu Kamiennogórskiego na lata 2007 – 2013

Lp.	Nazwa zadania	Nazwa jednostki realizującej	Termin realizacji		Źródła finansowania	Łączne nakłady	Dotychczasowe nakłady (poniesione w latach 2002 - 2006)												
			rozp.	zak.				2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013					
INWESTYCJE																			
1.	Budowa obiektów Komendy Państwowej Straży Pożarnej. Zadanie nr 4/1/9	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze	2007	2007	ogółem	590 000,00		590 000,00											
					środki UE*	0,00													
					środki BP**	0,00													
					śr. własne	590 000,00		590 000,00											
					w tym														
					budżet powiatu	590 000,00		590 000,00											
					fundusz***	0,00													
					śr. jednostki real.****	0,00													
					pożyczka/kredyt	0,00													
2.	Przebudowa drogi powiatowej 3462 na odcinku Krzeszów - Okrzeszyn, 16,945 km. Etap I w km 0+000 - 1+879. Zadanie nr 1/1/1	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze	2007	2007	ogółem	1 158 900,00		1 158 900,00											
					środki UE*	712 000,00		712 000,00											
					środki BP**	0,00													
					śr. własne	446 900,00		446 900,00											
					w tym														
					budżet powiatu	446 900,00		446 900,00											
					fundusz***	0,00													
					śr. jednostki real.****	0,00													
					pożyczka/kredyt	0,00													

²¹ Szczegółowy podział na źródła finansowania do każdego zadania znajduje się w Programach Operacyjnych

Lp.	Nazwa zadania	Nazwa jednostki realizującej	Termin realizacji		Źródła finansowania	Łączne nakłady	Dotychczasowe nakłady (poniesione w latach 2002 - 2006)							
			rozp.	zak.				2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
3.	Przebudowa drogi 3469D - ul. Szymrychowska w miejscowości Lubawka na odcinku 2,368 km. Zadanie nr 1/1/2	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze	2009	2009	ogółem	5 800 000,00				5 800 000,00				
					środki UE*	4 800 000,00			4 800 000,00					
					środki BP**	0,00								
					śr. własne	1 000 000,00			1 000 000,00					
					w tym									
					budżet powiatu	1 000 000,00			1 000 000,00					
					fundusz***	0,00								
					śr. jednostki real.****	0,00								
				pożyczka/kredyt	0,00									
4.	Przebudowa drogi 3462D o długości 6,021 km na odcinku Jawiszów - Chełmsko Śląskie. Zadanie nr 1/1/3	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze	2010	2010	ogółem	4 626 667,10				4 626 667,10				
					środki UE*	2 313 333,55			2 313 333,55					
					środki BP**	0,00								
					śr. własne	2 313 333,55			2 313 333,55					
					w tym									
					budżet powiatu	2 313 333,55			2 313 333,55					
					fundusz***	0,00								
					śr. jednostki real.****	0,00								
				pożyczka/kredyt	0,00									

Lp.	Nazwa zadania	Nazwa jednostki realizującej	Termin realizacji		Źródła finansowania	Łączne nakłady	Dotychczasowe nakłady (poniesione w latach 2002 - 2006)						
			rozp.	zak.				2007	2008	2009	2010	2011	2012
5.	E-urząd - elektroniczne Starostwo, podpis elektroniczny, elektroniczny klient. Zadanie nr 5/1/1	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze	2010	2011	ogółem	85 000,00				35 000,00	50 000,00		
					środki UE*	0,00							
					środki BP**	0,00							
					śr. własne	85 000,00				35 000,00	50 000,00		
					w tym								
					budżet powiatu	85 000,00				35 000,00	50 000,00		
					fundusz***	0,00							
					śr. jednostki real.****	0,00							
					pożyczka/kredyt	0,00							
6.	Modernizacja i remont instalacji centralnego ogrzewania i ocieplania przegród budowlanych, kotłowni gazowej i instalacji gazowej w Zespole Szkół Specjalnych w Kamiennej Górze. Zadanie nr 2/1/1	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze	2010	2010	ogółem	270 405,00				270 405,00			
					środki UE*	202 803,75				202 803,75			
					środki BP**	0,00							
					śr. własne	67 601,25				67 601,25			
					w tym								
					budżet powiatu	67 601,25				67 601,25			
					fundusz***	0,00							
					śr. jednostki real.****	0,00							
					pożyczka/kredyt	0,00							

Lp.	Nazwa zadania	Nazwa jednostki realizującej	Termin realizacji		Źródła finansowania	Łączne nakłady	Dotychczasowe nakłady (poniesione w latach 2002 - 2006)						
			rozp.	zak.				2007	2008	2009	2010	2011	2012
7.	Dokończenie termomodernizacji budynku ZSO w Kamiennej Górze. Zadanie nr 2/1/2	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze	2010	2012	ogółem	265 000,00				88 334,00	88 333,00	88 333,00	
					środki UE*	0,00							
					środki BP**	0,00							
					śr. własne	265 000,00			88 334,00	88 333,00	88 333,00		
					w tym								
					budżet powiatu	265 000,00			88 334,00	88 333,00	88 333,00		
					fundusz***	0,00							
					śr. jednostki real.****	0,00							
					pożyczka/kredyt	0,00							
8.	Przebudowa obwodnicy śródmiejskiej i ulic przyległych o długości 2,150 km zlokalizowanych w ciągu drogi powiatowej nr 3488D i nr 3490D w miejscowości Kamienna Góra. Zadanie nr 1/1/4	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze	2011	2011	ogółem	15 950 000,00					15950000,00		
					środki UE*	7 975 000,00				7 975 000,00			
					środki BP**	0,00							
					śr. własne	7 975 000,00				7 975 000,00			
					w tym								
					budżet powiatu	7 975 000,00				7 975 000,00			
					fundusz***	0,00							
					śr. jednostki real.****	0,00							
					pożyczka/kredyt	0,00							

Lp.	Nazwa zadania	Nazwa jednostki realizującej	Termin realizacji		Źródła finansowania	Łączne nakłady	Dotychczasowe nakłady (poniesione w latach 2002 - 2006)							
			rozp.	zak.				2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
9.	Zakup aparatury medycznej: aparatu do znieczulenia, kardiomonitorów (szt. 4), bieżni ruchomej do prb wysiłkowych, defibrylatora, aparatu do badania EKG metodą Holtera, aparatu do całodobowego pomiaru ciśnienia tętniczego metodą Holtera. Zadanie nr 3/2/1	Powiatowe Centrum Zdrowia w Kamiennej Górze Sp. z o.o.	2007	2007	ogółem	390 000,00		390 000,00						
					środki UE*	0,00								
					środki BP**	0,00								
					śr. własne	390 000,00		390 000,00						
					w tym									
					budżet powiatu	40 000,00		40 000,00						
					fundusz***	0,00								
					śr. jednostki real.****	350 000,00		350 000,00						
					pożyczka/kredyt	0,00								
10.	Remont pokrycia dachu budynku Zespołu Szkół Specjalnych w Kamiennej Górze. Zadanie nr 2/1/3	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze	2010	2010	ogółem	436 450,00				436 450,00				
					środki UE*	0,00								
					środki BP**	0,00								
					śr. własne	436 450,00				436 450,00				
					w tym									
					budżet powiatu	436 450,00				436 450,00				
					fundusz***	0,00								
					śr. jednostki real.****	0,00								
					pożyczka/kredyt	0,00								

Lp.	Nazwa zadania	Nazwa jednostki realizującej	Termin realizacji		Źródła finansowania	Łączne nakłady	Dotychczasowe nakłady (poniesione w latach 2002 - 2006)							
			rozp.	zak.				2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
11.	Zmiana sposobu użytkowania strychu budynku "C" na część mieszkalną dla podopiecznych z Domu Pomocy Społecznej w Szarocinie. Zadanie nr 4/1/1	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze	2008	2008	ogółem	1 490 000,00		1 490 000,00						
					środki UE*	968 500,00		968 500,00						
					środki BP**	0,00								
					śr. własne	521 500,00		521 500,00						
					w tym									
					budżet powiatu	521 500,00		521 500,00						
					fundusz***	0,00								
					śr. jednostki real.****	0,00								
					pożyczka/kredyt	0,00								
12.	Zmiana sposobu użytkowania budynku "D" na pawilon mieszkalny dla podopiecznych z Domu Pomocy Społecznej w Szarocinie. Zadanie nr 4/1/2	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze	2009	2011	ogółem	2 450 000,00			816 668,00	816 666,00	816 666,00			
					środki UE*	1 592 500,00			530 834,00	530 833,00	530 833,00			
					środki BP**	0,00								
					śr. własne	857 500,00			285 834,00	285 833,00	285 833,00			
					w tym									
					budżet powiatu	857 500,00			285 834,00	285 833,00	285 833,00			
					fundusz***	0,00								
					śr. jednostki real.****	0,00								
					pożyczka/kredyt	0,00								

Lp.	Nazwa zadania	Nazwa jednostki realizującej	Termin realizacji		Źródła finansowania	Łączne nakłady	Dotychczasowe nakłady (poniesione w latach 2002 - 2006)						
			rozp.	zak.				2007	2008	2009	2010	2011	2012
13	Remont kapitalny części podpiwnicznej budynku ZSO w Kamiennej Górze z wykonaniem drenażu, izolacji pionowej i poziomej ścian. Zadanie nr 2/1/4	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze	2010	2010	ogółem	428 000,00				428 000,00			
					środki UE*	0,00							
					środki BP**	211 500,00			211 500,00				
					śr. własne	216 500,00			216 500,00				
					w tym								
					budżet powiatu	216 500,00			216 500,00				
					fundusz***	0,00							
					śr. jednostki real.****	0,00							
14	Podniesienie jakości i dostępności usług medycznych Powiatowego Centrum Zdrowia w Kamiennej Górze Sp. z o.o. ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki chorób układu krążenia i dysplazji u dzieci. Zadanie nr 3/2/2	Powiatowe Centrum Zdrowia w Kamiennej Górze Sp. z o.o.	2008	2008	ogółem	1 235 000,00		1 235 000,00					
					środki UE*	1 048 762,00		1 048 762,00					
					środki BP**	0,00							
					śr. własne	186 238,00		186 238,00					
					w tym								
					budżet powiatu	186 238,00		186 238,00					
					fundusz***	0,00							
					śr. jednostki real.****	0,00							
pożyczka/kredyt	0,00												

Lp.	Nazwa zadania	Nazwa jednostki realizującej	Termin realizacji		Źródła finansowania	Łączne nakłady	Dotychczasowe nakłady (poniesione w latach 2002 - 2006)							
			rozp.	zak.				2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
15	Budowa bloku operacyjnego. Zadanie nr 3/1/1	Powiatowe Centrum Zdrowia w Kamiennej Górze Sp. z o.o.	2008	2008	ogółem	8 000 000,00			8 000 000,00					
					środki UE*	6 800 000,00			6 800 000,00					
					środki BP**	0,00								
					śr. własne	1 200 000,00			1 200 000,00					
					w tym									
					budżet powiatu	1 200 000,00			1 200 000,00					
					fundusz***	0,00								
					śr. jednostki real.****	0,00								
					pożyczka/kredyt	0,00								
16	Adaptacja na stołówkę parteru budynku pałacowego Domu Pomocy Społecznej w Szarocinie - etap IV. Zadanie nr 4/1/3	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze	2008	2008	ogółem	365 000,00			365 000,00					
					środki UE*	0,00								
					środki BP**	225 000,00			225 000,00					
					śr. własne	140 000,00			140 000,00					
					w tym									
					budżet powiatu	140 000,00			140 000,00					
					fundusz***	0,00								
					śr. jednostki real.****	0,00								
					pożyczka/kredyt	0,00								

Lp.	Nazwa zadania	Nazwa jednostki realizującej	Termin realizacji		Źródła finansowania	Łączne nakłady	Dotychczasowe nakłady (poniesione w latach 2002 - 2006)						
			rozp.	zak.				2007	2008	2009	2010	2011	2012
17	Zagospodarowanie zieleni miejskiej wraz z miejscami postojowymi przy budynku Starostwa Powiatowego. Zadanie nr 1/2/1	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze	2010	2010	ogółem	307 000,00				307 000,00			
					środki UE*	0,00							
					środki BP**	0,00							
					śr. własne	307 000,00			307 000,00				
					w tym								
					budżet powiatu	0,00							
					fundusz***	307 000,00			307 000,00				
					śr. jednostki real.****	0,00							
					pożyczka/kredyt	0,00							
18	Remont elewacji i poddasza budynku "C" Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Kamiennej Górze. Zadanie nr 2/1/5	Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze	2010	2012	ogółem	828 151,00	73 200,00			251 650,33	251 650,33	251 650,34	
					środki UE*	604 951,00				201 650,33	201 650,33	201 650,34	
					środki BP**	0,00							
					śr. własne	223 200,00	73 200,00			50 000,00	50 000,00	50 000,00	
					w tym								
					budżet powiatu	223 200,00	73 200,00			50 000,00	50 000,00	50 000,00	
					fundusz***	0,00							
					śr. jednostki real.****	0,00							
					pożyczka/kredyt	0,00							

Objaśnienie:

* - środki UE – np. Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego

** - BP - Budżet Publiczny - środki Budżetu Samorządu Wojewódzkiego, Skarb Państwa (Wojewoda, Ministerstwo), oraz środki Budżetu Prywatnego

*** fundusz – np. Krajowy / Wojewódzki / Powiatowy / Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, PFRON

**** - środki jednostki realizującej

SUMA WIELOLETNIEGO PLANU INWESTYCYJNEGO POWIATU KAMIENNOGÓRSKIEGO

Tabela 35 Suma Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Powiatu Kamiennogórskiego

<u>Wyszczególnienie</u>	<u>Łączne nakłady</u>	<u>Dotychczasowe nakłady</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>	<u>2009</u>	<u>2010</u>	<u>2011</u>	<u>2012</u>	<u>2013</u>
ogółem	44 675 573,10	73 200,00	2 138 900,00	11 090 000,00	6 616 668,00	7 260 172,43	17 156 649,33	339 983,34	0,00
środki UE	27 017 850,30	0,00	712 000,00	8 817 262,00	5 330 834,00	3 248 620,63	8 707 483,33	201 650,34	0,00
środki BP	436 500,00	0,00	0,00	225 000,00	0,00	211 500,00	0,00	0,00	0,00
śr. własne	17 221 222,80	73 200,00	1 426 900,00	2 047 738,00	1 285 834,00	3 800 051,80	8 449 166,00	138 333,00	0,00
w tym									
budżet powiatu	16 871 222,80	73 200,00	1 076 900,00	2 047 738,00	1 285 834,00	3 800 051,80	8 449 166,00	138 333,00	0,00
fundusz	307 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	307 000,00	0,00	0,00	0,00
śr. jednostki real.	350 000,00	0,00	350 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
pożyczka/kredyt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

8. PLAN FINANSOWY NA LATA 2007-2013

8.1. WSTĘP

8.1.1. Cel i metoda

Niniejsze opracowanie obejmuje analizę gospodarki finansowej samorządu w latach 2004-2006, z uwzględnieniem planu budżetu jednostki na 2007 rok oraz projekcję potencjału inwestycyjnego na lata 2007 – 2013.

Natomiast celem tego opracowania jest oszacowanie możliwości finansowych samorządu pod kątem realizacji zamierzonych inwestycji.

Dokument ten sporządzony został w wyniku przeprowadzenia analizy podstawowych kategorii finansowych generowanych przez samorząd oraz w oparciu o dane planistyczne, przygotowane przez pracowników Starostwa Powiatowego, dotyczące polityki gospodarczej jednostki.

Dokument niniejszy składa się z dwóch części:

1. analizy sytuacji finansowej Powiatu Kamiennogórskiego w latach 2004 – 2006, z uwzględnieniem budżetu na 2007 rok oraz
2. projekcji potencjału inwestycyjnego Powiatu Kamiennogórskiego na lata 2007 – 2013.

Przyjęta metodologia wyliczeń dokonywanych w poszczególnych częściach została omówiona bezpośrednio przy tych wyliczeniach.

8.1.2. Procedury ostrożnościowe

Realizacja zadań inwestycyjnych stojących obecnie przed samorządami terytorialnymi podlega licznym regulacjom i ograniczeniom prawnym, głównie o charakterze finansowym. Najważniejsze ustawy regulujące gospodarkę finansową powiatów, to:

1. ustawa z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym,
2. ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych,
3. ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Głównie ustawa o finansach publicznych wprowadza limity zadłużeń dla jednostek samorządowych oraz procedury ostrożnościowe i sanacyjne, którym jednostki te muszą sprostać. Podstawowe ograniczenia wynikają z artykułów 169, 170 oraz 79 przywołanej wyżej ustawy. I tak:

Art. 169. 1. Łączna kwota przypadających w danym roku budżetowym:

1) spłat rat kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 82 ust. 1 pkt 2 i 3 wraz z należnymi w danym roku odsetkami od kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 82 ust. 1,

2) wykupów papierów wartościowych emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego na cele określone w art. 82 ust. 1 pkt 2 i 3 wraz z należnymi odsetkami i dyskontem od papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 82 ust. 1,

3) potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych przez jednostki samorządu terytorialnego poręczeń oraz gwarancji

- nie może przekroczyć 15% planowanych na dany rok budżetowy dochodów jednostki samorządu terytorialnego.

2. W przypadku gdy relacja, o której mowa w art. 15 ust. 1 pkt 1 lit. a, przekroczy 55%, to kwota, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 12% planowanych dochodów jednostki samorządu terytorialnego, chyba że obciążenia te w całości wynikają z zobowiązań zaciągniętych przed datą ogłoszenia tej relacji.

3. Ograniczeń określonych w ust. 1 nie stosuje się do:

1) emitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek zaciągniętych w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 3,

2) poręczeń i gwarancji udzielonych samorządowym osobom prawnym realizującym zadania jednostki samorządu terytorialnego z wykorzystaniem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3.

Art. 170. 1. Łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec roku budżetowego nie może przekroczyć 60% wykonanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym.

2. W trakcie roku budżetowego łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec kwartału nie może przekraczać 60% planowanych w danym roku budżetowym dochodów tej jednostki.

3. Ograniczeń, o których mowa w ust. 1 i 2, nie stosuje się do emitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek zaciąganych w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 3.

4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się po zakończeniu programu, projektu lub zadania realizowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3, oraz otrzymaniu refundacji dokonanych wydatków.

5. W przypadku, gdy określone w umowie środki, o których mowa w art. 5 ust. 3, nie zostaną przekazane lub po ich przekazaniu orzeczony zostanie ich zwrot, jednostka samorządu terytorialnego nie może emitować papierów wartościowych, zaciągać kredytów, pożyczek i udzielać poręczeń i gwarancji do czasu spełnienia warunków, o których mowa w ust. 1 i 2 oraz w art. 169 ust. 1 i 2.

Art. 79. ust. 1. W przypadku, gdy wartość relacji kwoty państwowego długu publicznego do produktu krajowego brutto,

1) jest większa od 50%, a nie większa od 55%, to na kolejny rok:

- a) Rada Ministrów uchwała projekt ustawy budżetowej, w którym relacja deficytu budżetu państwa do dochodów budżetu państwa nie może być wyższa niż analogiczna relacja z roku bieżącego,
- b) relacja, o której mowa w lit. a, stanowi górne ograniczenie relacji deficytu każdej jednostki samorządu terytorialnego do jej dochodów, jaka może zostać uchwalona w budżecie jednostki samorządu terytorialnego.

Obecnie, jak wynika z obwieszczenia Ministra Finansów²², relacja powyższa wyniosła 47,7%. Stąd jednostki samorządu terytorialnego, projektując budżet na 2007 r., nie są zobowiązane do zastosowania przedstawionej procedury.

²² Publikator: Monitor Polski z 2006 r. Nr 36, poz.399.

8.2. ANALIZA SYTUACJI FINANSOWEJ POWIATU KAMIENNOGÓRSKIEGO W LATACH 2004-2006, Z UWZGLĘDNIENIEM PLANU BUDŻETU SAMORZĄDU NA 2007 ROK

8.2.1. Dane źródłowe

Analizę finansową Powiatu Kamiennogórskiego sporządzono w oparciu o następujące dokumenty:

- roczne sprawozdania z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27S),
- roczne sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetowych (Rb-28S),
- roczne sprawozdania o nadwyżce/deficycie (Rb-NDS), odpowiednio za lata 2004 - 2006,
- uchwałę Nr III/14/06 Rady Powiatu Kamiennogórskiego z dnia 21 grudnia 2006 r. w sprawie uchwalenia budżetu powiatu kamiennogórskiego na 2007 rok, z późniejszymi zmianami oraz według prognozy wykonania budżetu przedstawionej przez samorząd.

8.2.2. Analiza podstawowych kategorii finansowych

Sytuacja finansowa Powiatu Kamiennogórskiego w badanym okresie kształtowała się korzystnie. Wnioski takie można wyciągnąć z obserwacji kształtowania się wyników finansowych jednostki.

Do podstawowych kategorii finansowych jednostek samorządu terytorialnego zaliczają się wielkości charakteryzujące w sposób ogólny budżety tych jednostek i zgodnie z art. 165 ustawy o finansach publicznych są to dochody, wydatki, przychody oraz rozchody.

Ogólny obraz kształtowania się poszczególnych kategorii finansowych Powiatu Kamiennogórskiego przedstawia poniższa tabela.

Tabela 36 Kształtowanie się wyników finansowych jednostki w latach 2004 – 2007 (w PLN)

Wyszczególnienie	2004	05/04%	2005	06/05%	2006	07/06%	2007*
Dochody ogółem	25 213 429	107	26 975 673	99	26 652 800	98	26 049 739
Wydatki ogółem	30 938 642	80	24 864 764	100	24 927 070	124	30 916 780
<i>Wynik finansowy</i>	-5 725 213		2 110 909		1 725 729		-4 867 041
<i>Wynik finansowy/Dochody(%)</i>	-22,71		7,83		6,47		-18,68
<i>Finansowanie</i>	5 944 840		-1 874 158		-1 297 740		4 867 041
Przychody ogółem, w tym:	7 238 508		219 510		214 178		6 211 000
<i>kredyty i pożyczki</i>	7 000 000		0		0		6 000 000
<i>spląty pożyczek udzielonych</i>	0		0		0		0
<i>nadwyżka z lat ubiegłych</i>	0		0		39 236		211 000
<i>inne źródła</i>	238 508		219 510		174 942		0
Rozchody ogółem, w tym	1 293 668		2 093 668		1 511 918		1 343 959
<i>spląty kredytów i pożyczek</i>	1 293 668		2 093 668		1 511 918		1 343 959
<i>pożyczki</i>	0		0		0		0

* Na rok 2007 wielkości kategorii finansowych podane są według planu, tj. zgodnie z uchwałą budżetową z późniejszymi zmianami oraz według prognozy wykonania budżetu przedstawionej przez samorząd.

Z porównania danych zaprezentowanych w powyższej tabeli, wynika, że w badanym okresie realizacja poszczególnych kategorii finansowych przebiegała równomiernie. Najwyższy poziom dochodów powiat osiągnął w roku 2005. W poszczególnych latach realizacja dochodów wyglądała następująco:

1. w roku 2004 – 25 213 429 zł;
2. w roku 2005 – 26 975 673 zł, tj. 107% wykonania dochodów w roku 2004;
3. w roku 2006 – 26 652 800 zł, tj. 99% wykonania dochodów w roku 2005;
4. w roku 2007 – 26 049 739 zł, tj. 98% wykonania dochodów w roku 2006.

Najwyższy poziom wydatków budżetowych powiat osiągnął w roku 2004. W analizowanym okresie wykonanie wydatków przedstawia się następująco:

1. w roku 2004 – 30 938 642 zł;
2. w roku 2005 – 24 864 764 zł, tj. 80% wykonania wydatków w roku 2004;
3. w roku 2006 – 24 927 070 zł, tj. na poziomie wykonania wydatków w roku 2005;

Na rok bieżący samorząd zaplanował wydatki w wysokości 30 916 780 zł, tj. na poziomie 124% wykonania wydatków w roku 2006.

W analizowanym okresie Powiat Kamiennogórski uzyskał następujące wyniki finansowe:

1. w roku 2004 – deficyt, w wysokości 5 725 213 zł,
2. w roku 2005 – nadwyżkę, w wysokości 2 110 909 zł,

3. w roku 2006 – nadwyżkę, w wysokości 1 725 729 zł,

Na bieżący rok samorząd planuje deficyt budżetowy w wysokości 4 867 041 zł. Tegoroczny deficyt budżetowy sfinansowany zostanie przychodami z tytułu emisji obligacji oraz nadwyżki budżetu z lat ubiegłych. Relacja wyniku finansowego do dochodów wyniosła, w poszczególnych latach badanego okresu, odpowiednio: -22,71%, 7,83%, 6,47%, oraz w roku bieżącym -18,68 %.

W analizie finansowej samorządu dodatkowo należy przedstawić zmiany zachodzące w strukturze dochodów i wydatków.

8.2.3. Analiza struktury dochodów

Dla potrzeb dokonania analizy zmian zachodzących w strukturze dochodów należy porównać kształtowanie się dochodów w rozbiciu na działy klasyfikacji budżetowej w poszczególnych latach badanego okresu. Porównanie takie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 37 Struktura wykonania dochodów (w PLN)

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007	Razem	Udział (%)
<i>Rolnictwo i łowiectwo</i>	15 000	10 000	40 000	10 000	75 000	0,07
<i>Leśnictwo</i>	72 443	74 236	75 794	76 931	299 404	0,29
<i>Transport i łączność</i>	869 151	501 432	431 791	948 597	2 750 971	2,62
<i>Turystyka</i>	0	23 841	0	0	23 841	0,02
<i>Gospodarka mieszkaniowa</i>	471 540	223 697	565 512	693 388	1 954 137	1,86
<i>Działalność usługowa</i>	262 552	603 415	542 633	573 164	1 981 764	1,89
<i>Administracja publiczna</i>	357 702	318 544	315 760	288 313	1 280 319	1,22
<i>Urzędy nacz. org. władzy państw.</i>	0	0	14 908	0	14 908	0,01
<i>Obrona narodowa</i>	500	500	400	800	2 200	0,00
<i>Bezpieczeństwo publiczne</i>	3 221 870	3 842 493	3 108 291	2 623 094	12 795 748	12,20
<i>Dochody od osób prawnych i in.</i>	3 497 048	4 410 383	4 535 217	4 884 763	17 327 411	16,52
<i>Różne rozliczenia</i>	11 449 686	12 331 874	11 658 032	11 103 788	46 543 380	44,37
<i>Oświata i wychowanie</i>	747 114	349 294	431 031	195 466	1 722 905	1,64
<i>Ochrona zdrowia</i>	622 726	537 600	602 700	858 000	2 621 026	2,50
<i>Pomoc społeczna</i>	3 549 936	3 479 395	4 031 595	3 494 371	14 555 297	13,88
<i>Edukacyjna opieka wychowawcza</i>	76 161	268 969	299 135	299 074	943 339	0,90
Dochody ogółem	25 213 429	26 975 673	26 652 800	26 049 749	104 891 651	100

Z powyższego zestawienia wynika, że zdecydowany wpływ na kształtowanie się wielkości dochodów w poszczególnych latach miały takie zjawiska finansowe, jak:

- 1) otrzymywane subwencje – dział „różne rozliczenia” - łącznie w badanym okresie dochody te wyniosły 46 543 380 zł,

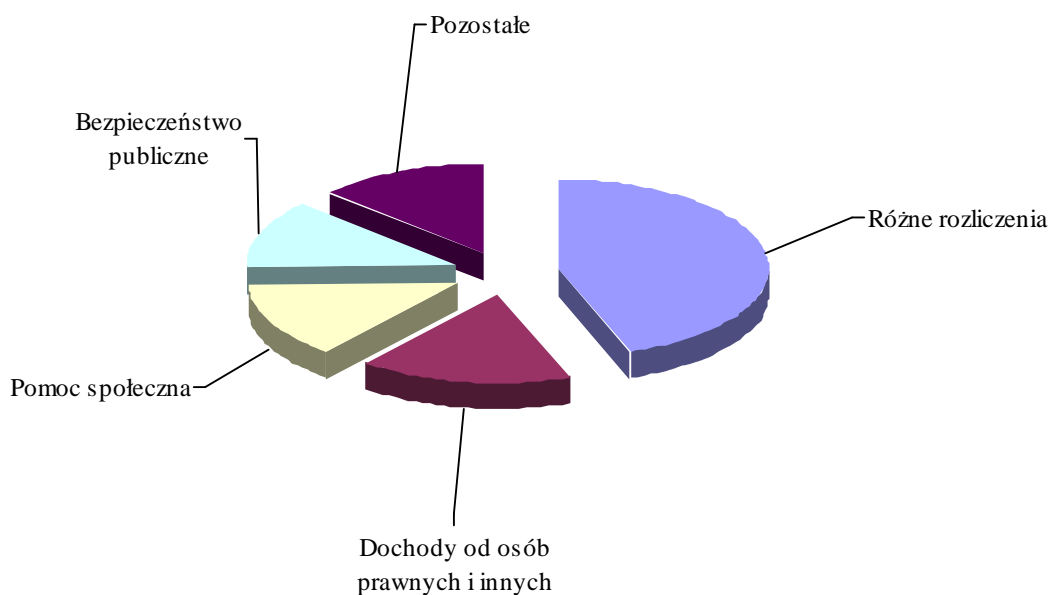
- 2) uzyskiwane kwoty dochodów w dziale „dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem” – 17 327 411 zł,
- 3) uzyskiwane dochody w dziale „pomoc społeczna” (łącznie z działem „pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej”) – 14 555 297 zł,
- 4) uzyskiwane dochody w dziale „bezpieczeństwo publiczne” – 12 795 748 zł.

Tabela 38 oraz wykresy 2 i 3 obrazują strukturę dochodów, zrealizowanych w tych czterech działach klasyfikacji budżetowej.

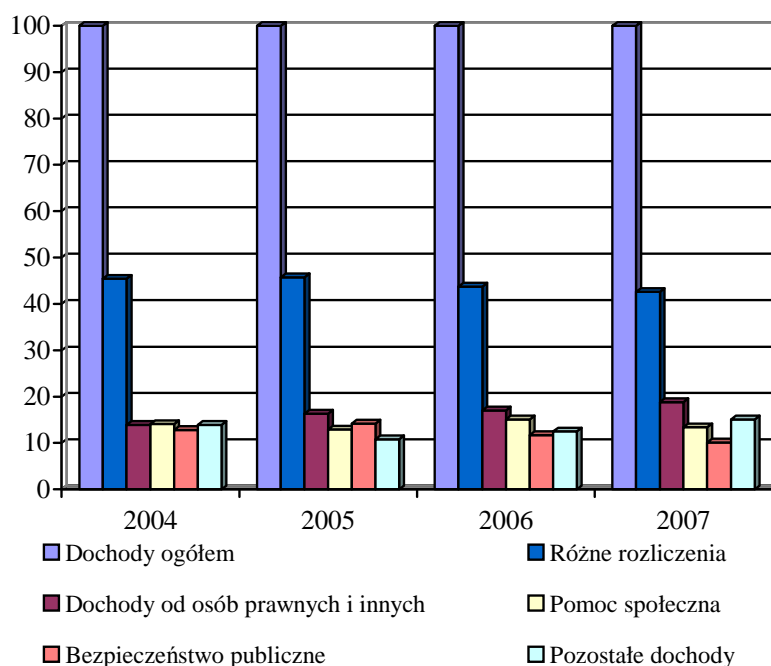
Tabela 38 Struktura dochodów z wyszczególnionych działów

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007	Razem	Udział (%)
Różne rozliczenia	11 449 686	12 331 874	11 658 032	11 103 788	46 543 380	44,37
- udział w dochodach ogółem (%)	45,4	45,7	43,7	42,6		
Dochody od osób prawnych i in.	3 497 048	4 410 383	4 535 217	4 884 763	17 327 411	16,52
- udział w dochodach ogółem (%)	13,9	16,3	17,0	18,8		
Pomoc społeczna	3 549 936	3 479 395	4 031 595	3 494 371	14 555 297	13,88
- udział w dochodach ogółem (%)	14,1	12,9	15,1	13,4		
Bezpieczeństwo publiczne	3 221 870	3 842 493	3 108 291	2 623 094	12 795 748	12,20
- udział w dochodach ogółem (%)	12,8	14,2	11,7	10,1		
Dochody ogółem	25 213 429	26 975 673	26 652 800	26 049 749	104 891 651	100,00
Udział sumy wyszczególnionych dochodów w dochodach ogółem (%)	86,1	89,2	87,5	84,9	87,0	

Wykres 2 Struktura dochodów z wyszczególnionych działów ogółem (w %)

Wykres 3 Struktura dochodów z wyszczególnionych działów w poszczególnych latach (w %)

Z danych przedstawionych w tabeli 38 oraz graficznie zilustrowanych na wykresach 2 i 3 wynika, że w całym badanym okresie dochody samorządu uzyskane z tytułu subwencji wyniosły 44,37% dochodów ogółem, uzyskiwane dochody w dziale „dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej (...)” – 16,52 %, dochody uzyskane w dziale „pomoc społeczna” wyniosły 13,88% dochodów ogółem; natomiast dochody klasyfikowane w dziale „bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa” – 12,20%. Dochody jednostki tylko z tych czterech źródeł stanowiły w analizowanym okresie odpowiednio: 86,1% dochodów; 89,2%, 87,5%, oraz – w roku bieżącym – 84,9%; co daje średni udział w wysokości 87,0 %.

Procentowy udział w wykonaniu dochodów ogółem w innych działach klasyfikacji budżetowej kształtował się w granicach do 2,62 % w dziale „transport i łączność”. W pozostałych działach wykonanie dochodów często nie przekroczyło 1% dochodów ogółem, nie było więc znaczące dla budżetu powiatu.

Porównanie danych dotyczących wielkości dochodów, jak i ich struktury, obrazuje, że kształtowanie się tych parametrów w latach 2004 – 2007, pod kątem możliwości inwestycyjnych samorządu, jest korzystne. Ze szczegółowego badania wahań zachodzących w realizacji poszczególnych dochodów wynika bowiem, że jednym ze znacznych źródeł dochodów są dochody własne, takie jak wpływy z tytułu opłat i udziały w podatku PIT i CIT. Stąd początkowa teza o korzystnym kształtowaniu się wyników finansowych samorządu jest

uzasadniona. Takie wnioski mogą świadczyć o poprawiającej się koniunkturze, a także rokować pozytywnie na przyszłość.

8.2.4. Analiza struktury wydatków

Tabela 39 przedstawia kształtowanie się wydatków Powiatu Kamiennogórskiego w rozbiciu na działy klasyfikacji budżetowej.

Tabela 39 Struktura wykonania wydatków (w PLN)

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007	Razem	Udział (%)
<i>Rolnictwo i łowiectwo</i>	15 000	10 000	40 000	10 000	75 000	0,07
<i>Leśnictwo</i>	78 032	79 927	81 995	83 224	323 178	0,29
<i>Transport i łączność</i>	1 794 238	1 240 668	1 185 134	2 189 291	6 409 331	5,74
<i>Turystyka</i>	6 000	32 927	7 380	7 380	53 687	0,05
<i>Gospodarka mieszkaniowa</i>	145 480	107 393	104 254	85 497	442 624	0,40
<i>Działalność usługowa</i>	606 542	303 415	639 457	573 164	2 122 578	1,90
<i>Administracja publiczna</i>	3 533 711	3 618 458	3 731 716	3 730 341	14 614 226	13,09
<i>Urzędy naczelnych organów władzy</i>	0	0	14 908	0	14 908	0,01
<i>Obrona narodowa</i>	500	500	400	800	2 200	0,00
<i>Bezpieczeństwo publiczne</i>	3 221 870	3 843 196	3 149 649	2 624 294	12 839 009	11,50
<i>Obsługa długu publicznego</i>	440 685	688 620	455 703	488 841	2 073 849	1,86
<i>Różne rozliczenia</i>	0	0	0	40 000	40 000	0,04
<i>Oświata i wychowanie</i>	7 766 728	7 629 943	7 335 508	7 379 573	30 111 752	26,97
<i>Ochrona zdrowia</i>	7 651 383	539 580	761 950	7 017 250	15 970 163	14,30
<i>Pomoc społeczna</i>	5 022 609	5 901 231	6 587 522	5 862 382	23 373 744	20,94
<i>Edukacyjna opieka wychowawcza</i>	587 864	799 446	798 878	794 743	2 980 931	2,67
<i>Kultura i ochr. dziedzictwa narod.</i>	28 000	29 465	2 616	0	60 081	0,05
<i>Kultura fizyczna i sport</i>	40 000	39 995	30 000	30 000	139 995	0,13
Wydatki ogółem	30 938 642	24 864 764	24 927 070	30 916 780	111 647 256	100

Z danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że najwięcej samorząd wydaje na oświatę i wychowanie – razem 33 092 683 zł (łącznie z edukacyjną opieką wychowawczą), co stanowi 29,64% ogółu wydatków. Kolejnymi sferami działalności, na które jednostka przeznacza duże środki finansowe są:

1. pomoc społeczna - 23 373 744 zł (20,94%),
2. ochrona zdrowia - 15 970 163 zł (14,30%),
3. administracja publiczna - 14 614 226 zł (13,09%),
4. bezpieczeństwo publiczne - 12 839 009 zł (11,50%),
5. transport i łączność - 6 409 331 zł (5,74%).

Oceniając to zjawisko należy stwierdzić, że głównie finansowane są przez samorząd zadania o charakterze obowiązkowym (oświata, pomoc społeczna, administracja publiczna). Udziały wydatków klasyfikowanych w innych działach są zdecydowanie mniejsze, często nie przekraczają 1%. Jednak, w obecnej sytuacji prawnej, intensyfikacja środków finansowych mających na celu zaspokajanie potrzeb mieszkańców o innym charakterze, nie jest możliwa. Zjawisko to dotyczy wszystkich jednostek samorządu terytorialnego, zwłaszcza powiatów i gmin.

Szczególne znaczenie dla pełnej oceny sytuacji finansowej samorządu pod kątem potencjalnych możliwości inwestycyjnych ma analiza porównawcza wydatków majątkowych do wydatków ogółem. Porównanie takie zawiera tabela 40.

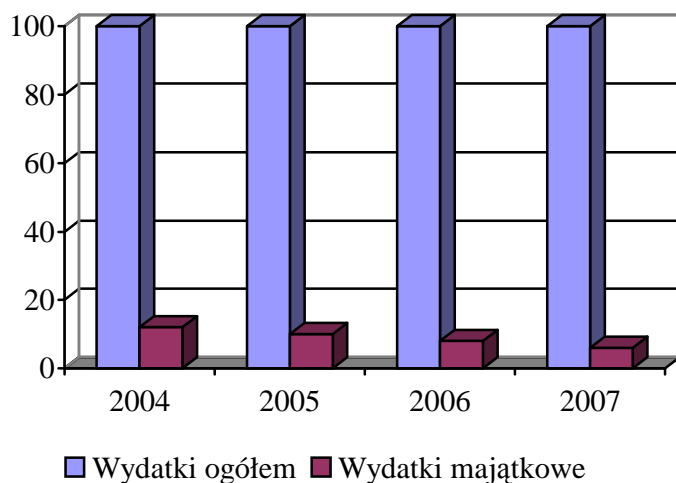
Tabela 40 Struktura wydatków (w PLN)

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007
1. Wydatki ogółem	30 938 642	24 864 764	24 927 070	30 916 780
2. Wydatki majątkowe	3 731 629	2 487 029	2 095 291	1 994 276
3. Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem (%)	12	10	8	6
4. Wydatki bieżące	27 207 013	22 377 735	22 831 779	28 922 504
5. Dochody ogółem	25 213 429	26 975 673	26 652 800	26 049 739
6. Udział wydatków bieżących w dochodach (%)	108	83	86	111

W poszczególnych latach badanego okresu udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem nie kształtował się równomiernie. W roku 2004 udział tych wydatków był najwyższy i wyniósł 12%. W roku 2005 udział tych wydatków był niższy i wyniósł odpowiednio 10%. Natomiast w ubiegłym roku samorząd przeznaczył na inwestycje kwotę 2 095 291 zł, tj. 8% wydatków ogółem. W roku bieżącym powiat planuje przeznaczyć na wydatki majątkowe kwotę 1 994 276 zł, co stanowi 6% planowanych wydatków ogółem.

Graficzny obraz kształtowania się powyższych wielkości przedstawia wykres 4.

Wykres 4 Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem (%)

Podsumowując zaprezentowaną analizę kształtowania się wielkości i struktury dochodów oraz wydatków budżetowych należy podkreślić, że w badanym okresie wyraźnie zauważalne są takie zjawiska ekonomiczne, jak:

1. utrzymujący się stały wzrost uzyskiwanych dochodów w dziale „dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem”,
2. stosunkowo wysoki udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem.

8.3. PROJEKCJA POTENCJAŁU INWESTYCYJNEGO POWIATU KAMIENNOGÓRSKIEGO NA LATA 2007 – 2013

Projekcja potencjału inwestycyjnego Powiatu Kamiennogórskiego ma na celu oszacowanie możliwości samorządu w zakresie finansowania zamierzonych inwestycji. W celu wykreowania tych wielkości konieczne jest przeprowadzenie analizy *ex ante* obejmującej kilka etapów. I tak:

1. projekcja *nadwyżki operacyjnej*²³ – nadwyżka operacyjna stanowi różnicę między dochodami a wydatkami bieżącymi; wysokość tej kwoty wskazuje na zdolność jednostki do samodzielnego regulowania zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz finansowania inwestycji,
2. projekcja *wolnych środków na inwestycje* – tj. środków dostępnych na inwestycje; stanowi różnicę między nadwyżką operacyjną a wydatkami na spłatę zadłużenia,
3. projekcja *możliwości inwestycyjnych* - określenie tych możliwości pozwala ocenić, czy samorząd może sfinansować swoje zamierzenia inwestycyjne bez zewnętrznych źródeł zasilania, zostały one wyznaczone jako różnica między wolnymi środkami na inwestycje a planowanymi do poniesienia wydatkami inwestycyjnymi,
4. projekcja *potencjału inwestycyjnego*, jako końcowy efekt analizy - odzwierciedla on relację między oczekiwaniami społecznymi a możliwościami finansowymi jednostki.

8.3.1. Projekcja nadwyżki operacyjnej

W tabeli 41 przedstawiono projekcję nadwyżki operacyjnej Powiatu Kamiennogórskiego na lata 2007 – 2013. Prognozę kształtowania się nadwyżki operacyjnej sporządzono w oparciu o następujące dane i założenia:

1. dochody ogółem:
 - na rok 2007 przyjęto na podstawie trendu z wykonania w latach ubiegłych,
 - na lata 2008 – 2013 - zgodnie z danymi przedstawionymi przez samorząd w „Analizie budżetu Powiatu Kamiennogórskiego”; i tak:

²³ Pojęcie „nadwyżka operacyjna” w kontekście jednostek samorządu terytorialnego, zostało po raz pierwszy użyte przez Ministerstwo Finansów w dokumencie pn. „Nadwyżka operacyjna w jednostkach samorządu terytorialnego”. Dokument ten został pozytywnie zaopiniowany przez Zespół ds. Systemu Finansów Publicznych Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego w dniu 18 października 2005 r. Aktualnie jest to najważniejszy wskaźnik sytuacji finansowej jst.

- grzywny i inne kary pieniężne (drogi) – spadek o 50% w stosunku do wykonania w 2006 r.,
- gospodarka gruntami i nieruchomościami (dotacja) – w latach 2008 - 2010 wzrost o 10% z uwagi na tendencję z lat ubiegłych,
- gospodarka gruntami i nieruchomościami (dochody własne) – w latach 2007 - 2013 r. wzrost o 6% z uwagi na tendencję z lat ubiegłych,
- ośrodki dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej (dotacja) w latach 2008 - 2013 r. wzrost o 1,5% z uwagi na tendencję z lat ubiegłych,
- prace geodezyjne i kartograficzne (nieinwestycyjne) w latach 2008 - 2013 r. wzrost o 1,5% z uwagi na tendencje z lat ubiegłych,
- nadzór budowlany – jednorazowy wzrost w roku 2008 o 6% i brak dochodów własnych od 2007 r.
- Urzędy Wojewódzkie (dotacja) – w latach 2002-2013 r. wzrost o 2% z uwagi na tendencję z lat ubiegłych,
- komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej (dotacja) w latach 2008-2013 wzrost o 2,5% z uwagi na tendencję z lat ubiegłych,
- udział powiatu w podatkach stanowiących dochód Budżetu Państwa – w latach 2007 - 2013 r. wzrost o 2% z uwagi na tendencję z lat ubiegłych oraz rozwój gospodarczy kraju,
- część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego - w latach 2007 - 2013 r. spadek o 0,5% z uwagi na niż demograficzny,
- część wyrównawcza subwencji ogólnej dla powiatów w latach 2007 - 2013 wzrost o 5% z uwagi na tendencję z lat ubiegłych,
- szkoły podstawowe specjalne – brak spadków i darowizn,
- Liceum Ogólnokształcące (wpływy z usług) w latach 2007 - 2013 r. spadek o 1,5% z uwagi na mniejsze przychody z wynajmu sali (konkurencja z ZSZiO),
- szkoły zawodowe (wpływy z usług) w latach 2007 - 2013 r. wzrost o 1,0% z uwagi na większe przychody z wynajmu sali (konkurencja z ZSO),
- składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nie objętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego w latach 2007 - 2013 r. spadek o 0,5% z uwagi na mniejsze bezrobocie,
- placówki opiekuńczo – wychowawcze (wpływy z różnych dochodów) – brak,
- domy pomocy społecznej (wpływy z usług i dotacja) w latach 2007 - 2013 r. wzrost o 2% z uwagi na tendencję z lat ubiegłych,

- placówki wychowania pozaszkolnego (dotacja) - brak z uwagi na zakończenie „programu romskiego”,
- pomoc materialna dla uczniów (pomoc z UE) – od 2008 roku brak, program będzie realizowany przez UMWD.

Pozostałe dochody ustalono wg wykonania za 2006 r. i ustalonego planu na 2007 r. Wariant ten nie przewiduje sprzedaży majątku powiatu i Skarbu Państwa. Zakłada się otrzymanie dofinansowania UE na drogę Krzeszów – Jawiszów w wysokości 711 999 zł. Uwzględniono także dotację na usuwanie skutków klęsk żywiołowych w wysokości 200 000 zł. W 2007 roku przyjęto dotację w kwocie 590 000 na dokończenie budowy nowych obiektów KPPSP.

Wariant zakłada dochód budżetu związany z dywidendą wypłaconą z wypracowanego zysku w PCZ w wysokości 248 876 zł.

Należy tu zaakcentować, że łączna wysokość dochodów, ze względu na dotacje, subwencje i udziały w podatkach PIT i CIT, zależna jest głównie od organów państwa tworzących i zmieniających system finansowy samorządów, a także od sytuacji gospodarczej kraju, która ma wpływ na decyzje ekonomiczne tych organów oraz na wielkości pozostałych dochodów. System ten w okresie 2001 – 2007 uległ istotnym zmianom, a założenie wzrostu dochodów od 2008 roku jest ustalone po przyjęciu tezy, że nie będą występowały znaczące zmiany.

2. wydatki bieżące:

- na rok 2007 przyjęto na podstawie trendu z wykonania w latach ubiegłych,
- na lata 2008 – 2013 – przyjęto zgodnie z danymi przedstawionymi przez samorząd w „Analizie budżetu Powiatu Kamiennogórskiego”; i tak:
 - założono realizację wydatków związaną z zadaniami zleconymi na poziomie dochodów przeznaczonych na ten cel, wzrost (spadek) dochodów powoduje automatycznie wzrost (spadek) wydatków,
 - wydatki na realizację zadań finansowanych z dochodów własnych i subwencji w 2007 roku (oświata, starostwo, pomoc społeczna, oprócz DPS), ustalono na poziomie wykonania roku 2006 powiększonego średnio o 1,5%; od roku 2008 pozostawiono te wydatki na poziomie roku 2007,
 - urealniono plan wydatków związany z bieżącym utrzymaniem dróg w kwocie 906 308 zł (w uchwale budżetowej plan w wysokości 250 000 zł),

- w 2007 roku uwzględniono wydatki związane z inwestycjami drogowymi: Krzeszów - Jawiszów oraz usuwanie skutków klęsk żywiołowych (na podstawie podpisanych umów),
- uwzględniono odsetki od zaciągniętych kredytów, które ustalono na podstawie prognozy średniorocznego rocznego WIBOR-u powiększonego o marżę banku, zgodnie z podpisanymi umowami dla kredytów już zaciągniętych; uwzględniono również potrzebę pozyskania środków na spłatę zadłużania SP ZOZ-u – planowana emisja obligacji na kwotę 7 000 000 zł i związane z tym odsetki,
- planowany udział w zysku PCZ – u przeznaczony będzie na podniesienie wartości udziału w spółce,
- zaplanowano wydatki związane z dokończeniem budowy obiektów KPPSP w Kamiennej Górze w kwocie 590 000 zł,
- plan budżetu DPS ustalono na podstawie wypracowanych dochodów w tej jednostce i otrzymanej dotacji celowej, pomniejszając w latach 2007 - 2011 corocznie 80 000 zł tytułem spłaty zaciągniętego kredytu inwestycyjnego w latach ubiegłych.

Wysokość tych wydatków wynika w znacznym zakresie z tzw. „wydatków sztywnych”, których realizacja jest obowiązkowa, stosownie do obowiązującego jednostki samorządu terytorialnego systemu finansowego – dopiero zmiana tego systemu może to zmienić.

Tabela 41 Projekcja nadwyżki operacyjnej (w PLN)

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Dochody ogółem	26 049 739	23 858 208	23 960 914	24 242 411	25 000 782	24 784 376	25 078 566
2. Wydatki bieżące	28 922 504	23 514 020	22 578 414	22 846 975	22 830 494	22 923 117	22 964 985
3. Nadwyżka operacyjna (1-2)	-2 872 765	344 188	1 382 500	1 395 436	2 170 288	1 861 259	2 113 581

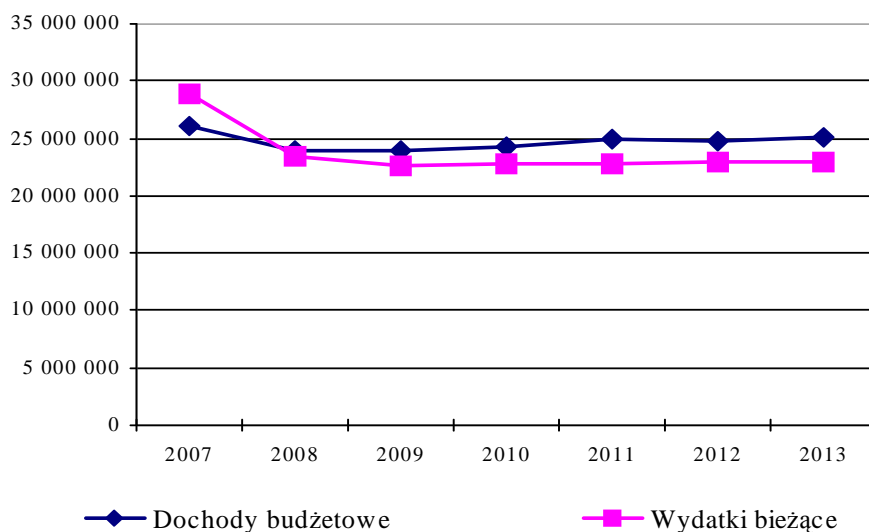
Oceniając uzyskane wyniki w wierszu „nadwyżka operacyjna” można stwierdzić, że samorząd posiada (za wyjątkiem bieżącego roku) potencjał finansowy, jaki może przeznaczyć z własnych środków budżetowych na inwestycje i spłatę zobowiązań. I tak potencjał ten kształtuje się następująco:

- w 2007 r. – -2 872 765 zł,
- w 2008 r. – 344 188 zł,
- w 2009 r. – 1 382 500 zł,

- w 2010 r. – 1 395 436 zł,
- w 2011 r. – 2 170 288 zł,
- w 2012 r. – 1 861 259 zł,
- w 2013 r. – 2 113 581 zł.

Wykres 5 obrazuje graficznie projekcję nadwyżki operacyjnej; mieści się ona w obszarze między liniami oznaczającymi serie danych.

Wykres 5 Projekcja nadwyżki operacyjnej (w tys. PLN)

8.3.2. Projekcja wolnych środków na inwestycje.

W tabeli 42 przedstawiono projekcję wolnych środków na inwestycje. Kwota ta wskazuje jakimi środkami może dysponować samorząd - w poszczególnych latach projekcji - na realizację planów inwestycyjnych. Przy projekcji wolnych środków na inwestycje uwzględniono konieczność spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Kwoty wynikające z tych zobowiązań ujęte są w wierszu „spłata zobowiązań”. Regulowanie zobowiązań finansowych ma charakter płatności sztywnych, stąd w projekcji wolnych środków na inwestycje konieczne jest ich uwzględnienie. Do wyliczeń przyjęto rozchody budżetu z tytułu spłaty kredytów i pożyczek przedstawione w „Analizie budżetu Powiatu Kamiennogórskiego”. Kategoria ta stanowi więc nadwyżkę środków budżetowych, którą powiat może potencjalnie wygospodarować po zabezpieczeniu środków na wydatki bieżące i spłatę zobowiązań.

Tabela 42 Projektja wolnych środków na inwestycje (w PLN)

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Nadwyżka operacyjna	-2 872 765	344 188	1 382 500	1 395 436	2 170 288	1 861 259	2 113 581
2. Spłata zobowiązań	1 343 959	1 343 959	1 343 959	1 343 959	2 217 151	1 600 755	1 600 755
3. Wolne środki na inwestycje (1-2)	-4 216 724	-999 771	38 541	51 477	-46 863	260 504	512 826

Wyniki przedstawione w powyższej tabeli wskazują, że w okresie projekcji, po zabezpieczeniu środków na spłatę zobowiązań, wolne środki na inwestycje będą kształtowały się następująco:

- w 2007 r. – -4 216 724 zł,
- w 2008 r. – -999 771 zł,
- w 2009 r. – 38 541 zł,
- w 2010 r. – 51 477 zł,
- w 2011 r. – -46 863 zł,
- w 2012 r. – 260 504 zł,
- w 2013 r. – 512 826 zł.

Przedstawione powyżej wartości obrazują, że w latach: 2007, 2008 oraz 2011, powiat nie będzie dysponował dostateczną ilością nadwyżki operacyjnej na spłatę już zaciągniętych zobowiązań. W bieżącym roku brak środków finansowych w kwocie 4 216 724 zł zabezpieczony będzie przychodami z tytułu emisji obligacji komunalnych oraz nadwyżką z lat ubiegłych. W pozostałych dwóch latach (tj. w 2008 oraz w 2011 r.) również niezbędnie będzie uzyskanie przychodów ze zwrotnych źródeł na pokrycie bieżącego zadłużenia. W przyszłym roku powiat planuje emisję kolejnej transzy obligacji komunalnych w wysokości 1 000 000 zł. W pozostałych latach projekcji samorząd będzie dysponował wolnymi środkami, które będzie mógł przeznaczyć na inwestycje. Jednakże wysokość tych środków nie jest znacząca, co oznacza, że realizacja przedsięwzięć inwestycyjnych nie będzie możliwa bez uzyskania zewnętrznego dofinansowania.

8.3.3. Projektja możliwości inwestycyjnych.

Wykreowanie kategorii „możliwości inwestycyjne” daje odpowiedź na pytanie, czy samorząd - w ramach własnych możliwości budżetowych - jest w stanie zrealizować zaplanowany wieloletni program inwestycyjny. Wartość tej kategorii została wyznaczona jako różnica między wolnymi środkami na inwestycje a kwotą przeznaczoną na realizację

inwestycji zaplanowanych w WPI na lata 2007 – 2013 – „inwestycje zaplanowane”. Jednocześnie kategoria ta zawiera w sobie następującą informację:

- dodatnia wartość oznacza, że samorząd może przeznaczyć na wydatki inwestycyjne więcej środków finansowych niż przewiduje w WPI, i kwota ta jest równa wartości bezwzględnej tej kategorii,
- ujemna wartość wskazuje, że samorząd nie dysponuje wystarczającą ilością środków na sfinansowanie inwestycji, i brak ten odpowiada wartości bezwzględnej tej kategorii.

Tabela 43 Projekcja możliwości inwestycyjnych (w PLN)

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Wolne środki na inwestycje	-4 216 724	-999 771	38 541	51 477	-46 863	260 504	512 826
2. Inwestycje zaplanowane*	1 994 276	12 916 722	2 064 987	6 439 999	17 351 665	0	0
3. Możliwości inwestycyjne (1-2)	-6 211 000	-13 916 493	-2 026 446	-6 388 522	-17 398 528	260 504	512 826

* Na rok 2007 łączne nakłady inwestycyjne, ujęte w wierszu „inwestycje zaplanowane”, stanowią sumę wydatków majątkowych ujętych w prognozie wydatków budżetu powiatu.

Z obliczeń zaprezentowanych w tabeli wynika, że Powiat Kamiennogórski w okresie projekcji nie zrealizuje swoich zamierzeń inwestycyjnych w latach 2007 – 2011 bez zewnętrznych źródeł finansowania. Brak własnych środków finansowych oszacowano na kwoty: 6 211 000 zł (rok 2007), 13 931 249 zł (rok 2008), 2 311 201 zł (rok 2009), 6 403 277 zł (rok 2010), 16 448 528 zł (rok 2011). Aby zrealizować w tym okresie planowane zadania inwestycyjne niezbędne będzie więc zaciągnięcie przez samorząd zobowiązań zwrotnych, np. kredyty, emisja obligacji komunalnych, ewentualnie uzyskanie dofinansowania z innych źródeł.

8.3.4. Projekcja potencjału inwestycyjnego

Projekcję potencjału inwestycyjnego Powiatu Kamiennogórskiego sporządzono w oparciu o oszacowaną wcześniej, w tabeli 41, nadwyżkę operacyjną samorządu, uwzględniając przepływy finansowe oraz możliwe do uzyskania środki w ramach dofinansowania z budżetu Unii Europejskiej lub budżetu państwa. Jest to więc suma możliwych do wygenerowania środków finansowych, jakie samorząd może przeznaczyć na realizację zadań inwestycyjnych. Projekcja ta została oszacowana przy wykorzystaniu następującego algorytmu:

Nadwyżka operacyjna

- Spłata zobowiązań

+ Przychody

Przepływy finansowe

+ Dofinansowanie

Potencjał inwestycyjny

Tabela 44 Projektcja potencjału inwestycyjnego (w PLN)

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Nadwyżka operacyjna	-2 872 765	344 188	1 382 500	1 395 436	2 170 288	1 861 259	2 113 581
2. Spłata zobowiązań	1 343 959	1 343 959	1 343 959	1 343 959	2 217 151	1 600 755	1 600 755
3. Przychody	6 211 000	1 000 000	0	0	0	0	0
4. Przepływy finansowe	1 994 276	229	38 541	51 477	-46 863	260 504	512 826
5. Dofinansowanie	0	10 663 791	1 404 906	3 516 587	8 828 666	0	0
6. Potencjał inwestycyjny	1 994 276	10 664 020	1 443 447	3 568 064	8 781 803	260 504	512 826
7. Inwestycje zaplanowane	1 994 276	12 916 722	2 064 987	6 439 999	17 351 665	0	0
8. Relacja: 6-7	0	-2 252 702	-621 540	-2 871 935	-8 569 862	260 504	512 826

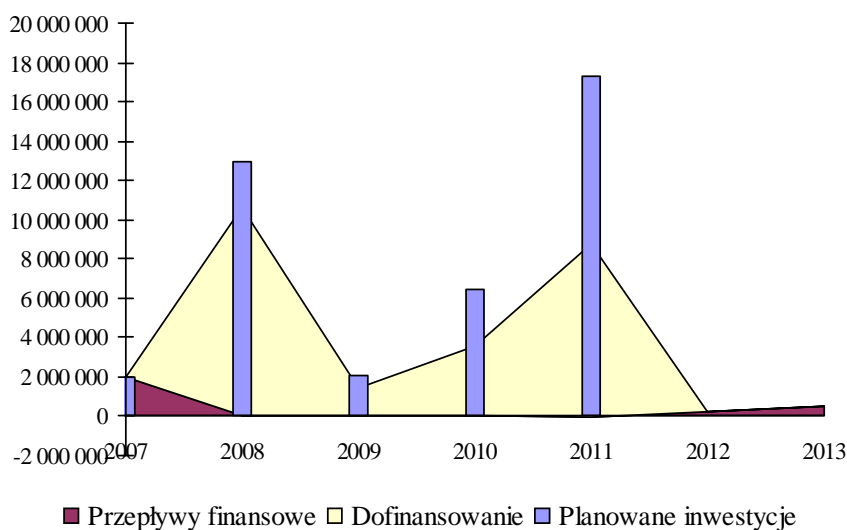
* W roku 2007 wartość planowanego dofinansowania ujęta jest w prognozie dochodów, stąd kwota ta nie znajduje odzwierciedlenia w wierszu „dofinansowanie”.

Z analizy projekcji zaprezentowanej w powyższej tabeli wynika, że samorząd Powiatu Kamiennogórskiego nie posiada odpowiedniego potencjału niezbędnego do zrealizowania zamierzeń inwestycyjnych zaplanowanych na lata 2008 - 2011. W przedstawionej perspektywie finansowej ujemna relacja zaprezentowana w wierszu 8 wskazuje, że samorząd stanie przed koniecznością zaciągnięcia zwrotnych zobowiązań finansowych lub weryfikacji swoich zamierzeń inwestycyjnych.

Natomiast w roku bieżącym znaczna wartość zaplanowanych przychodów, w kwocie 6 211 000 zł, związana jest z emisją obligacji – 6 000 000 zł oraz nadwyżką z lat ubiegłych – 211 000 zł. Powiat planuje wyemitować obligacje w związku z koniecznością spłaty zadłużenia Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Kamiennej Górze. Aktualnie SPZOZ jest w likwidacji. Po zakończeniu likwidacji zobowiązania SPZOZ-u przejmie powiat.

Na wykresie 6 graficznie zobrazowano, wyliczony w powyższej tabeli, potencjał inwestycyjny Powiatu Kamiennogórskiego. Naniesiono również na ten wykres wartości planowanych zadań inwestycyjnych w celu graficznego zilustrowania wzajemnej relacji tych dwóch wielkości.

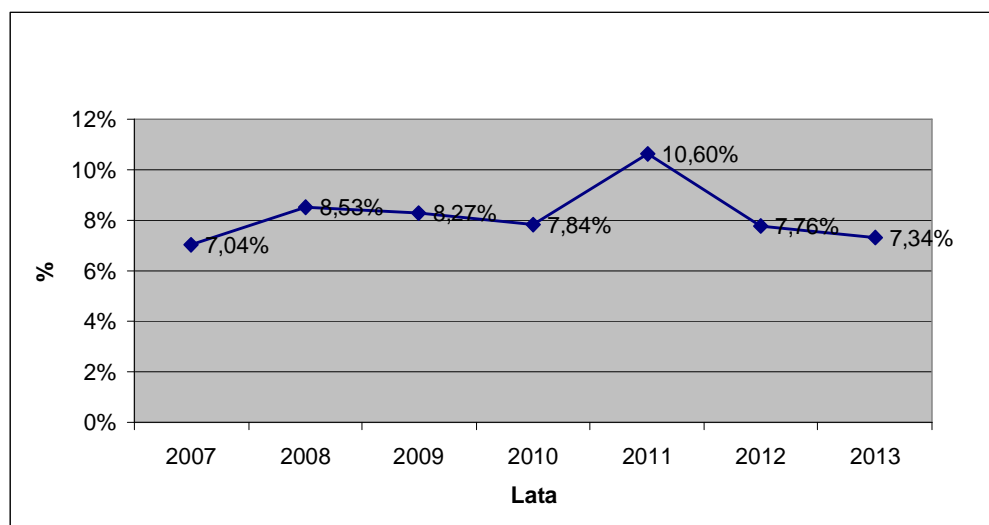
Wykres 6 Potencjał inwestycyjny Powiatu Kamiennogórskiego

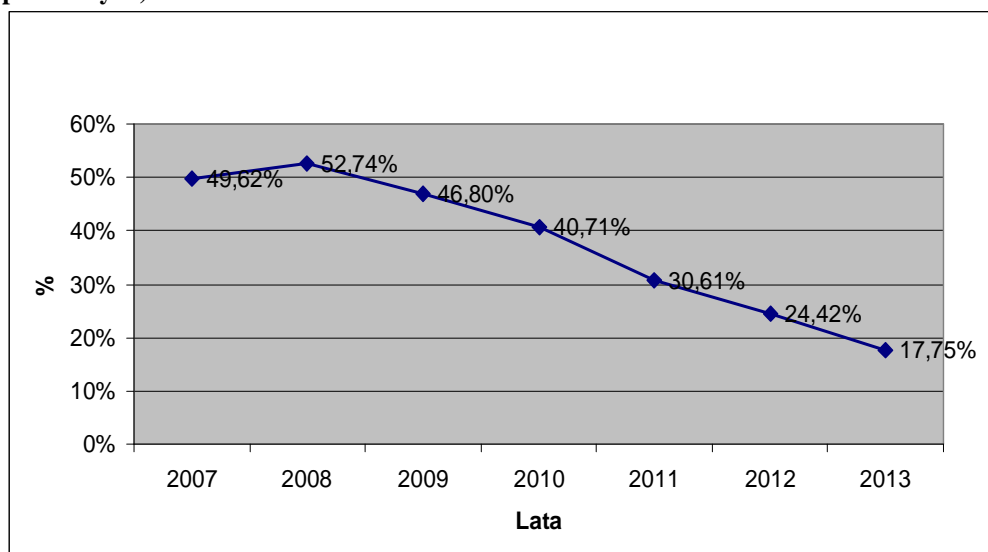
Na obszar oznaczony kolorem bordowym oraz żółtym, który stanowi potencjał inwestycyjny Powiatu Kamiennogórskiego, odpowiadający sumie przepływów finansowych jednostki i dofinansowania, nałożono niebieskie słupki, które oznaczają wartości inwestycji zaplanowanych. Jak widać na wykresie, w latach 2008 - 2011, wartości zaplanowanych inwestycji przewyższają potencjał inwestycyjny. Oznacza to, że w tym czasie samorząd nie będzie posiadał wystarczających środków finansowych na realizację planowanych zamierzeń inwestycyjnych, co zostało wcześniej omówione w komentarzu do tabeli 44.

Aktualne zadłużenie powiatu w relacji z limitami określonymi w ustawie o finansach publicznych przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 7 Obciążenie planowanych dochodów obsługą zadłużenia (art. 169 ustawy o finansach publicznych)

Wykres 8 Relacja łącznej kwoty długu do planowanych dochodów (art. 170 ustawy o finansach publicznych)

Wykres 7 przedstawia relację między kwotą spłaty zadłużenia a możliwym, maksymalnym poziomem zadłużenia się powiatu (15% planowanych dochodów) wynikającego z ograniczeń określonych przez ustawodawcę w art. 169 ustawy o finansach publicznych. Na podstawie przeprowadzonej analizy zaprezentowanej graficznie na wykresie 7 można stwierdzić, że wysokość całkowitych zobowiązań powiatu z tytułu obligacji, kredytów i pożyczek w stosunku do przewidywanych dochodów będzie się kształtować w przedziale od 7,04% (w roku bieżącym) do 10,60% (w roku 2011). Nie przekroczy więc ustawowych ograniczeń. Natomiast wykres 8 odzwierciedla stosunek łącznej kwoty długu do planowanych dochodów budżetowych w poszczególnych latach projekcji. Zgodnie z art. 170 ustawy o finansach publicznych stosunek ten nie może przekroczyć 60%. Dane zobrazowane na powyższym wykresie wskazują, że limit ten nie zostanie przekroczony. Oceniając zaprezentowaną relację należy jednak zauważyć, że w roku 2008 osiągnięto wartość 52,74%, a więc zbliży się do granicznej wartości.

Powyższy komentarz dotyczy kształtowania się spłat aktualnych i planowanych do zaciągnięcia zobowiązań powiatu. W przypadku podjęcia przez samorząd decyzji co do realizacji wszystkich zaplanowanych inwestycji przedstawionych w tabeli WPI konieczne będzie zaciągnięcie nowych zobowiązań na ich sfinansowanie. Zapotrzebowanie na środki finansowe (potencjalne kredyty inwestycyjne) będzie wówczas kształtowało się następująco:

- w 2008 r. – 2 252 702 zł,
- w 2009 r. – 621 540 zł,
- w 2010 r. – 2 871 935 zł,

- w 2011 r. – 8 569 862 zł.

W przypadku zaciągnięcia zobowiązań na sfinansowanie planowanych inwestycji saldo zadłużenia powiatu na koniec 2008 r. wzrośnie do 14 834 848 zł, co stanowić będzie 62,18% planowanych dochodów. W kolejnych latach, tj. w latach 2009 – 2011 sytuacja kształtować się będzie podobnie. Wynika to również z faktu, że przepływy finansowe powiatu przedstawione w tabeli 44 kształtują się na bardzo niskim poziomie.

Należy jednak zaakcentować, że zdecydowana większość zadań inwestycyjnych zaplanowanych w tabeli WPI realizowana będzie przy współfinansowaniu przez środki pochodzące z budżetu UE. Stąd, zgodnie z treścią art. 169 ust. 3 i 170 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, limitów dotyczących progów zadłużania się na finansowanie takich inwestycji nie stosuje się. W związku z powyższym nie zachodzi obawa, że powiat nie uzyska np. kredytu w związku z negatywną opinią RIO bądź brakiem zainteresowania kredytodawców. Obecnie na rynku finansowym samorządy są jednym z najbardziej wiarygodnych i pewnych kredytobiorców.

W tabeli 45 przedstawiono dane dotyczące aktualnego zadłużenia powiatu oraz symulację potencjalnego długu jednostki w przypadku zaciągnięcia kolejnych zobowiązań na realizację wszystkich zadań zaplanowanych w tabeli WPI. Do wyliczeń dotyczących spłaty i obsługi tych zobowiązań przyjęto następujące założenia:

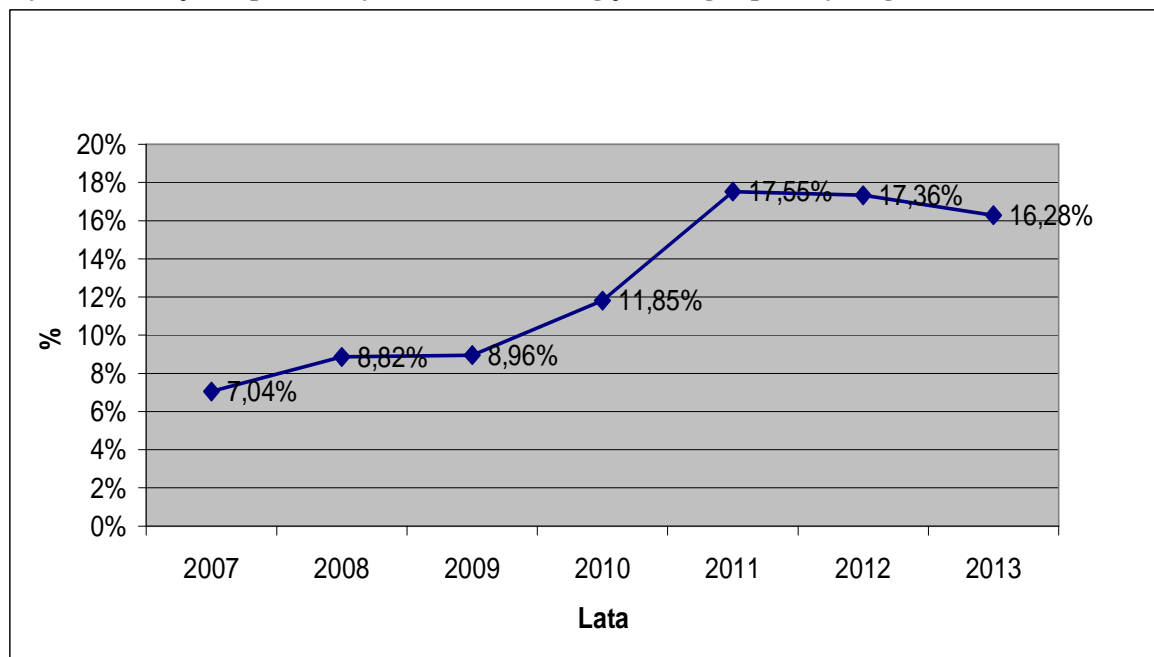
- wysokość kredytów odpowiada kwocie brakujących w danym roku środków finansowych na inwestycje,
- kredyt nr 1 dotyczy zapotrzebowania na lata 2008 oraz 2009 i udzielony będzie w dwóch transzach, odpowiednio w wysokości: 2 252 702 zł na 2008 r. oraz 621 540 zł na 2009 r. i spłacany będzie w czterech rocznych równych ratach,
- kredyt nr 2 w wysokości 2 871 935 zł spłacany będzie w sześciu rocznych równych ratach,
- kredyt nr 3 w wysokości 8 569 862 zł spłacany będzie w szesnastu rocznych równych ratach,
- dla uproszczenia poniższej symulacji oprocentowanie kredytów nr 1, 2 i 3 przyjęto na warunkach kredytu udzielonego powiatowi przez bank Nordea.

Tabela 45 Potencjalne zadłużenie Powiatu Kamiennogórskiego (w PLN)

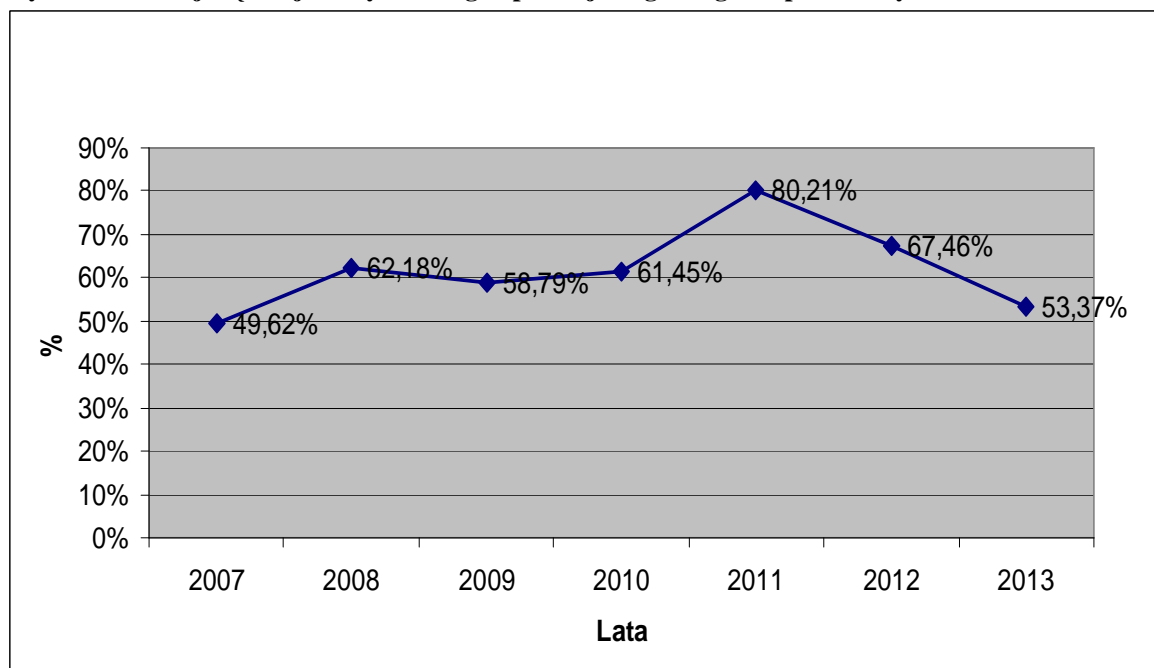
Zaciągnięte kredyty		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kredyt Bank Millennium (Umowa 55/KGM/01) 1M+0,28%	Transza								
	Saldo na koniec roku	2 378 399	1 894 655	1 410 911	927 167	443 423	0		
	Rata kapitałowa		483 744	483 744	483 744	483 744	443 423		
	Odsetki		108 429	91 399	68 155	40 124	12 372	0	
Kredyt Nordea (Umowa BKO-PLN-CBKGD-04-000008) 1M+0,9%	Transza								
	Saldo na koniec roku	5 866 665	5 006 450	4 146 235	3 286 020	2 425 805	1 652 077	1 051 322	450 567
	Rata kapitałowa		860 215	860 215	860 215	860 215	773 728	600 755	600 755
	Odsetki		309 612	281 445	239 690	184 920	126 414	75 695	39 049
Poręczenia	Transza								
	Saldo na rok		25 000	25 000					
	Rata kapitałowa								
	Odsetki								
Obligacje nr 1 (planowane) 3M+0,28%	Transza		6 000 000	1 000 000					
	Saldo na rok		6 000 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000	6 000 000	5 000 000	4 000 000
	Rata kapitałowa						1 000 000	1 000 000	1 000 000
	Odsetki		70 800	318 600	330 400	330 400	295 000	247 800	200 600
Kredyt nr 1	Transza			2 252 702	621 540				
	Saldo na koniec roku			2 252 702	2 874 242	2 155 682	1 437 121	718 561	0
	Rata kapitałowa					718 561	718 561	718 561	718 561
	Odsetki			69 271	165 344	162 844	111 377	60 359	18 683
Kredyt nr 2	Transza					2 871 935			
	Saldo na koniec roku					2 871 935	2 393 279	1 914 623	1 435 968
	Rata kapitałowa						478 656	478 656	478 656
	Odsetki					92 979	163 222	120 621	87 115
Kredyt nr 3	Transza						8 569 862		
	Saldo na koniec roku						8 569 862	8 034 246	7 498 629
	Rata kapitałowa							535 616	535 616
	Odsetki						265 666	464 915	403 855
RAZEM	Transza	0	6 000 000	3 252 702	621 540	2 871 935	8 569 862	0	0
	Saldo na koniec roku	8 245 064	12 926 105	14 834 848	14 087 429	14 896 845	20 052 339	16 718 751	13 385 164
	Rata kapitałowa	0	1 343 959	1 343 959	1 343 959	2 062 520	3 414 367	3 333 588	3 333 588
	Odsetki	0	488 841	760 715	803 589	811 267	974 050	969 391	749 302

Graficzną ilustracją poszczególnych danych dotyczących kształtowania się obecnego i potencjalnego zadłużenia powiatu w odniesieniu do prognozowanych dochodów powiatu są poniższe wykresy.

Wykres 9 Obciążenie planowanych dochodów obsługą obecnego i potencjalnego zadłużenia

Wykres 10 Relacja łącznej kwoty obecnego i potencjalnego długu do planowanych dochodów

Znaczny wzrost wartości wskaźników przedstawionych na powyższych wykresach w 2011 roku wynika z faktu zaplanowania w tym roku inwestycji o bardzo dużej wartości przy jednoczesnym stosunkowo niskim, 50%-owym planowanym dofinansowaniu przebudowy obwodnicy śródmiejskiej w Kamiennej Górze z budżetu UE.

W tabeli 46 zaprezentowano kształtowanie się poszczególnych wielkości dotyczących sytuacji finansowej powiatu z uwzględnieniem zaciągnięcia kredytów na realizację zadań

inwestycyjnych zaplanowanych w tabeli WPI. Nadwyżka operacyjna została pomniejszona o kwoty niezbędne do obsługi kredytów inwestycyjnych. Zaktualizowano również wysokość przychodów i rozchodów (spłata zobowiązań - rat kapitałowych) wynikających z powyższych kredytów.

Tabela 46 Projekcja potencjału inwestycyjnego z uwzględnieniem kredytów inwestycyjnych (w PLN)

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Nadwyżka operacyjna	-2 872 765	279 917	1 217 156	1 139 613	1 630 023	1 215 364	1 603 928
2. Spłata zobowiązań	1 343 959	1 343 959	1 343 959	2 062 520	3 414 367	3 333 588	3 333 588
3. Przychody	6 211 000	3 252 702	621 540	2 871 935	8 569 862	0	0
4. Przepływy finansowe	1 994 276	2 188 660	494 737	1 949 028	6 785 518	-2 118 224	-1 729 660
5. Dofinansowanie	0	10 663 791	1 404 906	3 516 587	8 828 666	0	0
6. Potencjał inwestycyjny	1 994 276	12 852 451	1 899 643	5 465 615	15 614 184	-2 118 224	-1 729 660
7. Inwestycje zaplanowane	1 994 276	12 916 722	2 064 987	6 439 999	17 351 665	0	0
8. Relacja: 6-7	0	-64 271	-165 344	-974 384	-1 737 481	-2 118 224	-1 729 660

Ujemne wartości w wierszu 8 określają wysokość deficytu środków finansowych Powiatu Kamiennogórskiego w relacji do planowanych nakładów inwestycyjnych. Należy jednak zaakcentować, że deficyt ten dotyczy jedynie udziału środków własnych powiatu, a nie całkowitej wysokości nakładów inwestycyjnych.

Realizacja zaplanowanych inwestycji uwarunkowana będzie podjęciem przez powiat działań, które skutkować będą zniwelowaniem deficytu środków finansowych w poszczególnych latach projekcji. Działania te powinny być prowadzone tylko w obszarze dochodów i wydatków budżetowych, bowiem kolejne zaciąganie zobowiązań zwrotnych generować będzie napędzanie spirali zadłużenia – w tej sytuacji powiat musiałby zaciągać nowe kredyty na spłatę już zaciągniętych.

Działania skutkujące zwiększeniem dochodów mogą dotyczyć np.:

- sprzedaży składników majątkowych powiatu (sprzedaż nieruchomości),
- realizowania dywidendy z PCZ.

Większe możliwości zniwelowania deficytu środków finansowych posiada powiat poprzez prowadzenie działań skutkujących zmniejszeniem wydatków budżetowych. Mogą one dotyczyć np.:

- utrzymania wysokości udziałów powiatu w PCZ ,
- prowadzenia działań oszczędnościowych np. w działach: transport i łączność, oświata; utrzymywanie poziomu wydatków bieżących na poziomie roku 2007 będzie działaniem niewystarczającym.

Alternatywnym rozwiązaniem dla wyżej zaproponowanych działań generujących zwiększenie nadwyżki operacyjnej, a co za tym idzie – również przepływów finansowych,

jest weryfikacja zamierzeń inwestycyjnych. Weryfikacja ta winna dotyczyć zarówno zakresu rzeczowo – finansowego inwestycji, jak i harmonogramu ich realizacji. Zmniejszenie nakładów inwestycyjnych winno skutkować zmniejszeniem udziału własnego o kwoty odpowiadające co najmniej wyliczonemu w tabeli 46 deficytowi. Należy również dokonać ponownej analizy zadań inwestycyjnych pod kątem przesunięcia w czasie ich realizacji.

Zaleca się jednak prowadzenie wszystkich zaproponowanych działań jednocześnie, co spowoduje uzyskanie efektu synergetycznego.

9. POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI NA TERENIE WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Kamiennogórskiego jest dokumentem programowym polityki rozwoju powiatu.

Strategia wyznacza cele główne i szczegółowe, które przyczyniają się do przełamywania problemów gospodarczych i społecznych oraz do podnoszenia konkurencyjności powiatu. Jest to wyzwanie, któremu powiat kamiennogórski musi sprostać w dobie postępującego procesu globalizacji, liberalizacji i rozwoju gospodarki opartej na wiedzy.

Układ celów głównych i szczegółowych powiatu kamiennogórskiego jest spójny i zgodny z założeniami Narodowej Strategii Spójności oraz Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju, które uwzględniają zapisy nadrzędnego dokumentu programowego Unii Europejskiej, tj. Strategicznych Wytucznych Wspólnoty (CSG).

Ponadto *Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Kamiennogórskiego*, jak również *Plan Rozwoju Lokalnego* są spójne ze Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do roku 2020 oraz z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.

Poszczególne cele główne znajdujące się w Wybranym Wariancie Rozwoju Powiatu Kamiennogórskiego znajdują swoje wsparcie w Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do roku 2020.

CELE GŁÓWNE – POWIĄZANIE:

Pierwszy z celów głównych powiatu kamiennogórskiego pn. „**Zrównoważony rozwój ochrony środowiska**” znajduje swoje odzwierciedlenie w priorytetach województwa dolnośląskiego pn. „**Zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego społeczeństwa i gospodarki**” oraz „**Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego regionu**” wpisanych w cel przestrzenny Sfery Przestrzennej o nazwie „**Zwiększenie spójności przestrzennej i infrastrukturalnej regionu i jego integracja z europejskimi obszarami wzrostu**”.

Drugi z celów głównych pn. „**Rozwój społeczny**” umiejscowiony został w priorytetach województwa pn. „*Umacnianie społeczeństwa obywatelskiego, rozwój kultury*”, „*Poprawa jakości i efektywności systemu edukacji i badań naukowych*” oraz „*Stale podnoszenie stanu bezpieczeństwa i zdrowia mieszkańców województwa*” wchodzących w skład celu społecznego Sfery Społecznej o nazwie „*Rozwijanie solidarności społecznej oraz postaw obywatelskich twórczych i opartych na świat*”.

Kolejny cel główny pn. „**Rozwój gospodarczy**” odzwierciedlony został w priorytecie Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego pn. „*Wspieranie aktywności gospodarczej na Dolnym Śląsku*” wpisanym w cel gospodarczy Sfery Gospodarczej „*Zbudowanie konkurencyjnej i innowacyjnej gospodarki Dolnego Śląska*”, a także w priorytetach „*Poprawa jakości i efektywności systemu edukacji i badań naukowych*” oraz „*Aktywna polityka rynku pracy oraz wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich*” wchodzących w skład celu społecznego Sfery Społecznej „*Rozwijanie solidarności społecznej oraz postaw obywatelskich twórczych i otwartych na świat*”.

Cel główny powiatu kamiennogórskiego pn. „**Ład przestrzenny**” powiązany został z priorytetem pn. „*Poprawa stanu przestrzennego, harmonijności struktur przestrzennych*” celu przestrzennego Sfery Przestrzennej o nazwie „*Zwiększenie spójności przestrzennej i infrastrukturalnej regionu i jego integracja z europejskimi obszarami wzrostu*”.

Ostatni z celów głównych pn. „**Zarządzanie powiatem**” został wkomponowany w priorytet województwa dolnośląskiego pn. „*Poprawa jakości i efektywności systemu edukacji i badań naukowych*” celu społecznego Sfery Społecznej „*Rozwijanie solidarności społecznej oraz postaw obywatelskich twórczych i otwartych na świat*”.

10. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Wszystkie zadania przyjęte do realizacji w ramach dofinansowania z budżetu UE objęte zostaną monitoringiem rzeczowym, który dostarczy danych obrazujących postęp we wdrażaniu programu oraz umożliwi ocenę jego wykonania.

Wskaźniki obrazujące postęp we wdrażaniu oraz rezultaty tych działań są podzielone na dwie kategorie:

- wskaźniki produktu – odnoszące się do rzeczowych efektów działania,
- wskaźniki rezultatu – odpowiadają one bezpośrednim i natychmiastowym efektom wynikającym z wdrożenia programu,

W trakcie realizacji Planu Rozwoju Lokalnego na lata 2007 –2013, jak również dla wymienionych w Planie Rozwoju Lokalnego w rozdziale Programy Operacyjne projektów w ramach przynależności do poszczególnych programów określone zostały wskaźniki przedstawione poniżej w tabeli nr 45.

Tabela 47 Wskaźniki produktu i rezultatu oceny poszczególnych projektów

Lp.	Nazwa projektu	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
Program I C/1 – Program budowy i modernizacji infrastruktury drogowej i okołodrogowej.			
Projekt 1/1	Budowa i modernizacja dróg strategicznych powiatu kamiennogórskiego.	Długość (w km) nowo wybudowanych i zmodernizowanych dróg strategicznych powiatu kamiennogórskiego.	Średniodobowe natężenie ruchu pojazdów kołowych (SDR) na nowo wybudowanych i zmodernizowanych drogach strategicznych. Skrócenie czasu przejazdu pomiędzy miejscowościami połączonymi nowo wybudowanymi i zmodernizowanymi drogami. Zmniejszenie liczby wypadków.
Projekt 1/2	Budowa i modernizacja infrastruktury okołodrogowej.	Liczba projektów mających na celu budowę i modernizację infrastruktury okołodrogowej. Długość (w km) wybudowanych i zmodernizowanych ciągów pieszo-rowerowych na terenie powiatu kamiennogórskiego. Liczba wybudowanych i zmodernizowanych punktów oświetleniowych na terenie powiatu. Liczba wybudowanych i zmodernizowanych innych obiektów infrastruktury drogowej.	Długość (w km) ciągów komunikacyjnych, wzdłuż których zmodernizowano i rozbudowano infrastrukturę okołodrogową. Liczba osób korzystających z nowo wybudowanych i zmodernizowanych ciągów pieszo-rowerowych na terenie powiatu kamiennogórskiego. Liczba osób korzystających z nowo wybudowanych i zmodernizowanych punktów oświetleniowych na terenie powiatu. Liczba osób korzystających z nowo wybudowanych i zmodernizowanych innych obiektów infrastruktury drogowej na terenie powiatu.
Program I B/2 – Program rozwoju placówek oświatowych na terenie powiatu kamiennogórskiego.			
Projekt 2/1	Rozbudowa i modernizacja placówek oświatowych.	Kubatura w m ³ placówek oświatowych poddanych rozbudowie i modernizacji. Powierzchnia w m ² zmodernizowanych placówek oświatowych na terenie powiatu.	Liczba uczniów korzystających z rozbudowanej i zmodernizowanej bazy placówek oświatowych na terenie powiatu.
Projekt 2/2	Modernizacji i budowa infrastruktury sportowej przy placówkach oświatowych.	Powierzchnia w m ² zmodernizowanych i nowo wybudowanych szkolnych obiektów sportowych na terenie powiatu.	Liczba uczniów korzystających ze zmodernizowanej i nowo wybudowanej bazy szkolnych obiektów sportowych na terenie powiatu.

Lp.	Nazwa projektu	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
Projekt 2/3	Podwyższanie standardu obiektów i urządzeń dydaktycznych w placówkach oświatowych.	Liczba projektów mających na celu podwyższenie standardu placówek oświatowych. Liczba projektów mających na celu podwyższenie standardu urządzeń dydaktycznych w placówkach oświatowych na terenie powiatu. Liczba obiektów o podwyższonym standardzie. Liczba urządzeń dydaktycznych o podwyższonym standardzie.	Liczba uczniów korzystających z placówek oświatowych o podwyższonym standardzie. Liczba uczniów korzystających w placówkach oświatowych z urządzeń dydaktycznych o podwyższonym standardzie.
Program I B/3 – Program budowy i modernizacji infrastruktury opieki medycznej i zdrowotnej na terenie powiatu kamiennogórskiego.			
Projekt 3/1	Budowa i modernizacja obiektów infrastruktury opieki medycznej i zdrowotnej.	Liczba projektów mających na celu budowę i modernizację obiektów infrastruktury opieki medycznej i zdrowotnej. Powierzchnia w m ² wybudowanych i zmodernizowanych obiektów infrastruktury opieki medycznej i zdrowotnej.	Liczba pacjentów korzystających z nowo wybudowanych i zmodernizowanych obiektów infrastruktury opieki medycznej i zdrowotnej.
Projekt 3/2	Dostosowanie systemów i urządzeń opieki medycznej i zdrowotnej do sprawnego funkcjonowania placówki NZOZ Szpitala Powiatowego.	Liczba projektów mających na celu dostosowanie systemów i urządzeń opieki medycznej i zdrowotnej do sprawnego funkcjonowania placówki NZOZ Szpitala Powiatowego.	Liczba pacjentów korzystających ze sprawnie funkcjonującej placówki NZOZ Szpitala Powiatowego w wyniku dostosowania systemów i urządzeń opieki medycznej i zdrowotnej.

Lp.	Nazwa projektu	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
Program I B/4 – Program dostosowania infrastruktury społeczno - publicznej do obowiązujących standardów.			
Projekt 4/1	Budowa i modernizacja obiektów infrastruktury społeczno – publicznej.	Liczba projektów (inwestycji) realizowanych w zakresie budowy i modernizacji infrastruktury społeczno-publicznej podwyższającej komfort życia mieszkańców powiatu, w tym osób niepełnosprawnych. Powierzchnia w m ² wybudowanych i zmodernizowanych obiektów infrastruktury społeczno-publicznej na terenie powiatu.	Liczba mieszkańców powiatu korzystających z nowo wybudowanej i zmodernizowanej infrastruktury społeczno-publicznej (obiekty użyteczności publicznej). Liczba osób niepełnosprawnych korzystających z nowo wybudowanej i zmodernizowanej infrastruktury społeczno-publicznej (obiekty użyteczności publicznej). Liczba beneficjentów korzystających z nowo wybudowanych i zmodernizowanych obiektów infrastruktury społeczno-publicznej na terenie powiatu.
Projekt 4/2	Wspieranie instytucji i służb porządku publicznego.	Liczba projektów mających na celu wspieranie instytucji i służb porządku publicznego.	Zmniejszenie liczby dokonanych przestępstw i wykroczeń na terenie powiatu kamiennogórskiego. Procent wykrytych przestępstw każdego roku.
Projekt 4/3	Poprawa funkcjonalności i bezpieczeństwa placówek społeczno – publicznych.	Liczba projektów (inwestycji) realizowanych w zakresie poprawy funkcjonalności i bezpieczeństwa placówek społeczno-publicznych na terenie powiatu.	Liczba mieszkańców powiatu korzystających z placówek społeczno-publicznych (obiekty użyteczności publicznej) w wyniku poprawy ich funkcjonalności i bezpieczeństwa. Liczba beneficjentów korzystających z placówek społeczno-publicznych w wyniku poprawy ich funkcjonalności i bezpieczeństwa.
Program I E/5 – Program rozwoju społeczeństwa informacyjnego.			
Projekt 5/1	Informatyzacja obiektów i placówek użyteczności publicznej.	Liczba projektów mających na celu informatyzację obiektów i placówek użyteczności publicznej. Liczba zainformatyzowanych obiektów i placówek użyteczności publicznej.	Liczba osób korzystających z nowo wybudowanego systemu informatycznego na terenie obiektów i placówek użyteczności publicznej.

11. SYSTEM WDRAŻANIA

System wdrażania przewiduje wprowadzenie każdego roku zadań do programów operacyjnych w oparciu o Wniosek Przedsięwzięcia Inwestycyjno-Organizacyjnego, którego wzór znajduje się w załączniku nr 1.

Każde przedsięwzięcie inwestycyjne z programów operacyjnych może przejść do tabeli WPI, o której mowa w punkcie 7.3, o ile uzyska odpowiedni stopień przygotowania, wypełnia założone cele w wybranym wariantcie rozwoju i może być finansowane w ramach podziału środków przeznaczonych na inwestycje zwanych dalej potencjałem inwestycyjnym.

Za przebieg wdrażania przedsięwzięcia od momentu jego zgłoszenia do umieszczenia w tabeli WPI odpowiada Komisja Koordynacyjna ds. Planu Rozwoju Lokalnego. Zintegrowaną tabelę WPI zatwierdza Rada Powiatu.

12. SPOSOBY MONITOROWANIA I OCENY KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

Przyjęto, że potencjał inwestycyjny Powiatu Kamiennogórskiego dzieli się proporcjonalnie w oparciu o wybrany wariant rozwoju w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Kamiennogórskiego.

Podział procentowy potencjału inwestycyjnego przedstawia rozdział 8.3. Podział ten staje się kluczem monitorowania Planu Rozwoju Lokalnego.

12.1. SPOSOBY OCENY REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Realizacja Planu Rozwoju Lokalnego rok rocznie oceniana jest przez poszczególne komisje Rady Powiatu i samą Radę Powiatu po ówczesnym przedłożeniu sprawozdania Staroście Kamiennogórskiemu dokonanych w oparciu o pracę Komisji Koordynacyjnej ds. Planu Rozwoju Lokalnego. Ta natomiast posługuje się ustalonym podziałem potencjału inwestycyjnego, o którym mowa w rozdziale 8.3.

Ocenię poddawane są stopnie zawansowania realizacji poszczególnych projektów i zadań.

12.2. SPOSOBY INICJOWANIA WSPÓŁPRACY Z PARTNERAMI PRYWATNYMI I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Jednym z instrumentów inicjowania wspólnych przedsięwzięć partnera publicznego i prywatnego jest upublicznienie formy i sposobu składania Wniosku Przedsięwzięcia Inwestycyjno-Organizacyjnych, który może być zgłoszony zarówno przez inwestora prywatnego i organizację pozarządową o ile widzą oni jakikolwiek udział samorządu w planowanym przedsięwzięciu. O ile wniosek taki znajduje swoje miejsce w Programach Operacyjnych, o tyle szanse przeniesienia tego zadania do tabeli WPI, o której mowa w rozdziale 7.3., zależą od umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym w zakresie realizacji tego zadania.

12.3. PODZIAŁ POTENCJAŁU INWESTYCYJNEGO NA POSZCZEGÓLNE CELE GŁÓWNE

W Powiecie Kamiennogórskim przyjęto następujący podział potencjału inwestycyjnego według Wybranego Wariantu Rozwoju (podział potencjału inwestycyjnego w procentach). Zaproponowany podział procentowy potencjału inwestycyjnego jest ściśle powiązany z zakresem kompetencyjnym Powiatu wynikającym z przepisów ustawy o samorządzie powiatowym.

CELE GŁÓWNE

Zrównoważony rozwoj ochrony środowiska. I A* 10%	Rozwoj społeczny. I B 30%	Rozwoj gospodarczy. I C 25%	95%
Ład przestrzenny. I D 25%	Zarządzanie powiatem. I E 5%		

* - oznaczenie celu w celach głównych.

INNE

INNE CELE [II]*	5 % (rezerwa)
--------------------	----------------------

Określony potencjał inwestycyjny Powiatu na poziomie przyjętym w rozdziale 8.3. podzielono na pięć celów głównych wynikających z uchwalonej Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Kamiennogórskiego. Ponieważ ilość celów szczegółowych podporządkowanych tym celom nie rozkłada się równomiernie, potencjał inwestycyjny podzielono w taki sposób, iż dla celu głównego „Rozwój społeczny” przypisano 30% potencjału inwestycyjnego, ponieważ obszar ten wymaga największych nakładów inwestycyjnych w okresie realizacji Planu Rozwoju Lokalnego.

Kolejnymi celami, którym przyporządkowano proporcjonalnie największą ilość celów szczegółowych są „Rozwój gospodarczy” oraz „Ład przestrzenny”. Na te cele główne przeznaczono po 25% potencjału inwestycyjnego. Celowi „Zrównoważony rozwój ochrony środowiska” przypisano 10% potencjału inwestycyjnego, natomiast cel główny „Zarządzanie powiatem” zawierający dwa cele szczegółowe został oceniony na 5% potencjału inwestycyjnego. Zachowano także pięcioprocentową rezerwę.

Każde zadanie zamieszczone ostatecznie w tabeli Wieloletniego Planu Inwestycyjnego podporządkowane zostało jednemu z tych celów.

Monitoring Planu Rozwoju Lokalnego polega na kontroli wyboru zadań z Programów Operacyjnych do tabeli Wieloletniego Planu Inwestycyjnego ograniczonego wysokością nakładów przeznaczonych na realizację danego celu oraz wyborze zadań najlepiej przygotowanych.

Bezpośrednio monitoringu Planu Rozwoju Lokalnego dokonuje Komisja Koordynacyjna ds. Planu Rozwoju Lokalnego, a jej wnioski rozpatrywane są przez Radę Powiatu.

12.4. PUBLIC RELATIONS PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Public Relations, którego zadaniem jest upowszechnianie zamierzeń Planu Rozwoju Lokalnego wśród przyszłych beneficjentów, wykonawców i decydentów opierać się będzie o trzy formy komunikacji:

Internet

Prasa lokalna, regionalna i centralna

Promocja i reklama bezpośrednia

Internet będzie głównym dostawcą informacji o Planie Rozwoju Lokalnego włącznie z publikacją Wniosku Przedsięwzięcia Inwestycyjnego jako formy aplikowania zadań.

W witrynie internetowej Powiatu Kamiennogórskiego zostanie utworzona podstrona poświęcona Planowi Rozwoju Lokalnego z zamieszczonymi dokumentami w plikach pdf.

Internet służyć będzie również komunikacji pomiędzy bezpośrednio odpowiedzialnym za wdrażanie Planu Rozwoju Lokalnego, a zainteresowanymi podmiotami samorządowymi, biznesowymi i organizacjami pozarządowymi.

Prasa lokalna, regionalna i centralna służyć będzie jedynie upowszechnianiu informacji w różnych kręgach potencjalnych beneficjentów i wykonawców Planu Rozwoju Lokalnego o istnieniu takiego dokumentu i sposobie jego monitorowania i wdrażania, kierując do źródła informacji, jakim będzie Internet.

Promocja i reklama bezpośrednia będzie skierowana do wybranych, potencjalnych wykonawców, inwestorów zidentyfikowanych na podstawie analizy przedsięwzięć inwestycyjnych zawartych w tabeli WPI Planu Rozwoju Lokalnego.

Powyższa promocja i reklama polegać będzie na bezpośrednim zapraszaniu do negocjacji wybranych podmiotów, mogących być partnerami w realizacji poszczególnych zamierzeń Planu Rozwoju Lokalnego.

13. WYKAZ TABEL, WYKRESÓW I RYSUNKÓW

WYKAZ TABEL:

Tabela 1 Struktura gruntów w powiecie kamiennogórskim	24
Tabela 2 Przekrój statystyczny powiatu kamiennogórskiego – stan na koniec 2006 r.	30
Tabela 3 Dochody i wydatki budżetu Powiatu Kamiennogórskiego na koniec 2006 r.....	31
Tabela 4 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów własnościowych.....	31
Tabela 5 Szkielet układu drogowego powiatu kamiennogórskiego	34
Tabela 6 Wykaz mostów na terenie powiatu kamiennogórskiego	35
Tabela 7 Wykaz szkół podstawowych na terenie poszczególnych gmin powiatu kamiennogórskiego	39
Tabela 8 Wykaz szkół gimnazjalnych na terenie poszczególnych gmin powiatu kamiennogórskiego	39
Tabela 9 Wykaz szkół ponadgimnazjalnych, dla których organem prowadzącym jest Rada Powiatu Kamiennogórskiego.....	40
Tabela 10 Wykaz szkół niepublicznych o uprawnieniach publicznych.....	41
Tabela 11 Struktura osób bezrobotnych w powiecie kamiennogórskim wg wykształcenia (stan na 31.12.2005r.).....	42
Tabela 12 Struktura osób bezrobotnych gminie Marciszów wg wykształcenia (stan na 31.12.2005 r.).....	42
Tabela 13 Struktura osób bezrobotnych w gminie Kamienna Góra wg wykształcenia (stan na 31.12.2005 r.).....	42
Tabela 14 Struktura osób bezrobotnych w mieście Kamienna Góra wg wykształcenia (stan na 31.12.2005 r.).....	43
Tabela 15 Struktura osób bezrobotnych w gminie Lubawka wg wykształcenia (stan na 31.12.2005 r.).....	43
Tabela 16 Struktura osób bezrobotnych w powiecie kamiennogórskim wg wykształcenia (stan na 31.12.2006r.).....	43
Tabela 17 Struktura osób bezrobotnych gminie Marciszów wg wykształcenia (stan na 31.12.2006 r.).....	44
Tabela 18 Struktura osób bezrobotnych w gminie Kamienna Góra wg wykształcenia (stan na 31.12.2006 r.).....	44
Tabela 19 Struktura osób bezrobotnych w mieście Kamienna Góra wg wykształcenia (stan na 31.12.2006 r.).....	44
Tabela 20 Struktura osób bezrobotnych w gminie Lubawka wg wykształcenia (stan na 31.12.2006 r.).....	44
Tabela 21 Liczba osób bezrobotnych na terenie powiatu kamiennogórskiego – stan na m-c lipiec 2007 r.	45
Tabela 22 Bezpieczeństwo publiczne w powiecie kamiennogórskim – przestępstwa stwierdzone.....	46
Tabela 23 Bezpieczeństwo publiczne w powiecie kamiennogórskim – wskaźnik wykrywalności.....	47
Tabela 24 Analiza SWOT powiatu kamiennogórskiego	51
Tabela 25 Wybrany Wariant Rozwoju	57
Tabela 26 Programy operacyjne i ich oznaczenie	58
Tabela 27 Wzór karty programu operacyjnego	63
Tabela 28 Program budowy i modernizacji infrastruktury drogowej i okołodrogowej	64
Tabela 29 Program rozwoju placówek oświatowych na terenie powiatu kamiennogórskiego.....	67
Tabela 30 Program budowy i modernizacji infrastruktury opieki medycznej i zdrowotnej na terenie powiatu kamiennogórskiego	70
Tabela 31 Program dostosowania infrastruktury społeczno - publicznej do obowiązujących standardów	72
Tabela 32 Program rozwoju społeczeństwa informacyjnego	75
Tabela 33 Suma Wniosków Przedsięwzięć Inwestycyjno –Organizacyjnych Powiatu Kamiennogórskiego.....	76
Tabela 34 Wieloletni Plan Inwestycyjny Powiatu Kamiennogórskiego na lata 2007 – 2013.....	79
Tabela 35 Suma Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Powiatu Kamiennogórskiego.....	88
Tabela 36 Kształtowanie się wyników finansowych jednostki w latach 2004 – 2007 (w PLN).....	93
Tabela 37 Struktura wykonania dochodów (w PLN).....	94
Tabela 38 Struktura dochodów z wyszczególnionych działów.....	95
Tabela 39 Struktura wykonania wydatków (w PLN)	97
Tabela 40 Struktura wydatków (w PLN).....	98
Tabela 41 Projekcja nadwyżki operacyjnej (w PLN)	103

Tabela 42 Projektacja wolnych środków na inwestycje (w PLN)	105
Tabela 43 Projektacja możliwości inwestycyjnych (w PLN)	106
Tabela 44 Projektacja potencjału inwestycyjnego (w PLN)	107
Tabela 45 Potencjalne zadłużenie Powiatu Kamiennogórskiego (w PLN).....	111
Tabela 46 Projektacja potencjału inwestycyjnego z uwzględnieniem kredytów inwestycyjnych (w PLN)..	113
Tabela 47 Wskaźniki produktu i rezultatu oceny poszczególnych projektów	118

WYKAZ WYKRESÓW:

Wykres 1 Stopa bezrobocia w % - kwartalnie.....	45
Wykres 2 Struktura dochodów z wyszczególnionych działów ogółem (w %).....	95
Wykres 3 Struktura dochodów z wyszczególnionych działów w poszczególnych latach (w %).....	96
Wykres 4 Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem (%).....	99
Wykres 5 Projektacja nadwyżki operacyjnej (w tys. PLN)	104
Wykres 6 Potencjał inwestycyjny Powiatu Kamiennogórskiego	108
Wykres 7 Obciążenie planowanych dochodów obsługą zadłużenia (art. 169 ustawy o finansach publicznych)	108
Wykres 8 Relacja łącznej kwoty długu do planowanych dochodów (art. 170 ustawy o finansach publicznych)	109
Wykres 9 Obciążenie planowanych dochodów obsługą obecnego i potencjalnego zadłużenia	112
Wykres 10 Relacja łącznej kwoty obecnego i potencjalnego długu do planowanych dochodów	112

WYKAZ RYSUNKÓW:

Rysunek 1 Podział administracyjny powiatu kamiennogórskiego.....	23
--	----
